

Omnia, quae exstant, opera chymica: videlicet, Thesaurus thesaurorum, seu Rosarius philosophorum ... Lumen novum: Flos florum: Speculum alchimiae / ... nunc primum ita conjunctim edita, opera et impensis Hieronymi Megiseri.

Contributors

Arnaldus, de Villanova, -1311.

Megiser, Hieronymus, approximately 1553-1618.

Publication/Creation

Francofurti : Typis Joachimi Bratheringii, 1603.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/rwdnh38t>

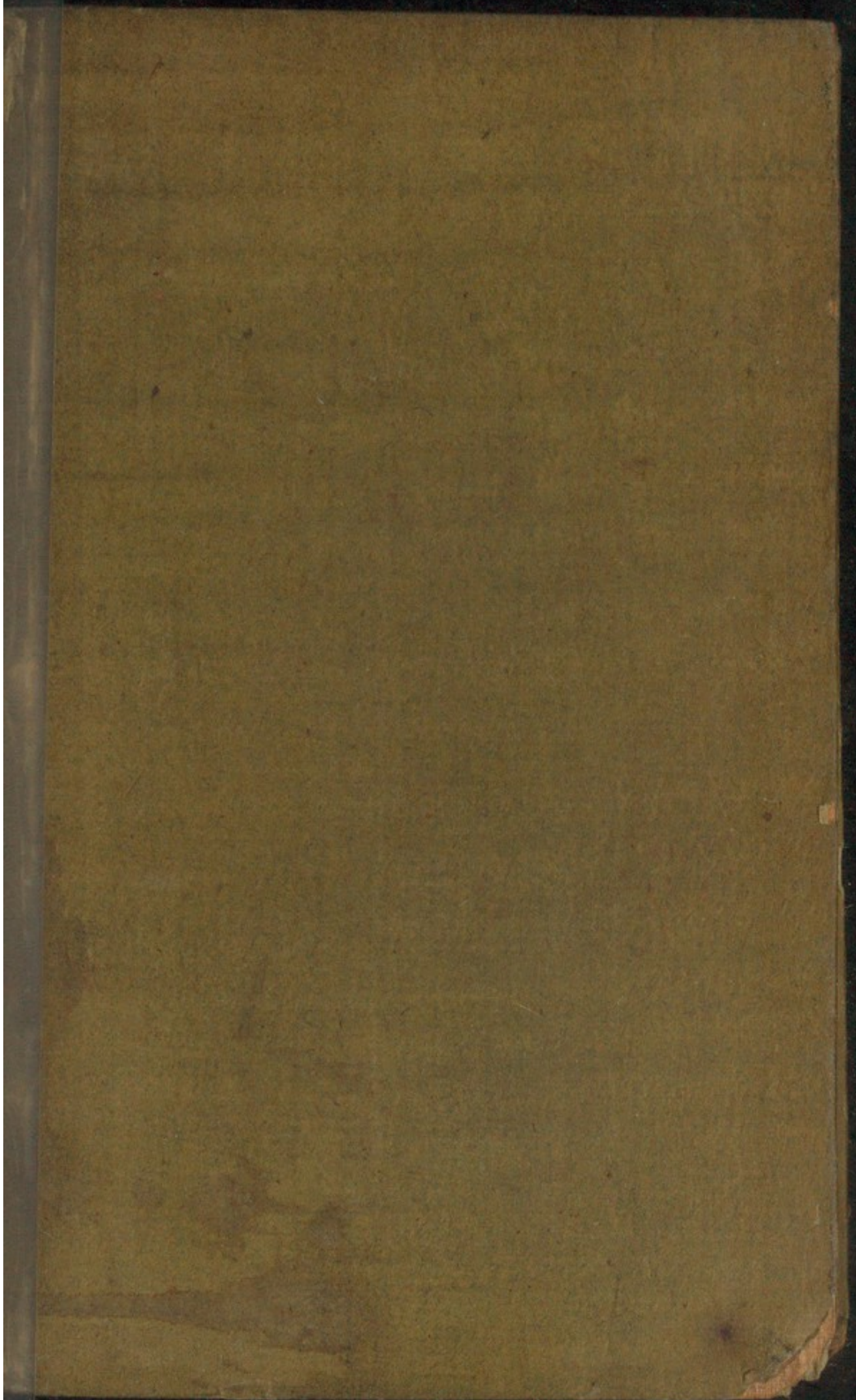
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

K11

03322

484 A

N VI

Ann

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

In Mangeli Bibliotheca Tom: 1:

Thesaurus thesaurorum et Rosarium
aphorum, sive secretorum: . . . 667:

Novum Lumen . . . 676:

Perfektum Magisterium et Gaudium
ad Regem Aragonum nempe flos
florum, thesaurus incomparabilis
et margarita . . . 679.

Epistola ad Regem Neapolitanum

Speculum Alchymie . . . 683.
. . . 687.

Ipseius Carmen . . . 698.

Quaestiones, tam essentialis, quam
accidentales ad Bonifacium VIII Cum
Responsionibus . . . 698.

Semita Semite . . . 702:

Testamentum . . . 704:

Handwritten text on the right edge of the page, including the letters 'A', 'H', and 'G'.

Handwritten text on the right edge of the page, including the letter 'E'.

Handwritten text on the right edge of the page, including the letter 'A'.

Sum ex libris

Jos: Anton: Alexandri
Hainzman philos: et Med.^o
Goetis p.

Δ et ∇

Quum rerum sūt p̄p̄ia.

Δis omnia movet, ∇^a
omnia nutrit.

I:
Epistola ad Magistrum Jaco-
bum de Toledo de Sanguine
humano. extat in Gratoroli
Collectione pag: 485.

II:
Testamentum: sive Liber
Novi Testamenti, in 24
partes principales divisus.
vid: Turbam prophetarum
Latinam pag: 175. 176.

III:
Quaestiones, tam essentialis quam
accidentales de arte Transmutatio-
nis declarata B. P. Benzacio
VIII: ab eo petita super Compositione
Lapidis prophetici
ibidem anteced: pag: 151.

Arnaldi de Villanova,
PHILOSOPHI, MEDICI ET
CHYMICI EXCELLENTISSIMI,
OMNIA, QUÆ EXSTANT,
OPERA CHYMICA:

videlicet,

Thesaurus Thefaurorum: seu
Rosarius Philosophorum: ac omnium
secretorum maximum secretum.

Lumen Nouum.

Flos florum, & et epistola
ad Regem Aragonum 95. et ad Robertum 115.
Speculum Alchimie.

QUIBVS NIMIRVM ARTIS HVIVS
mysteria etiam secretissima, luculenter enodantur,
& quam maxima licet, & potest fieri perspi-
cuitate explicantur. ¶

NVNC PRIMVM ITA CONIUNCTIM
edita, opera & impensis,

HIERONYMI MEGISERI,

Co. P. Cæsarei, & Archidd. Au-

stria Historiographo.

FRANCOVRTI,

Typis Ioachimi Bratheringij. Anno 1603.

THE
ET
AS
de
/

THE
in
The
man
from
when

ARNALDI DE
VILLA NOVA,

THESAVRVS THESAVRORVM,
ET ROSARIVS PHILOSOPHORVM,
ac omnium secretorum maximū secretum,
de verissima compositione naturalis Philo-
sophia, quā omne diminutum reduce-
tur ad solificum, & lunifi-
cum verum.

PROOEMIUM.

ISTE liber vocatur Rosarius, eò quòd ex libris Philo-
sophorum abbreviatus est, in
quo, Deo teste, nihil occul-
tum, nihil deuium, nihil di-
minutum est: sed quicquid
est necessariū ad nostri operis complemen-
tum, est in ipso. Diuiditur autem iste liber
in Theoricam, & Practicam: & in diuersa
etiam diuiditur capitula. Quippe quia iu-
stum, vt de naturali & sublimiori rerū pro-
cessu non pigeat, qui de eorum sublimiori

Commē-
datio Al-
chimix.

Theoria
praxin p̄-
cedat.

Quare Ro-
sariū ap-
pellārit.

effectu tractare voluerit. Tunc enim sup-
plicium naturæ beatæ, & naturali calle pro-
cedit intentio, cū & ipsius studij precium
securiùs spectet, & ad arcanam rationis se-
riem in illo declinare paratus est. Nullus
negligat finalem, & præcipuam totius Phi-
losophiæ matrem ab editis effodere, quæ
hominē ornat moribus, & ditat beneficiis,
auxiliatur pauperi, & etiam corpus incolu-
me seruat, & præbet etiam sanitatem. Qui
enim in legēdis libris deses extiterit, in præ-
parandis rebus promptus esse non poterit:
liber namq; librum aperit, & sermo sermo-
nem explicat: quia quod in vno, est dimi-
nutum, in alio est completum. Non, enim
potest in practica bene assuescere, cuius mēs
in Theorica renuit desudare: quoniā pro-
cedit ad practicam, non secus atque asinus
ad cœnam, ignorans quomodo, & ad quid
porrigat rostrum & os. Istum autem librum
nominavi Rosarium, eò quòd ipsum abbre-
uiaui ex libris Philosophorum, quantum
potui meliùs, & in diuersa diuisi capitula. In
ista arte duo sunt libri, quos ponam in ca-
pitula per ordinem.

CAPITA I. LIBRI.

De modo generationis metallorum, &c. r.

Quod

*Quòd argentū viuum est medicina metal-
lorum, c. 2.*

*Quòd sulfur extraneū, siue vulgi, est causa
imperfectiōnis metallorum, c. 3.*

*Quòd solūm argentum viuum est perfectio
metallorum, c. 4.*

*Quòd arg. viuum cōtinet in se sulfur suum,
cap. 5.*

Quòd vnus est lapis Philosophorum, c. 6.

Ex quib. extrahatur lapis Philosophorū, c. 7.

*Quòd difficile est opus nostrū, in prima me-
tallorum materia, c. 8.*

Quid sit opus primum Philosophicum, c. 9.

Quid sit lapis, & quo indigeat, c. 10.

CAPVT I.

De modo generationis metallorum.

VTRVM naturâ omnia liquabilia sint
naturaliter ex argenti viui & sulfuris
substantia? Eò quòd proprium est argenti
viui, quòd coagulatur ex calore, siue vapo-
re sulfuris: quoniam omne ficcum natura-
liter ebibit suum humidum. Vapore ergò
sulfuris argentum viuum coagulatum est,
ex sua substantia terrea, subtili, aërea, & di-
gesta: admistione prima sibi vnita, actione
caloris postea eleuata, decocta, & digesta,

Arg. viui
coagula-
tur calore
sulfuris.

Arg. viuū
è quibus
composi-
tum.

donec habeat vim sulfuream coagulandi
argentum. Argentum verò viuum in pri-
ma sui radice est compositum ex terra alba,
nimiùm subtili, sulfurea, cum aqua clara,
fortiter admista, donec fiat substantia v-
na, non quiescens in superficie plana. Est
enim homogeneous in natura, quoniam
aut remanet totum in igne fixum, aut to-
tum ex eo volat in fumum, cùm sit incom-
bustibile & aereum. Et hoc est signum per-
fectionis, & ideò cùm postea in terra sul-
furea decurrit, calefactum superius ascen-
dit: quoniam de sua natura est, vt per ca-
lorem sublimetur, verumtamen continua
sublimatione nimium depuratur, decoqui-
tur, & inspissatur, ac in sulfur album & ru-
beum gradatim congelatur per argentum
viuum illius sublimati, inceratum caloris
actione, donec vix in millibus annorum,
successivè, opere naturæ in metallum con-
gelatur perfectum. Et hoc quidem in vasis
mineralibus, ipsa natura mediante, opera-
tur metalla. In istis ergo operibus naturam
imitari oportet, quicumque velit per-
ficere medicinam imperfecto-
rum perfectio-
rem.

CAPVT II.

*Quòd argentum viuum est medicina
omnium metallorum.*

Dicit Aristoteles, quòd argētum viuum est elementum omnium liquabilium: quoniam omnia liquabilia, cū ligantur, in eo cōuertuntur, & admiscetur cum ipsis, quia est de substantia eorum: licet ista corpora differant in compositione sua, ab argento viuo, eomodo, quo ipsum fait purum, vel impurum à sulfure immundo, sibi extraneo. Fit enim argentum viuum ex vitro sulfure non vrente. Nam, vt dixit philosophus, sulfur album non vrens, congelat Mercurium in bonā Lunam. Et illud est res optima, quam suscipere possunt, qui alchimiam operantur, & conuertunt illud in argentū bonū. Si verò sulphur, purū, mundū, & optimum fuerit cū rubore clarū, & fuerit in eo vis igneitis sulfureæ nō vrentis, erit res optima, quā suscipere possunt Alchimi-
stæ, vt ex eo faciāt Solē. Si enim fuerit argētum viuum bonæ substātiæ, & sulfur nō purum adurēs, conuertet ipsum arg. viuum in æs. Arg. etiam viuū, si fuerit petrosū, immundū, terreū, & sulfur non mundū, fiet ex eo ferrū: stannū verò videtur habere bonū arg. viuum, & purum: sulfur autem malum,

Arg. viuū
elemētum
omnium
liquabiliū

& non bene mixtum. Plumbum verò grossum argentum viuum, & malum, & ponderosum, & luteum: sulfur autem malum mali saporis, & foetidi, ac virtutis debilis, vnde non bene coagulatur. Hæc de verbo ad verbum, sunt verba Aristotel. in 4. lib. Meteor. cui Philosopho naturali in omnib. est credendum, non fabulis, nec operibus mendacibus, ab operibus naturæ omninò extraneis. Nam qui credit mendaciis, secretum Philosophorum perdit.

CAPVT III.

Quòd sulfur extraneum, siue vulgi, est causa imperfectionis omnium metallorum.

NOtate ergò verba, signate mysteria: quoniam tota veritas istius scientiæ ex iam dictis Philosophorum est corripienda, eò quòd à vanitate relinquatur per ipsam duplicem corporis superfluitatem inesse: vnam quidem in profunditate argenti viui inclusam, in principio suæ mistionis superueniētem: alteram verò extra naturam suæ naturæ, & corruptibilem, quarum ista cum labore tollitur. Altera verò nullo artificis ingenio tolli potest: quare sulfureitas aduribilis, calcinatione ignis tollitur, vel à corporibus

poribus deletur. Et illud ideò, quia argentum viuum tenet, & ab adustione defendit illud, quod suæ naturæ est: alterum respuit, igni exponens, qui ipsum inficit. vnde est amicabile, & suæ naturæ placabile. Ipsum argentum viuum argento viuo magis adheret, & eidem magis amicitur: post illud verò aurum, post illud argentum: ideò ex hoc relinquitur, ipsa duo magis participare suam naturam. Alia verò corpora nō habent tantam conformitatem ad ipsum, quoniam in se habent sulfur extraneum, terreum, immundum & foetidum. Ideò & ipsa verè dicere possumus, quòd minùs participant naturam, quoniã sunt corrupta, foetida, adustibilia. Hoc autem fit, quia sulfur quoquo modo præparatur, per artificium, semper comburit, & comburitur, & nigredinem in omni opere præstat. Ideò etiam dicit Auic. in magisterio nostro non intrat, quoniam non est de argento viuo, vel de argenti viui substantia, nec de perfectione eius, cùm ipsum semper inficiat, denigret & corrumpat. Relinquitur ergo, argentū viuum corporum esse perfectissimū, & adustionis esse saluatium, eò quod corpora illa omninò comburuntur, quantò plus suam naturam participant, & possident: vnde patet, quòd multa quantitas argenti viui est causa per-

Arg. viuum est corporum perfectissimū.

Sulphur
duas in se
habet cau-
sas corru-
ptionis.

fectionis in corporibus. Multa sulfureitas est causa corruptionis, id est, quod quædam magis, quædam minus comburuntur, secundum examinationem ignis, ut illa quæ sunt pluris sulfureæ quætitatis, continentur magis: quæ verò minus, minus. Habet enim sulphur in se duas causas corruptionis, puta inflammabilem substantiã, & terream feculentam: quare per primam naturam stare facit, quoniã cõburit semper, & cõburitur, ac nigredinẽ in omni opere præstat. Per alteram verò neq; fusionẽ habet, neq; ingressionẽ, quoniã si fixum fuerit, prohibet fusionem, & ipsum nunquã figitur, nisi prius calcinetur: cùm verò calcinatur, nullo modo funditur in artificio, quoniam in terrenã substantiam redigitur.

CAPVT IV.

Quòd solum argentum viuum est perfectio omnium metallorum.

HOc autem in arg. viuo minimè contingit, quoniam figitur absq; eo, quòd in terram verratur, & similiter figitur conuersione eius in terrã. Nam per festinãtiam ad eius fixationẽ, quæ fit per præcipitationẽ, figitur, & in terram vertitur, & per successiuam iterata vice illius sublimationem, figitur similiter, & nõ vertitur in terrã: imò dat
futio-

fusionem metallicam. Et illud ideò est, quia viscosam, & densam habet substantiã, cuius signũ est cõstrictio illius cũ imbibitione, & commistione cũ rebus sui generis. Itaq; manifesta in illo viscositas illius propter multã sui adhærentiã cõstat; densam autẽ illud habere substantiam manifestè videt monoculus, propter grauedinẽ sui põderis immẽsi: quoniam præpõderat auro, dum in sua fuerit natura. Est autẽ fortissimæ compositionis, & nature vniformis: quia non separatur in partes, vt nullatenus se diuidi permittat. Quia aut cum tota sui substãtia in igne permanet stãs, aut ex igne recedit cum tota sui substantia. His ergo relinquitur, arg. viuum figi posse, sine ipsius humiditatis radicalis consumptione, & absq; illius in terram cõuersione. Et ideò notatur in eo causa perfectionis vera, quoniã ipsum solum ad fusionis perfectionẽ sufficit in vnoquoq; gradu, scilicet, cũ ignitione, & sine ignitione. Propter enim bonam partium adhærentiũ fortitudinẽ suæ mistionis, si aliquo modo partes illius inspissentur per ignem, vltèrius nõ permittit se corrumpi, nec per ingressionẽ furiosæ flãmæ illud se in fumũ patitur euolare. Quoniam ratificationẽ sui non suffert propter sui densitatem & adustionis carentiam, quæ per sulfureitatem, quã nõ habet,

Arg. viuũ
auro præ-
ponderat.

perfi.

perficitur, hoc satis sufficienter probatum est superius. Sulfur, quod est terra sicca, grauis esse dicimus perfectionis corruptiuum: quoniam si fixum fuerit, fusionem rectam impedit, vt patet in ferro, quod non funditur: quia sulfur fixum in se habere cognoscitur. Si verò fixum non fuerit, fusionem rectam impedit, vel anticipat: vel ab igne corrumpitur, comburitur, & euaporat, vt patet in plumbo, & alijs corporibus infirmis. Et ideò sulfur non est de virtute nostræ artis, neque de perfectione eius: quoniam perfectionem impedit in omnibus operibus suis, sed Mercurius viuus in omnibus suis operationibus est manifestè perfectissimum & probatissimum, quoniam adustionis est saluatiuum, effusionis effectiuum, cum figitur: & est tinctura rubedinis, vberimæ perfectionis, fulgidi splendoris: & nõ recedit à commisto, donec est: & est amicabile, & pietatis placabile, ac medium coniungendi tincturas, quoniam miscetur per minima cum ipsis: & etiam in profundo naturaliter adhæret: quia est de natura ipsorum: veruntamen cum Sole & Luna miscetur faciliter, eò quòd ipsa magis suam naturam participant: attamen non submergetur, aliquid in eo, nisi Sol. Ex hoc itaque secretum elicias maximum, quòd Mercurius in se recipit,

Mercurij
vivi præ-
stantia in
omnibus
eius ope-
rationib.

capit, quod suæ naturæ fuerit, & alienum re-
 spuit, eò quòd sua natura gaudet magis, quàm
 extranea. Ex hoc enim manifestè relucet,
 corpora maioris esse perfectionis, quæ plus
 Mercurij sunt continentia, & quæ minùs,
 minoris. Laudetur ergò omniù opifex glo-
 riosus & benedictus, causator optimus, &
 altissimus, qui ex vili creauit preciosum, vt
 cum mineralibus maximè in natura teneat
 symbolum, & dedit illi substantiam, & sub-
 stantiæ proprietatem, quam contingit vllã
 minimè ex rebus in natura possidere: quo-
 niam ipsam solùm est, quod ignem superat,
 & ab igne non superatur: sed in eo amicabi-
 liter quiescens gaudet. Ipsum namque so-
 lum, cum sit metallicum, continet in se to-
 tum, quo indigemus in nostro Magisterio,
 quoniam omnia alia cum sint combustibi-
 lia, igni cedunt, & in fauillam abeunt.

Merc. in se
 recipit que
 suæ natu-
 ræ sunt, a
 liena re-
 spuit.

Arg. viuũ
 solum est
 quod ignẽ
 superat,

CAPVT V.

*Quòd argentum viuũ contineat in se
 sulfur suum.*

MAnifestum est igitur, quòd argentum
 viuũ continet in se sulfur suum bo-
 num, fixum, quo coagulatur in aurum, &
 argentum, secundum diuersum disponen-
 di modum. Nam secundùm Philosophum,
 argentum viuũ, & si fuerit purum, coa-
 gulabit

Nō potest
fieri aurū,
nisi prius
fuerit ar-
gentum.

gulabit illud vis sulfuris albi non vrentis in
argentum. Et illud est res optima, vt per ar-
tificium Alchimiſtæ faciant elixir ad argen-
tum. Si verò sulfur fuerit optimū cum ru-
bore clarū, & fuerit in eo vis igneitat̄is, ſim-
pliciter nō vrentis, erit res optima, vt ex eo
fiat elixir ad aurum. Et bene tradidit Philo-
ſophus, primò sulfur album ad argentum,
& poſtea rubeum ad aurum: quia non po-
teſt fieri aurum, niſi prius fuerit argentum:
quoniā non eſt tranſitus de extremo ad ex-
tremum, niſi per medium. Non ergo poteſt
fieri tranſitus de nigro, ad perfectum citri-
num, niſi fuerit primò album, quoniam ci-
trinum ex multo albo & paruiſſimo rubeo
eſt compoſitum. Nec poteſt fieri etiā de ci-
trino tranſitus ad album, niſi primò fuerit
nigrum, quoniā non poteſt aurum fieri ar-
gentum, niſi primò fuerit deſtructū & cor-
ruptum, & nigrum, quia quod eſt melius,
non poteſt fieri deterius, niſi per ſui corru-
ptionē. Nam generatio vnius eſt corruptio
alterius: ideò, qui ſcit aurum conuertere in
argentum, ſcit & argentum conuertere in
aurum: quoniam sulfur nō vrens album, ad
argentum poteſt fieri per maiorē digeſtio-
nem sulfur rubeum ad aurum: quoniam ci-
trinatio nil aliud eſt, quàm completa dige-
ſtio, nec albedo aliud eſt, quàm nigredinis
abla-

ablatio: calor namq; agens in humido efficit primò nigredinem, & agēs in sicco operatur albedinem, & in albo citrinitatem: & hoc quidem in calcinatione plumbi attēdi potest, quod conuertitur in cinerem nigrū, postea in album, deinde in nimium citrinū, vel rubeum. Sic sulfur album, vel rubeum habetur ex vna metallorum materia ad plenum depurata, modo tamen diuerso digesta, & decocta. Iccirco dicit Philosophus, quòd omni argēto inest sulfur album, sicut omni auro inest sulfur rubeum, sed tale sulfur non inuenitur super terram, vt dicit Auic. nisi quod in istis duobus corporib. existit. Et ideo ista duo corpora subtiliter præparemus, vt sulfur & arg. viuum, de illa materia habeamus super terram, de qua aurum & argentū efficiebatur sub terra: ipsa namq; corpora lucentia sunt, quibus insunt radij tingentes cætera corpora albedine, & rubedine vera, secundum quod ipsa fuerūt præparata. Nam per nostrum magisterium corpus perfectum iuuat, & imperfectum perficit sine admistione alterius rei extraneæ. Aurum itaq; cū sit preciosum, omnibus metallis est tinctura rubedinis tingens, & transformans omne corpus. Argentum verò est tinctura albedinis perfecta ablatione, tingēs cætera corpora. Cū illis nāq; corporibus,

ribus, scilicet, Sole & Luna miscetur Mercurius, figitur per ipsa maximo ingenio, & minimè peruenit ad artificè duræ cervicis.

CAPVT VI.

Quod vnus est lapis Philosophorum.

Oportet igitur inquisitorem huius sciētiae constantis voluntatis esse in opere. Nemo hoc modo illud præsumat attendere, quoniam in rerum multitudine ars nostra non perficitur: vna enim est. Est enim lapis vnus, vna medicina, cui nil extranei additur, nec diminuitur, nisi quòd superflua remouentur. Omne enim sulfureum: id est, vulgare, vel butyrum argentum viuū est extraneum, eò quòd sui ipsius est destructiuum, vel corruptiuum: e contra verò illud non est extraneum, in quo habet ipsum conuerti per magisterium nostrum, scilicet in aurū & argentum: nihil ergò cōuenit rei, nisi quod est ei propinquius ex sui natura. Nō enim generatur ex homine, nisi homo, neque ex aliis animalibus, nisi similia sibi: quoniam vnumquodque quod generatur, sibi simile consequitur. Vera igitur vtamur natura, quoniam non emendatur, nisi in sua natura, cui nihil alienum iungitur. Nolite ergo introducere, nec puluerē, nec aquam, nec vllam rem. Quippe quia diuersæ

uersæ naturæ lapidem nostrum non emen-
 dant, nec intrat in eo, quòd non sit ortum
 ab eo: quoniam si aliqua extranea sibi ap-
 ponantur, statim corrumpitur, & non fit ex
 eo quod fieri quæritur. Ex rebus ergo cor-
 poralibus maximè conuenientibus in natu-
 ra, necessariò est medicinam colligere: vnde
 oportet, quòd ipsa medicina illis in natura
 conueniat, & eis in profundo maximè co-
 hæreat. Ita, quòd diminutú perficere com-
 pleat, & etiam quòd Mercurius per minima
 ante illius fugam misceatur: sed nullú cor-
 pus in sua natura manens Mercurium coagu-
 lat, nec ei firmiter adhæret: nec etiam ipse
 Mercur. per se medetur infirmis corporibus
 quoniam in examinatione separatur ab eis.
 Nam grossa simplicibus & simplicia grossis
 minùs bene conueniunt. Subtilioris ergo
 substantiæ, & liquidioris fusionis necesse
 est illam medicinam esse, quàm ipsa corpo-
 ra, & fixationis ac retentionis, quàm sit argen-
 tum viuum in sua natura.

CAPVT VII.

Ex quibus extrahatur lapis Philosophicus.

Quari ergo non immeritò potest, vnde
 hæc nostra maximè possit elici medi-
 cina. Quibus respondentes dicimus, quòd
 in quibus est, ex illis dicitur. Est autem tam

B

in cor-

In quibus
sit lapis
Philoso-
phicus,

in corporibus, quàm etiam in argento viuò
secundùm naturam, cùm vnus sint reperta
naturæ. Sed in corporibus quidem diffici-
lius, in ipso verò Mercurio viuo propin-
quius, non autem perfectius. Et illud idè,
quia non est corpus dignius Sole, aut pu-
rius, aut eius vmbra, scilicet Luna: sine qui-
bus nullum argentum viuum generatur
tingens. Qui verò absque isto argento tin-
gere nititur, cæcus procedit ad practicam,
sicut asinus ad cœnam: nūc aurum aureum,
argentum argenteum tribuit colorem. Qui
ergo argentum viuum, cum Sole & Luna
tingere nouit, venit ad arcanum, quod di-
citur sulfur album optimum ad argentum,
quod cùm rubeum efficitur, erit sulfur o-
ptimum ad aurum. Ab illis igitur corpori-
bus extrahitur sulfur nimium album, & ru-
beū, cùm in ipsis sit purissima sulfuris sub-
stantia, ingenio naturæ summè depurata,
quod secundùm Albertum clarius est, &
subtilius: quia in depuratione ipsius est ars
debilior natura, nec consequitur eam, licèt
multum labore. Pater enim eius Sol, Luna
mater est: quia ex illis corporibus cum suo
sulfure, vel arsenico præparato nostra eli-
citur medicina: ex corporibus similiter So-
lis elici potest ipsa. Ex solo autem argento
viuo facilius, & propinquius, perfectiusq;
inue-

inuenitur, cùm ipsum sit pater omniũ isto- Mercurius
 rum luminarium & omnium liquabilium, pater solis
 ab ipso, siquidem omnia fiunt, & ideo in i- & Lunæ.
 psum omnia resoluuntur: quoniam natura
 naturam amplectitur propriam amicabi-
 lius, magisque gaudet cum ea, quàm cum
 extranea. In ipso nam est facilitas extra-
 ctionis illius subtilis substantiæ, cùm iam in
 actu habeat substantiam. Relinquitur ergo
 medicinam nostram esse purissimam & sub-
 tilissimam substantiam, quæ ex argenti viui
 materia originem suam ducit, & ex illa crea-
 ta est. Non est autem materia argenti viui in
 sua natura, nec est in sua substantia tota, sed
 fuit pars illius. Non autem, quæ est nunc,
 cùm lapis noster factus est simpliciter ar-
 gentum viuum, licet fuerit pars eius: quoni-
 am ipsum illuminat, & ab adustione defen-
 dit, & conseruat, quod est causa perfectio-
 nis. Igitur cuiuscunque causa tantum gene-
 rationis fit medicina, tam quidem in corpo-
 ribus, quàm in ipsius argenti viui substan-
 tia, lapidis preciosi indagatur substantia.
 Consulo tamen, quod non opereris, nisi cū
 Mercurio & Sole ad Solem, & Mercurio &
 Luna ad Lunam: quoniam totum be-
 neficium huius artis consistit in ipsis tan-
 tum.

CAPVT VIII.

*Quòd impossibile sit lapidem perfici ex sola
metallorum substantia, siue
materia.*

Igitur si in prima naturæ materia, opus nostrum vellemus incipere, esset longissimum, & impossibile, & etiam magnæ, & quasi infinitæ requirerentur expensæ, ad hoc perficiendum. Et cum demum per difficillimum artificium lapis fuerit factus de natura metallorum, tamen opus Philosophicum, siue Physicum nondum est inceptum: quippe, quia est necessarium, quòd lapis Philosophorum elici possit de natura duorum corporum, antequam de eo fiat elixir completum. Quoniam est necessariû, quòd illud, quod est elixir, magis sit deputatum, & digestum, quàm aurum vel argentum: eò quòd ipsum elixir habet conuerrere omnia imperfecta alia perfectione diminuta corpora in aurum, vel argētum: quod ipsa minimè perficere possunt: quia si de perfectione sua alteri darent, ipsa imperfecta existerent: eò, quia non possunt tingere, nisi quantum se extendunt. Et ad hoc fiet operatio in lapide nostro, vt melioretur eius tinctura in eo plus, quam in sua natura:

tura: & vt fiat elixir iuxta sapientum allego-
 riam compositū ex speciebus limpida, con-
 dimentum, antidotum, medicina, & pur-
 gamentum omnium corporum purgando-
 rum, & transformandorum in solificum, &
 lunificum verum. Sed moderni operantes Error mo-
 finem credunt operis esse, cū incipiunt o- dernorū.
 pus: quoniam tamen in tantum laboraue-
 runt, quòd opus eorum sit de natura me-
 tallorum, credunt compleuisse elixir perfe-
 ctum. Sed quando faciunt projectionem,
 nihil ibi inueniunt, qui operari desistant, v-
 bi incipere debuissent.

CAPVT IX.

Quid sit opus primum Philosophicum.

Opus namq; Philosophorum est, dissol-
 uere lapidem in suum Mercurium, vt
 in primam reducatur materiam: vnde Phi-
 losophus in 4. Meteor. huius artis sophisti-
 cos illudit Artifices alchimix, dicens: *Species*
transmutari non posse: quod quidem similiter
 verum est, nisi vt *species ipse* (vt postea subdit)
 in primam suam materiam redigantur: quæ qui-
 dem materia prima est argentū viuū, cū esse mate-
 ipsum sit elemētum omnium ductibilem. riam pri-
 Tunc enim in aliam formam, quā prius mam & e-
 erant, bene permutantur: non quidem spe- lementum
 cies, sed indiuidua specierum, quoniam ipsa omnium
 metallo-

indiuīdua actionibus sensibilibus sunt subiecta, eò quòd in se sunt corruptibilia. Species verò cum sint vniuersales, actionibus sensibilibus non sunt subiectæ, & ideò non sunt in se corruptibiles. Species igitur argenti, quæ est argenteitas, non mutatur in speciem auri, quæ est aureitas, nec e converso: quia species verè permutari non possunt, sed indiuīdua specierum bene permutantur, cum in suam primam materiam rediguntur: quia cum forma istius indiuīdi fuerit corrupta vel illius, & in primam materiam resoluta, bene permutatur, & necessariò introducitur alia forma: quia corruptio vnius est introductio alterius. Et scias, quòd nulla materia potest ita destrui, quin sub aliqua maneat forma: vnde destructa vna forma, immediatè introducitur alia, ad hanc operationem, vel ad illam, disposita. Et ideò dicit Philosophus, indiges tu, qui vis operari, quòd in solutione, & sublimatione duorum luminarium, primò labores: quia primus gradus operationis est, vt fiat argentum viuum ex ipsis. Notate ergò verba, signate mysteria, quoniam in hoc opere declaratur, quis sit lapis, cum principium sui operis sit dissolutio ipsius. Oportet igitur sublimare, figere & calcinare ipsum, vt sic deinum soluat in argētum viuum, quod Philosophis est contrarium: vnde etiam dicunt Philoso-

Nulla materia potest ita corrumpi, quin sub aliqua maneat forma.

phi, nisi corpora fiant incorporea, siue non corpora, vel volatilia, & econuerso, nihil operamini. Verum ergo principium nostri operis est dissolutio lapidis, quia corpora soluta in naturam primam spirituum sunt redacta, nisi quia magis sunt fixa, quia spiritus sublimantur cum eo. Nam solutio corporis fit cum congelatione spiritus, & congelatio spiritus est cum solutione corporis: tunc enim miscetur corpus cum spiritibus, vel spiritu, & fit vnum corpus cum eis, vel cum eo: & nunquam separantur: sicut nec aqua mista cum aqua: quoniam omnia tunc ad suam naturam homogeneam primam sunt redacta. Prima verò homogeneitas metallorum est argentum viuū, cum ergò in ipsa homogeneitate soluentur, simul coniunguntur, & nunquam separantur: quoniam tunc vtrunq; agit in seū socium sibi similem. Et ideo dicit Aristoteles, quòd alchimista, corpora metallorū verè transmutare non possunt, nisi prius ipsa redigantur ad suā primam materiam: tunc enim in aliam formā, quàm prius erant, bene rediguntur. Quoniā contra hoc non stat ratio, quippe quia destructa vna forma, immediatè introducitur alia, vt patet ex operibus rusticorum, qui de lapidib. faciūt calcē, & de cinerib. vitrū. Sic & multò fortius potest sapiēs studio suo per magisteriū naturale, seu artificiū nostrū ista corpora corrūpere, & illis nouā formam in-

Dissolutio
lapidis ve-
rum prin-
cipium o-
peris chy-
nici.

Quo pacto
Alchimista
possint
transmu-
tare corpo-
ra metal-
lorum.

troducere: quia intentio nostræ operationis non est aliud, nisi quod eliciatur, & eligatur purissima substantia Mercurij in istis corporibus, quoniam elixir consistit in illis tantum, & non in aliis.

CAPVT X.

Quid sit lapis, & quo indigeat in operatione, ut sit elixir completum.

Extrema
lapis
Philos.

Hic igitur est lapis noster famosus, quia non fit transitus de extremo ad extremum, nisi per medium. Extrema autem nostri lapidis in primo latere est arg. viuum: in secundo verò est elixir completum: media namque istorum aliqua aliis sunt magis depurata, decocta, & digesta: & illa sunt meliora, & operi propinquiora, quod te, charissime, ignorare non credo, sed bene scire: non ergo ob hoc erres: quoniam si seminauerit homo hæc, & metet. Nam semen suo femini correspondet, & omne arbutum proprium affert fructum, iuxta genus suum. Natura quidem est sapiens, semper perfici appetens, quoniam in se semper continet incrementum suum: idcirco dicit Auic. *Nisi aurum & argentum viderem, pro certo dicerem, quod alchymia non est vera ars.* Igitur quamuis lapis noster hic tam in se tincturam naturaliter contineat, quàm in corpore tenui creatus

us à quocunq; per se motum non haberet,
vt sit elixir completum, nisi moueatur arte
& operatione. Et ideò artes diuersæ à diuer-
sis Philosophis sunt inuentæ, vt complea-
tur per artificium, quod à natura est relictū
incompletum: quoniam natura prona est
ad sui perfectionem. Prudēter ergò, & non
casualiter operare, & scias naturas lapidis &
fortitudines: & quis lapis cuius lapidis sit
amicus, vel inimicus, vide vt agnoscas, q̄
ipse fecerit. Et antequam facias grossum, fac
gracile, ponderosum alleuia, asperum leni-
fica, durum mollifica, amarum dulcifica, &
habebis totum magisteriū. Scias ergo, quòd
suarū operationū aliæ medicinæ auri sunt,
quibus conuenit participare argento in ali-
quibus, & in aliquibus diuersificare, quo-
niam in principio suæ operationis opus au-
ri & argenti per omnia conuenit: in modo
verò fermentationis disconueniunt, quo-
niam fermentum operis argenti, argentum
est. Fac ergo vnāquamque speciem cum
sua specie, & vnumquodq; genus in suo ge-
nere: quoniam opus albi ad albificandum
& opus rubei ad rubificandum. Non ergo
misceas opus vnus lapidis, cum opere alte-
rius lapidis: quoniam vehementer errares,
si secus faceres. Alia quippe corpora possi-
bile est, quod operentur, sed non erunt bo-

na, sicut illa: quippe quia medicinam, quam non habent, dare non possunt: impossibile siquidem est, non fixum figere, & immundū mundare, quia non inuenitur in re, quod in ea non fuerit antea, nec aliquis dare potest, quod non habet. Quare licet uti possis, vel indigestu, cū non possis habere in istis illud, quod est maioris temperantiæ, & minoris facis, si indigueris vsu eorum, oportet primò, vt conuertas ea in similitudinē duorum corporum perfectorum, quod nunquā fiet, nisi Sol & Luna in vno corpore coniuncta proiciantur desuper ipsa. Quippe quia Mercurius cū sit de sua natura cōuersiuus, fit vnum quodq; cum singulis, quos amplectitur ex planetis. Si iungatur cū plumbo, plumbum erit: si cum ferro, ferrum erit: & si cum aliis corporibus, erit consimile eis. Si autem cum istis duobus iungatur radiis, fit elixir perfectum. Non ergò operandum est, nisi de ista nobili materia, quia nō sunt res aliqua ratione, nisi secundū eorum naturam. Quicumque ergò quærit à natura, quod in ipsa non est, fatuitas est, & perditio laboris. Non comedas de filio, cuius mater menstruum paritur, quem si comedis, leprosus eris & tu, & opus tuum; sed frustum comede de carne pingui, & habebis aurum & argentum, quantum volueris. Et nō quæras à natura,

tura,

ura, quod in ipsa non est: quoniã fatigares
 animam tuam in vanũ. Hęc extracta sunt à
 Morieno Doctore, veraciquè Philosopho. Nihil
 reputans inde lucrũ, si ita benefaces, sed
 benefacias vnguentum de sulfure, & blanqueto:
 quoniam res, cuius caput est rupeũ, pedes
 albi, oculi verò nigri, est magisteriũ. Intellige
 quod dico, quoniã omnia verè sunt verissima,
 qualia nunquam Philosophus aliquis tradidit
 meliora.

Morienus
 scripsit
 Dialogum
 chymicũ
 ad Regem
 Kalid.

LIBER I I.

CAP. lib. II.

De inuestigatione pfecta lapidis Physici. c. 1.

De lapidis regimine. c. 2.

Quomodo depuretur Mercurius, c. 3.

De lapidis inhumatione. c. 4.

De Recapitulatione primi regiminis. c. 5.

De secundo regimine, quod est abluere. c. 6.

De diuisione lapidis p quatuor elementa. c. 7.

De Ablutione aqua. c. 8.

De Ablutione aëris. c. 9.

Quomodo ab omni re extrahatur oleũ. c. 10.

Qua differentia sit inter aquam & oleum.

cap. 11.

De Ablutione ignis & terra. c. 12.

De causa Ablutionis, secundum Platonẽ. c. 13.

De

- De tertio Regimine, quod est reducere, c. 14.
 De modo reducendi aquam super terrã, c. 15.
 De modo sublimandi & albificandi terram,
 cap. 16.
 Quomodo sulfur album, fiat rubeum, c. 17.
 De Recapitulatione tertij regiminis, c. 18.
 De quarto Regimine, quod est figere, & quòd
 fermentum album fixum sit necessarium
 ad figendum, c. 19.
 Quòd pondus fermēti debeat excedere pon-
 dus sulfuris, vel esse æquale, c. 20.
 Quae sint utilitates Magisteriorum, c. 21.
 Quomodo debeamus seruare quantitatem
 vniuscuiusq, c. 22.
 Quomodo elementa sint corrigenda, & quo-
 modo acquiratur fusio medicina, c. 23.
 De ponderibus obseruandis in fixatione, c. 24.
 De fixatione Elixiris in compositione ad albū,
 cap. 25.
 De reductione aëris super elixir album, c. 26.
 De iteratione Elixiris albi, c. 27.
 De compositione Elixiris rubei, c. 28.
 De multiplicatione Medicinarum, c. 29.
 Quomodo intelligatur, solutionem & subli-
 mationem fieri, c. 30.

De modo faciendi proiectionem, c. 31.

De recapitulatione totius Magisterij, c. 32.

hic tractatus de fidelitate in gemanita veteri editione, ut videtur

De inuestigatione perfecta lapidis Physici.

MANIFESTVM est ergò operationem medicinæ, esse operationem naturæ, ipsamq; medicinam esse eandem naturam, sed quòd ipsa medicina solùm est composita ex natura. Certum quippe est, omnem rem esse de eo, in quod resoluitur: nam gelu conuertitur in aquam, calore mediante. Clarum est ergo aquã ipsam priùs fuisse, quàm ipsum gelu: sic omnis lapis noster resoluitur in arg. viuum, per magisterium nostrum: ergo priùs ipse fuit arg. viuum. Modus autem conuertèdi ipsum in arg. viuum, est conuersio naturarum in suam primam radicem. Naturam namque conuertere, est elementa circulariter rotare: sunt autem elementa de aptitudine sua ad inuicem conuersiua, & ideò generatur, corrumpuntur, & ad inuicem alterantur. Conuerte ergo elementa, & quod quæris, inuenies: quia nostra operatio non est, nisi naturarum mutatio, & eorum elementorum frigidi cum calido, & humidi cum sicco amicabile comitio: verumtamen non conuertitur siccum in hu-

*Spay
391: Su
Vril
dixr p.*

De conuersione elementorum ad inuicem.

in humidum, nisi prius fuerit frigidum, id est aqua, nec frigidum conuertitur in calidum, nisi prius fuerit humidum: namq; transitus non fit ab extremis, nisi per medium. Terra non conuertitur in aërem, nisi prius vertatur in aquam. Aer quippe & aqua sunt elementa media. Ignis & terra sunt elementa extrema: aër verò est iuxta ignem, sicut terra iuxta aquam, & ideò aqua contrariatur igni, & terra aëri, quia aqua frigida est, & humida: ignis calidus & siccus, terra verò frigida & sicca: aër autē calidus & humidus est, & sic aqua & aër conueniunt in humiditate, ignis & terra in siccitate conueniunt. Et ideò vnū in aliud cōuertitur, & similiter ad inuicem: ideò immediatè conuertuntur, ac tardiùs ab inuicem separantur. Econtra autem aër & terra, ignis & aquæ ad inuicem non conuertuntur, nisi ignis in aërem, & terra in aquam prius conuertantur. Si ergo siccum conuertitur in frigidum, & frigidum in humidum, ac humidum in calidum, & calidum in siccum, tunc habebis totum Magisteriū. Modi verò regiminis ad inuicem conuertētes sunt 4. principales: scil. soluere, abluere, reducere, & figere. Soluere grossum in simplicum, & subtiliare, abluere obscurum in lucidum, reducere humidum in siccum, figere volatile supra corpus fixum, soluere est diuidere

Quatuor
principales
modi regi-
minis cō-
uertentes
ad inuicē.

Soluere.

alere corpora, & materiam, vel naturam
 primam facere. Abluere est inhumare, de- Abluere.
 illare, & calcinare. Reducere est incerare, Reducere.
 pinguate, vel impregnare, subtiliare, fi-
 re, & desponsare, resoltere, & coagulare:
 primum mutatur natura interiùs, per Fige.
 cùdum exteriùs, per tertium superiùs, per
 quartum inferiùs.

CAPVT II.

*De primo Lapidis regimine, quod est
 dissolueré.*

Apidem siccum grossum dissolueré in
 arg. viuum, vt in suam reducatur materiã
 primam, solùm fit per arg. viuum, eò quòd i-
 osum solùm habet Solem & Lunam ad suã
 naturam, vel materiam primam redigere.
 Sed quia arg. viuum habet in se fæculentiã
 terream, & adustibilem absq; inflammatio-
 ne, & aqueitatis substantiam, necesse est su-
 perflua demere, & absentia implere, vel sup-
 plere, si plenam medicinã volumus facere,
 vel trahere. Terrenã autẽ fæculentiã oportet
 omninò p sublimationẽ demere, ne humi-
 dũ in proiectione creet calorẽ & aqueitatẽ
 ipsius: simili modo fugitiuã oportet, quo ad
 medicinam illius substantiã saluare, de cuius
 proprie-

proprietate est mūdare, & ab adustione defendere, & etiam figere, ac fixum facere. Ideoque contingit ex ipsius medicinæ diuersitate, secundum eius diuersam depurationem, quandoque creari Saturnum ex illa, quandoque Iouem, quandoque Lotonem, quandoq; Venrem, quandoq; verò Martem, quod ex impuritate necesse est euenire vel accidere.

CAPVT III.

Quomodo depuretur Mercurius, & purgetur.

INgenium igitur ipsius terreæ substantiæ superflue remotionis est ipsum semel, vel bis sublimare à vitro & sale, donec ipsius albissima sumatur substantia. Cùm verò albissima ascenderit, proiice in feruenti aqua, donec redeat in arg. viuum: post tolle ab eo aquam & operare cum eo: quoniam non est bonū operari cum ipso, nisi prius hoc modo purgetur. Vnde dicit Auic. primū quàm facere incipere, est vt sublimetur Mercurius, postea solue eum, vt redeat in primam materiam suam, & sublima totum. Tunc in hoc Mercurio mundo mitte corpora munda, æquali lance librata. Veruntamen non misceas corpus album cum rubeo, nec rubeum

...entem cum albo, sed vnum quodq; seorsim
... Dissolues in partem, quoniam aqua alba est
... d albificandum, aqua rubea ad rubifican-
... um. Non ergo misceas aquam vnius lapi-
... is, cum aqua alterius, aut cum alio lapide:
... quoniam vehementer errares & excæcabe-
... is, si secùs feceris. Abhinc vice post vicem,
... ontere, & imbibe, & coque in balneo Ma-
... iæ: post destilla per filtrum, quousq; tran-
... queat ipsum: collige tamen ad partem super-
... minens nigrum: quoniam illud est oleum,
... c verum dissolutionis signum: quia quod
... est solutum, peruenit ad sublimitatis finem,
... unde separatur ab inferioribus, ascendens
... sursum, & petens altiora loca, vt corpus au-
... reum. Custodi autem ipsum cautè, ne euo-
... et in fenum, & quod facis in albo, facias
... in rubeo: quoniam hæc medicina in essentia
... est vna, & in modo agendi similiter vna est:
... tamen in rubea additamentum citrini calo-
... ris, quia sulfuris fixi substantia mundiss. effi-
... citur. Differentia tamen est inter Solarem
... & Lunarem medicinam, eò quòd hæc qui-
... dem illud continet, illa verò non: quoniam
... indiget mundissimo sulfure albo, sicut hæc
... indiget rubeo. Sufficiunt hæc duo corpora,
... eò, quòd assimilantur quæsito, vel illi quòd
... quæris; sed indiges, quòd in solutione, sub-
... C limatio-

limatione & subtiliatione eorum labores. Sunt enim fortis, & indigent præparatione longa, & operatione continua, vt primò calcinentur, & postea soluantur: quoniam cùm calcinata fuerint, facilius soluantur, eò quòd calor ignis penetrans partes corporis, facit aquam ingredi post ipsum: & sic est magis solutionis susceptiuum, veruntamen si calcinaueris corpus grossum, quod etiam dissolutiuum est, pone ad partem, & quod remanet in filtrum accipias, cautè implum, ne perdat in fumum, & pereat magisterium. Idcirco cùm istud graue sit perficere & difficile, expedit corpora grossa soluere per aquam solùm: id est, per argentum viuum sine calcinatione: quoniam istud est securius, licet in operatione sit tardius. Esto ergò longanimus, & non festinanter extrahas tincturam, nec festinanter, aut velociter quæras perficere: quia

Primus error in Alchimia, Festinatio.

primus error in hac arte est festinatio: quia comburit omnia & ad remotum perducit: nam ignem si multum feceris, in principio mistionis eius eueniet in tincturis detrimentum, quoniam comburuntur medicinæ per nimias caliditates: Vnde versus:

Dissipa rem captam prius per partem satis aptam,

Leuiter

Leuiter extractam, sic massam contere factam,

*Hæc non festinè, sed temporis ordine sine,
Albumen vrina, disponit membra ruina.*

patienter igitur sustine, contere & coque, reitera & non tædeat te hoc ipsum reiterare; quia quæ imbibuntur, per aquam mollificantur. Et quantò magis teres, tantò magis mollificas, & quantò magis mollificas, tantò magis partes grossas subtilias, donec vniantur, & ab inuicem non diuidantur: quoniam spiritus cum corpore tunc inspissantur, & omnia, quæ impastantur, dissoluuntur: & impastatio fit cum nimia trituratione, & assatione. Nam per contritionem, & incerationem, ac assationem diuiduntur partes ligatæ viscositate aquæ, quæ viscositas est in corporibus. Corpora verò soluta ad naturam spiritus sunt redacta, & nunquam separantur: sicut nec aqua mista aquæ. Quippe quia naturalæ tatur, quoniam sponsus cum sponsa copulatur. Quæ non dissoluuntur, non habent partes subriles, nisi mollifices: ideò, charissime, indiges, quòd in dissolutione lapidis labores, scilicet partes suas puriores disgregans ab ipsis, vt grauioribus partibus abiectis, opus cum leuioribus perficiatur.

De inhumatione Lapidis.

Mensis
Philoso-
phorum,
dies 30.

L Apide autem dissoluto, accipe totum & pone super calorem temperatum, vt putrefiat & digeratur meliùs : videlicet per mensem Philosophorum, id est, per 30. dies. quoniam adustio in animalibus per inhumationem tollitur, & decoctionem. Decoquas ergo completè, vt ebulliant omnia simul leui igne, & suam materiam primam redeant, & sint argentum viuum. Hoc autem habito, soluitur illa auctoritas Aristot. 4. Meteor. *Sciunt Artifices Alchimista, species rerum transmutari non posse. Quod quidem verum est, nisi priùs, vt subditur, in suam primam reducantur materiam, tunc autem in aliam formam, quàm priùs erant, benè permutantur, non quidem species, sed indiuidua specierum permutantur: quoniam sunt corruptibilia ipsa, & actionibus sensibilibus subiecta.* Materia namq; nullo modo potest destrui, quin semper maneat sub aliqua forma : vnde soluta prima corporis forma in Mercurio immediatè introducitur noua forma, corrupta ipsorum forma. Quæ quidem forma est in colore nigra, in odore fœtida, & in tactu subtilis, & discontinuata : & hoc est signum perfectæ dissolutionis corporũ, quia calor agens in humido primò generat nigredinem,

redinem, quæ quidem nigredo est caput
 orvi: sed est principium operis nostri, quod
 est dissoluere lapidem nostrum in Mercuri-
 um, vel in aquam Mercurialem: Modò ha-
 zes primum regimen operis.

CAPVT V.

De Recapitulatione primi regiminis.

MOdò dicam breuiter totum dissolu-
 tionis modum. Sublima ergò primò
 Mercurium, deinde soluas ipsum: hinc in-
 corpora ipsum cum terra lota & igne, & pa-
 titer decoque, quousque redeant ad suam
 primam materiam. Et hoc idè fit, vt habea-
 mus sulfur & Mercurium de illa materia, de
 qua aurum & argentum efficiebantur sub-
 ter terram: quia si verum sulfur fuerit & ar-
 gentum viuum, bene possumus ex ipsis au-
 rum & argentum facere. Hoc magisterium
 non est, nisi pro diuitibus, & pro mundi al-
 tioribus, & qui habet ipsum, habet thesaurũ
 sempiternum. In ipso ergo tria sunt inqui-
 renda puta subtile ingenium Artificis, ope-
 ra manuum, & arbitrium: quod quidem re-
 quirat diuitias, sapientiam & libros.

Quomo-
 do lapis
 dissoluen-
 dus.

Tria re-
 quirunt ad
 hoc magi-
 sterium.

CAPVT VI.

De secundo regimine, quod est Abluere.

C 3

Secun-

Elementa
lapidea &
aquatica.

SECUNDUM autem lapidis regimen est, abluere nigrum, corruptum & foetidum, vt sit nimis lucidum, clarum, & à sordibus vacuum. Quod quidem fieri nullatenus conuenit, sine elementorum diuisione, & aquarum destillatione: & lapidis dissolutione, quia elementorum duo sunt lapidea, & duo aquatica. Lapidea autem sunt ignis & terra, quia sunt sicca: aquatica verò sunt aer & aqua, quia sunt humida. Ignis ergo comedit illud, quod in exterioribus existit quoniam comedit & vastat, & deuastat sordes aquarum per destillationem, & subtiliat eos per aeris leuificationem: comminuit etiam grossitudinem lapidis per calcinationem, & deuorat eorum sulfureitatis salsedinem. Et ideò lapis noster in quatuor elementa diuiditur, vt magis subtilietur, & vt magis à sordibus depuretur, & postea firmitus coniungatur. Sed nunquam aliquid fuit natum, vel crescens, nec animatum, nisi post putrefactionem: ideò putrescunt, vt magis digesta melius separentur. Quippe quia si putrefactum non fuerit, fundi non poterit, nec soluetur, & si solutum non fuerit, ad nihilum redigetur.

CAPVT VII.

De diuisione Lapidis per quatuor elementa.

Accipe

Accipe ergò Lapidem sic corruptum, & diuide ipsum per quatuor elementa per destillationem: primò, per leuem ignem equaliter continuatum, & recipe suam aquam: deinde paulatim vigora ignē, donec recepit aërē igne mixtum. Quòd verò remanet in fundo combustū est terra nigra & sicca: & scio, q̄ destillatio aquæ debet fieri in balneo medicinæ, eò quòd subtiliores lapidis partes sine calore ad naturā simplicis aqueitatis approximantes per eā destillabuntur. Aër verò & ignis per cineres destillatur, eò quòd per ipsos, cū ignitionē sustineāt, cōtingit calore: & grossiores terreas partes solum eleuari. Subtilior ergo separatio per aquā, cū non sustineat ignitionē meli⁹, quā per cineres elicitur. Isto ergò modo diuides quatuor elementa, eò quòd oportet extrahi aquā ex sua substantia humida, & nō ex alia, quod in eis est maior tinctura. De terra verò nō cures, cui⁹ sit substantiæ: dū tamen fuerit alba, & fixa substantia. Terra desiccatur & figitur. Aqua verò mundificatur, & abluunt: Aër verò & ignis tingunt & fluere faciunt. Ideò oportet, quod sit aqua multa, & aër mult⁹: quoniam multitudo tincturæ tanta erit, quanta multitudo aëris erit. Studeas ergò, charissime, in omnib. operib. tuis Mercuriū supare in mitione, vt satis habeas de aëre: quoniā si p̄ ipsū

Quomodo lapis in 4. elementa diuidendus.

solum perficere poteris, preciosissimæ perfectionis naturæ vincentis indagator eris. Veruntamen firmiter teneas, quod omniū capitulorum huius preciosissimæ artis non excedit precium ipsarum medicinarum expensione quinquaginta argenteos, ex prima operatione computando. Oportet tamen ipsam medicinam diutius assari super ignem, & nutriri: sic nutritur puer in vberibus.

CAPVT VIII.

De Ablutione aqua.

Cùm autem habueris elemēta, vt dictum est, diuisa, ablu eam: scilicet aquam & aërem septies destillando: ignem verò & terram fortiter calcinando, aquam tamē & aërem separatim destilles: quoniam aër est melior, quam aqua, licet ipsa aqua abluat, & dealbet terram, faciens que matrimonium tincturarum, ac aër tingit terram, & infundit animam, & facit eam sensibilem: vnde oportet, quod aër & aqua sint à sordibus mūdāta, & ab adustione tuta, donec sumatur eorum tinctura: quoniam si comburantur effectu priuantur, nisi postea in fine coquātur. Idcirco inhumatio in fimo, interposita inter destillationes, multum iuuat, vt ad perfectæ abluionis signum melius deueniatur. Quod quidem signum est splendor, & cry-

crySTALLINA serenitas absque fæcibus, nisi
 ortè albis. Fæces verò aquæ, quas facies in
 omni ablutione, id est, destillatione vice
 ost vicem ad partem separa, & reponere in
 terra nigra superiùs collecta. Aqua u. septies
 destillata, serua eam ad partem: quoniam i-
 bsa est Mercurius Philosophorum soluti-
 uis, faciens matrimonium, & aqua vitæ ab-
 luens lotionem, & sicut fecisti de aqua alba,
 ita facies de rubea: quoniam vnum & eun-
 dem modum habent ablutionis, & consi-
 milem effectum, nisi quòd aqua alba est ad
 albificandum, & aqua rubea ad rubifican-
 dum. Nò ergo misceas vnã cum alia, quo-
 niam errabis, si secus feceris.

CAPVT IX.

De Ablutione aëris.

ABhinc autem diuide aërem ab igne per
 destillationem: quoniam quod destilla-
 tum est, est aër purissimus: quod verò re ma-
 net in fundo, est ignis ficcus. Considera er-
 go quòd dixi, vt opereris lapidem humidũ,
 & aquam, & terram solùm, & vt vtaris lapi-
 de sicco ad ignem & aërem tantùm. Aer sa-
 nè est oleum & tinctura, & aurum, & anima
 Philosophorum, & vnguentum, quo totum
 perficitur magisterium. Intellige ergo, quòd

ignis cum aëre destillatur; quia conueniunt in caliditate, & non cum aqua: eò quòd aqua refugit ignem, quia contrariantur adinuicem. Aër ergò destillatur cum igne, quia ipsa est aqua tincta, & eius tinctura est ignis: quoniam corpus est, & aër spiritus ignem deferens. Si ergo lapidem miscueris cum igne, statim erit rubeus, & semper diligenter se. Quodcunque ergo volueris rubificare, rubifica cum igne lapidis, & erit rubeum semper. CAP. X.

Quomodo ab omni re extrahatur oleum.

PONE ergò super substantiam corporis, cuius oleum extrahere volueris purissimi Mercurii tantum, quod superueniat 4. digitis, vel plus, quod melius est: deinde accède sub eo ignem lentum, donec videris ei^o oleum, id est, aërem paulatim ascendere, seu eleuari super Mercurium, collige eum cautè, & serua seorsim: si ergo minuatur Mercuri^o, adde alium Mercurium mundum & calidum, & repone ad coquendum: continuè hoc facias, donec sumas eius oleum, & nil remaneat insolutum. Destilla ergò totum per alambicum septies: quia ablutio eiusdem est eadem, sicut ablutio aquæ. Quod quidem in humido, & destillando humiditatem debet fieri quousque deuenit ad crystallinam serenitatem, absque facibus, nisi forte album, cuius signa sunt gutta spissior, abscolor, intensior & leuitas aërea, ita quod si ipsum prædictæ aquæ

miscueris, natabit superius. Aër est verò sic ablu-
 tura seruata seorsim : quoniam est oleum tinctura,
 & aurum anima & unguentum Philosophorum, quod
 colorat, tingit, figit, & fluere facit. Tingit om-
 nem laminam in eo ter extinctam in aurum, vel ar-
 gentum, secundum quod ipsum vel album erit, vel ru-
 beum. Non ergo misceas oleum aurum cum oleo argen-
 ti, nec e conuerso: quoniam oleum albi ad albifi-
 candum, rubeum ad rubificandum. Idcirco si illorum
 corporum oleum multum fuerit, multa erit tin-
 ctura, quoniam multitudo tincturae tanta
 erit, quanta fuerit olei multitudo.

CAP. XI.

Quae differentia sit inter aquam & oleum.

Differentia est inter tincturam aquae, & olei: quia aqua abluunt tantum, & mundat: oleum verò tingit, & colorat. Exemplum autem huius est: quia si pannus mergatur in aqua, mundatur ab ea, & quando desiccatur pannus, mundatur ab ea, & recidit aqua, & permanet in statu, & in colore suo, in quo prius erat, nisi quia est magis mundus. E contra est in oleo, quia si intingatur pannus in eo, non separatur ab eo per calorem ignis, vel aëreum, nisi ex toto id destruat: nec poterit separari oleum ab ipso panno, nisi per ablutionem, & ignis desiccationem. Aqua autem est spiritus, extrahens hanc animam à corporibus. cum verò extrahitur anima ab ipsis corporibus, remanet in ipso spiritu, quia spiritus locus est eius. Anima ergo est tinctura soluta in ipso spiritu deportata, sicut depu-

Differentia
inter aquam
& oleum

tatur tinctura tinctorum per aquam super
 pannum. Deinde recedit aqua per desicca-
 tionem, & remanet tinctura in panno fixa
 propter oleoginositatem. Si ergo est de a-
 qua, spiritus est: in quo portatur tinctura ae-
 ris, quæ cum reducitur super terram albam
 foliatam, statim siccatur aqua spiritualis, &
 remanet in corpore anima, quæ est tinctura
 aeris. Spiritus igitur retinet animam, sicut
 anima retinet corpus: quoniam anima non
 moratur in corpore, nisi mediante spiritu.
 Cùm verò coniunguntur, nunquam sepa-
 rantur: quia spiritus retinet animam, sicut a-
 nima retinet terram, vnde præcepit Hermes
 animas venari in lapidibus, est enim mensio
 earum in ipsis. Non ergò sis in venando pi-
 ger, vel lentus, præcauens ne fugiant à te: si
 autem fugiant, non accipias eas cum falco-
 ne, sunt autem retentiæ fugitiuorum. Cum
 eis ergò est coagulatio nostra, quoniam re-
 tinet fugientem. Seminate ergo animam in
 terram albam foliatam, quoniam ipsa reti-
 net eam: quoniam cùm ascenderit à terra in
 cælum, iterumque descenderit in terram,
 recipiet vim inferiorum & superiorum. Nō
 tamen commisceas oleum auri cum oleo
 argenti, nec econuerso.

CAP. XII.

De Ablutione ignis & terra.

Oleum

OLei verò fæces, quas fecerit, collige omni vice, & repone cum igne: quoniam iunt ignis, ac nigredinem tenentes ad rubellinam, quas oportet cū aqua prima terere, & suaviter comburere, donec fiat pulvis omninò priuatus ab aeris humiditate. Sic enim oportet fæces etiam aquæ cum terra cōiungere, igne accenso, fortiter calcinare, quousq; sit sub alba humiditate vacua. Calcina ergò ignem cum igne, & terram cum terra, quousque fiat munda, & nigredine priuata. Quòd autem ascenderit ab igne, illud est oleum rubeum: quòd verò à terra est album preciosum quippe, quia oleum quod tardius à corporibus separatur, preciosius habetur. Consequere ergò omnia tempore suo, partem à parte, & serua singulariter vnum quodque eorum.

CAP. XIII.

De Recapitulatione secundi regiminis.

Oportet ergò te secundum Platonem, pro posse tuo, separationem oleorum exercere, aquam & aerem abluere per distillationem, & terram comburere per calcinationem, quousq; non remaneat aliquid in corpore de anima, nisi quòd non sentiatur in operatione, cuius signum erit, cū nihil è corpore euaporabitur, si de eo parum laminæ

minæ ignitæ fuerit superpositū: tunc sanè erit appropriatū: nomine spiritus subtile, purū & appropriatū: nomine animæ tingēs lucidū, & appropriatū, nomine corporis, subalbū & siccū. Quippe in nulla nostra operatione est necessaria aqua, nisi cādida: nec oleū, nisi albū, vel subcitrinū: nec ignis, nisi rubeus, nec terra, nisi pallida sit, vel subalba. Si autem ita præparaberis elementa, erit terra habilis ad soluendū, aqua efficax ad digerēdū, & oleū, in quo portatur ignis superabundās, ad tingēdū. Si verò elementa talia non habueris, est signū erroris. Ergò corrige errorē tuū, quia propinquior est operatio in eo, quā in opere nouo incipere. Elementa ergò abluta in vase sigillato, singulariter reserua, & maximè oleum: quia cōsumit aēr propter naturæ suæ vicinitatē, & scribe super totum sic, quod recorderis virtutes, nomina & colores, ne vnū pro alio accipias, cum operat⁹ fueris & corrumpatur opus. Et quidem hæc sufficiant ad completam abluitionem elementorum.

CAP. XIV.

De tertio regimine, quod est reducere.

Tertium regimen lapidis est reducere aquam humidam super terram siccam, ut recuperet perditam humiditatem: sed cum
terra

pra fit ex duobus corporibus, & duo ele-
 menta sint sicca, dura & lapidea, ignis sup-
 er & terra in siccitate concordant, simul
 sunt praeparanda, quoniam vnā habent
 praeparationem. Coniunge ergo grossi-
 tim ignis cum terra post aëris abstractionē,
 praepara simul propter temporis abbre-
 uationem, & etiam vt bona sit eorum com-
 mixtio, & vt non confundatur praeparatio,
 vt vnus alium benè tingat, & ne vrantur su-
 per ignis pugnam. Vnde praeparare eos si-
 mul, est magis saluum, magisque propin-
 quum: eorum autem praeparatio est, vt eo-
 rum maiorem recipiant humiditatem. Cor-
 poribus namque calcinatum est discontinua-
 tum, eò quòd ab aqueo est omninò priua-
 tum: vnde cum nudum sit, vacuum, & mul-
 tum sitiens, ebibit suum humidum aqueū.

CAP. XV.

De Modo reducendi aquam super terram.

INfunde ergo primò aquam per vices cō-
 terendo, & post leuiter calcinando quo-
 usq; ipsa terra ebiberit de sua aqua quinquā
 vlogesima partē sui. Sciensque oportet primò
 terram nutriri modica aqua, & post
 maiori, sicut videre est in infantis educatio-
 ne. Idcirco multum contere terram, pau-
 latim imbibe cum aqua de octo in octo
 dies:

dies: decoque in fimo, & postea mediocriter calcina in igne, & non tædeat te hoc multoties iterare: quoniam terra fructum non gerit absque frequenti irrigatione. Et si triturationis nō fuerit bona, donec aqua fiat vnum cum terra, corpus nihil proficit. Non ergo suspendas manum à tribulatione triturationis, vel à trituratione & assatione, donec aqua fiat sicca, & desiccata à terra alba; quoniam exsiccatio cum forti trituratione & assatione terram facit albam. Caueas tamen ne imbibas terram, nisi paulatim, & paulatim cum longa trituratione, supple, post exsiccationem terræ: deinde est pōdus in hoc vbiq̄ue notandum, ne nimia siccitas, aut superfluus humor administrando corrumpat, vt videlicet tantūm assando decoquas quantum dissolutio, adiecit, & imbibendo dissoluas, quantum assando deficit. Ideò omni vice post calcinationem terræ superfunde aquam temperatè, neque multum videlicet, neque parum: quia si multum fuerit, fiet pelagus conturbationis: si verò parūm, comburetur in fauillam: quare suauius, & non festinanter de 8. in 8. diebus terram irrigabis. Decoques in fimo, & calcinabis, donec de aqua biberit quinquagesimam partem sui. Et nota, quòd post imbibitionē debet inhumari per 7. dies. Itera ergò opus

multis vicibus, quanquam sit longum: quoniam non videbis tincturam, neque profectum perfectum, donec sit completum. Studeas ergo, cum in omni opere fueris, omnia signa, quæ in qualibet decoctione apparent in mente tua recordari, & eorum causas investigare. Tres quippe sunt colores: niger, niger, & citrinus: cum terra egreditur, nigredo imperfecta est, & nigra completa. Quare debet igitur vice paulatim, & paulatim vigorem ignem in calcinatione, quousque terra egreditur alba, ex ignis fortitudine. Nam sicut calor agens in humido præstat nigredinem, ita agens in sicco generat albedinem. Idcirco si terra non fuerit alba, tere eam cum aqua, & postea calcina iterum: quoniam aqua & ignis latorem abluunt, & obscuritatem ab eo auferunt. Nam præparatio sua semper fit cum aqua: Ideo qualis limpida aqua, talis limpida terra, & quâto magis fuerit abluta terra, tantò magis alba. Ex multiliciter ergo reiteratione imbibitionis cum mortuæ contritione, & frequenti affatione aqueitatis Mercurii maior deletur pars: scilicet aqueitatis, cuius residuum per sublimationis reiterationem similiter remouetur.

CAPVT XVI.

*De Modo sublimandi & albificandi terram
& recapitulatione totius magisterij.*

D

Cum

Cùm autem terra exhauferit de aqua quinquagesimam sui partem, citò illam sublima fortiori igne, quo poteris, donec ascendat fursum ad modum albissimi pulueris. Cùm autem videris terram, sicut nix, albissimam, & quasi puluerem mortuū aluthel spondilibus, & ad latera adhærere, tunc super eum reitera sublimationem sine fœcibus inferiùs remanentibus: quoniam adhæreret pars illius fixa, & figeretur cum fœcibus, & nunquam per aliquod ingeniorum genus posset separari ab eis. Puluis autem ascendens à fœcibus superius est cinis à cinere, & à terra extractus, sublimatus, honoratus: quod verò remanet inferiùs, est cinis cinerum, cinis inferior vituperatur, damnatur, sicut fœx & scoria. Fac ergò agnitionem inter clarum & limpidum eius: quoniam cùm albissimum, vt nix, ascenderit, completum erit. Colliges ergo eum cautè, ne euolet in fimum, quoniam ipsum est quæsitum bonum. Terra alba foliata, congelans congelandum, & mundificans arsenicum: & sulfur album, quod Aristot. dicit, esse rem optimam, quam recipere possunt Alchimistæ, vt de ea faciant argentum. Operare ergò cum ea ad Lunam, quoniam est completum, & hoc quidem modo perficietur sulfur album, non vrens.

CAP.

CAP. XVII.

Quomodo sulfur album fiat rubeum.

Gitur si ad aurum volueris sulfur rubeum, dissolue sulfur album superius collectum in aqua rubeam per contritionem, imbibitionem, & bonam decoctionem, dissolutum congela in lapidem coagulatum. Dissolue iterum in aqua rubea, dissolue & sublimato totum per ignem fortissimum. Mors namque artificis opus deaurat, dirigit & coaptat quodcunque in similitudinem pulueris. Ascendens sursum est sulfur albissimum: quod verò remanet in fundo deorsum, est sulfur rubeum, tinctum, & scaralata. Et istud est secundum Arist. sulfur optimum, non vrens, rubeum, ac clarum, vt ex eo faciunt Alchimiſtæ aurum; hoc autem argentum viuum conuertet per artificium, secundum Aristot. in verissimum aurum. Ex his igitur manifestè relucet, Philosophos verum dixisse, quod stultis videtur impossibile, scil. quòd vnus est lapis, medicina vna, ad album sulfur, & rubeum simul, & semel faciendū. Videntes ergò omnes huius artis inuestigatores dictā albedinē in vase apparentem, mirati sunt stare rubedinem in illa albedine occultatam, & tunc non oportet

tet illam rubedinem extrahere, verum & co-
 quere, quousq; totum fiat rubeum. Sic ego
 de mane, quando video, quod vrina mea est
 alba, indigesta, statim cognosco, quod parum
 dormiui, & repono me in lecto: somno vero
 recepto, vrina citrinatur, quia citrinatio non
 est, nisi completa digestionem. Hæc vero est
 verissima compositio albi & rubei sulfuris,
 non vrentis, quo per regimen quartum com-
 pletur elixir perfectum, ad omne diminutum
 perficiendum in solificum, & lunificum ve-
 rum.

CAPVT XVIII.

Nullus debet sublimare terram ad ope-
 ra sophisticorum, sed debet sublimare
 ad elixir nostrum perfectum, & illa, quæ sub-
 limantur, duobus modis sublimantur, aut
 per se, quia spiritus sunt: aut cum aliis, quia
 se incorporant cum spiritibus. Mercurius
 enim cum sit spiritus, sublimatur per se: ter-
 ra vero nostra, cum sit calx, non sublimatur,
 nisi quia se incorporat cum Mercurio. Con-
 uerte ergo calcem, & imbibe Mercurium, &
 decoque, donec fiat corpus vnum, & non tæ-
 deat te hoc ipsum multotiens iterare: quia
 corpus, nisi cum Mercurio sit incorporatum,
 non ascendet sursum. ideo necesse est, vt, in
 quantum poteris, naturam suam subtilies, & cum
 Mer-

Mercurio fortiter pistes, quousq; fiat vnū:
quia sublimationem non facimus, nisi vt re-
scantur corpora ad subtilem materiam:
scilicet, vt sint spiritus: & quòd corpus sit le-
uissimum ad regendum in o- nes res, siue in Solem
siue in Lunam, & hanc sublimationem faci-
mus, vt corpora redigamus in suam primam
materiam: scilicet in Mercurium & sulfur.
facimus ergò hanc sublimationem tribus
causis. Vna est, quòd corpus sit spiritus de
subtili materia & natura: secunda est, quòd
Mercurius se bene incorporet cum calce:
tertia est, quòd totū sumat colorem album
vel rubeū Idcirco quādo calx sublimatur ad
Lunam, debet esse alba, & Mercurius simili-
ter albus, & calx, quando sublimatur ad So-
lem, debet esse rubea, & Mercurius similiter
rubeus, igne calefactus, & debet esse puluis
aceratus: quia non bene operatur ad Solē,
nec ad Lunam, nisi tali modo, & cum Mer-
curio, quem sublimas ad Lunam, non com-
miscas vllam rem: quia solis calor nō intrat
ad Lunam, nec de Luna ad Solem. Non mit-
tis ergo Mercurium rubeum ad album, nec
album ad rubeum, sed pone vnamquamque
speciem cum sua specie, & pone ad ignem
ascensum, & sublima totum, & non misceas
illud, quod remanet deorsum cū illo, quod
ascendit sursum: sed pone vnumquodque

ad partem: quoniam quod in fundo remanet, reiterabis ad sublimandum per Mercurii incorporamentum, donec ascenderit totum, alioquin non ponas ipsum in magisterium. Alambicū, in quo sublimas Mercuriū sit vitreū, & cucurbita terrea vitreata, cuius os fundi sit amplū, vt possit Mercurius ascendere liberiū. Alambicū verò cum cucurbita debet iungi ita, quòd Mercurius non possit exire: quia non sublimatur Mercurius, nisi per fumositatē aëris. Ideò si locum inueniret aptum, euolaret in fimum, & deperiret magisteriū. Vide ergo quod diximus, vide quoniam omnia verba necessaria sunt, & laudē digna. Hæc ergo sufficiant ad complementum sulfuris albi & rubei.

CAPVT XIX.

De quarto Regimine, quod est figere, & fermentum aliàs fixum est necessarium ad figendum.

QVartum verò lapidis regimen est figere album sulfur, & rubeum supra corpus fixum: scil. vt sulfur album figatur super argentum: sulfur verò rubeum figatur super aurum: quia secundum Pythagoram, qui argentum viuum à corporibus extractum nõ coagulat in sulfur album patiens ignem, nullam

Nullam viam exigit ad rubedinem. Non
 ergò fatiges corpus tuum in huiusmodi reb.
 tis, ad quas pervenire non potes, vbi ista
 dicere ignoras, quoniam in deuo erras. Pru-
 denter ergò, & non casualiter operare: quo-
 niam sine fermento nec exhibit Sol, nec Lu-
 na, sed aliud, quod non permanet in essentia
 cura naturæ, nisi occultâris ipsum in cor-
 pore, de quo præparasti ab initio, scilicet
 Solem & Lunam. Coniunge ergò ipsum cū
 corpore, vt generet sibi similem, & fiat elixir, id
 quod componis. Cū autem coniunctum
 fuerit cū suo corpore, non desinit in aliud a-
 gere, quousq; conuertat totū. Idcirco quā-
 do vis fermentare, misce sulfur cū corpore,
 vt totū sit fermentū: quoniam fermentum
 rediget sulfur nostrum ad suam naturam,
 colorem & saporem per omnē modū. Qua-
 re fermentum ad albū erit albū, & ad rubeū
 fermentum erit rubeum, quod patet: quia si
 posueris fermentum argenti, cū sulfure au-
 ri, rediget ad suam naturam, sed non ad suū
 colorem. Similiter, si posueris fermentum
 auri cū sulfure argenti, conuertet ipsum nō
 ad suā naturā, sed ad suum colorē, & e cōuer-
 so: Non ergo misceas fermentū vnius sulfu-
 ris, cū sulfure alterius, quoniā fermentū auri,
 aurum est, argenti verò argentum. Et nota,
 quòd non sunt alia fermenta super terram:

quia nunquam figit, quod nunquam fixum est, nec fuit.

CAP. XX.

Quòd pondus fermenti debet excedere pondus sulfuris, vel esse æquale.

IDcirco in omni fermento debet notari pondus vtriusque, vt summa volatilis sulfuris non superet summam sui corporis: alioquin ligamentum sponsalitiū verteretur in spiritus fugam non fixi, vnde dicit Plato. Si purum sulfur proiciatur supra multitudinem corporis, ita vt super habeat potentiam, cōuertit ipsum citò in puluerem, cuius color erit, sicut corporis, super quod proicitur spiritus, scilicet auri, vel argenti. Dicam ergo inferiùs pondera omnium. Sed quia sulfura non possunt ingredi, nisi mediante aqua, cùm aqua faciat medium inter sulfur, & fermentum in omni dispositione. Primò pones, vt dicit Auicē. terram, quoniam ipsa est iuxta fermentum. Secundò pones aquam: quoniam ipsa est iuxta terram. Tertiò pones aërem, quoniam est iuxta aquam: Quartò pones ignem, quoniam est iuxta aërem. Veruntamen non ponas ignem in elixir ad album, quoniam elixir ad album tribus completur elementis, in quibus non est ignis: rubeum verò omnibus quatuor
 vitur

ur rotis. Aperi ergo & claude , sol-
 & noda , abluere & desicca. Quoni-
 aqua est medium coniungendi tinctu-
 illorum, scilicet, olei, aëris & ignis: & di-
 ego nunc verbum Philosophicum. Si
 us mittas oleum, mortifica tamen in ter-
 quoniam aqua intraret. Si antè posueris
 nam, postea oleum, stabit super aquam: si
 è posueris aquam, & postea terram, erit
 ua ponderosior quàm terra. Fige ergò a-
 nam cum terra, vt ei adhæreat. Si vnum de
 quatuor occidisti, omnes sunt mortui: si v-
 um habeat de anima plus, quàm alius, nil
 et. Appropria ergo fermentum, quod est
 ima, ante fermentationem, vt sit puluis
 cinatus, solutus & induratus: quoniam si
 ne non præparas fermentum, nil valet
 um magisterium.

CAPVT XXI.

Quæ sunt utilitates magisterorum.

I non diuides lapidem per quatuor ele-
 menta, non potest coniungi cum corpo-
 & si non misceas de ipso corpore cum eo,
 per quod vis facere projectionem in eli-
 xir, non colorabitur corpus, super quod de-
 et proiici, sicut decet: & si non sublimas
 tum, quod mittis in elixir, erit aurum &
 gentium actu: & si non præparas corpus

tuum, non sustinebit ignem: & si non ca-
 veas tibi in ducendo, & mollificando, non
 erit habile aurum, & argentum ad operan-
 dum. Idcirco calx, quæ mittitur in elixir
 erit sublimanda, vt sit omnino simplex &
 viua. Cùm autem vis facere projectionem
 de elixir, facias calcem de illa materia, cuius
 fuerit corpus, super quod proiicere volue-
 ris: & mitte tibi fermentum, sicut supra dixi.
 Si est aurum de auro, si argentum de argēto
 quoniam sponsalitiū non est aliud, nisi
 quod coniungas fermentum cum corpore
 quod ego dico: hi sunt sulfur album, & ru-
 beum, de quibus dictum est, scil. super quod
 vis proiicere elixir. Et nota, quod elixires
 sunt plures simplices, quæ debēt fieri de la-
 pide, & corpore: & fermentum, quod misces
 in elixir, debet esse puluis bis vel ter subli-
 matus. Nam quoties sublimabis aliquod
 corpus cum commistione sublimati spiri-
 tus, toties lucraberis in projectionem
 mille partes. In quanto ergo alleuias cor-
 pus tuum, in tanto habebis melius, vt pos-
 sis proiicere vnum pondus supra centum,
 & centum supra mille, & mille supra decem
 millia: & decem millia super centum millias
 & mille millia super decem numeros, & sic
 in infinitum.

Quomodo debeamus seruare Quantitatem vniuscuiusq.

Cùm volueris lapidem nostrum præparare, scias quantum est de ipso, de aqua, de aëre, de igne & de terra. Cùm fuerit calcinatus, erit in eo calor maior, siccitas maior, frigiditas minor, humiditas minor. Cùm fuerit præparatus, erit in eo calor maior, siccitas minor. Cùm volueris ipsum conuertere, scias quantum amiserit de sua prima natura, in omni regimine: quoniã si nesciueris, nil valet opus. Idcirco, quando reuoluitur, redigitur in frigiditate minori, humiditate minori, caliditate minori, siccitati minori: Cùm verò abluatur, redigitur in humiditate maiori, frigiditate minori, caliditate maiori, & siccitate maiori, cum verò reducitur in siccitate maiori & calore minori, frigiditate maiori, & humiditate minori. Cùm figitur, redigitur in calore maiori, humiditate minori, frigiditate minori, siccitate maiori. Quippe, quia infixione lapidis apponim⁹ illi Mercurium calidum & humidum præparatum ultra illud, quem habuerit naturaliter ante suam solutionem. Intellige hanc reuersionem, solutionem, vel lapidis differentiã de differētia indifferentiã, & cur hæc, & quomodo. Omne ϕ mutatur, aut mutatur in melius, aut in peius,
 aut

aut in simile sibi. Si mutatur in simile sibi, nullum est lucrum : si mutatur in peius, tunc est damnum : si in melius, tunc est cōmodum. Conuerte ergò lapidem de bono in melius, & erit elixir completum.

CAPVT XXIII.

Quomodo elementa sint corrigenda, & quomodo acquiratur fusio medicinae non fundentis.

IN coniunctione lapidis attende tres colores principales: primò nigrum, postea album, deinde rubeum. Obserua igitur diligenter, ne corpus tuum rubeat ante nigredinem, & pereat tinctura per combustionē: si verò rubuerit ante nigredinem, corrige errorem, decoquens omnia simul in aqua alba, donec conuersa fuerit in nigredinem: sic etiam facies, si rubuerit ante albedinem. Non ergò negligas inhumationis decoctionem, quoniam tollit combustionem, & perditam restaurat humiditatem. Si verò medicina non commiscetur, corrige per dissolutionem eius, quod ingreditur per commixtionem ambarum solutionū, quod suo ingressu illi pro minimo coniungitur. Hæc autem solutio non per aquam, aut in aquam vulgarem completur: sed in aquam Mercurialem, & cōpletur similiter per solutionē.

Fusio

io facilis in rebus non fusibilibus, vt a-
tius ingrediantur, & alterentur cum cō-
mento. Vnde medicinam calcinamus, vt
ius soluatur, & eam soluimus, vt melius
fundatur figura, & fundatur, ac vt ab ea
incipiant corpora meliorem impressionem
ut ingressum & facilem fusionem dare ma-
iei cum multiplice reiteratione solutio-
is spirituum non inflammabilium super il-
y, videlicet aëris & aquæ Mercurialis non
orum, aut cum multiplici reiteratione
olutionis medicinæ non fundentis. Est ta-
men bona cautela ad fusionem præstandam
medicinæ non fundentis, vt soluatur & cor-
as fermenti, supple, albi vel rubei. De cu-
is intentione sit per eam mutari, & altera-
& etiam soluatur medicina: id est, elixir, i-
ò terra alba supple, vel rubea, de cuius in-
entione sit ingredi cum alteratione: non fi-
tamen omnium istarum partium solutio,
d quarundam: quoniam solutio earum nō
t aliud, nisi quod in humidum reuertun-
ur, & sulfuris salsedines auferuntur. De
inc illud corpus, & non aliud corpus im-
ibatur vice post vicem, donec fundatur ci-
ssimè super laminam ignitam. Quoniam
x his artificiorum ingeniis necesse est me-
icinam cōmisceri & fundi, ac etiam ingre-
i perfectè cum alterationis complemento.

Si autem metallum, quod conuertere debet per medicinam, non fuerit sufficiens coloris, addatur plus de medicina ipsa: si verò de colore minus habuerit sc. in Sole, quia Luna non potest esse nimis alba, ponatur minus medicina, & plus de metallo conuertendo. Si autem medicina non remanserit bene, quod est ex defectu fixationis, succurre per reiterationem solutionis & congelationis, atq; per multiplicem non fixæ partis solutionem, super partem fixam, donec tamē ex ignis asperitate quiescat, & non fugiat ab igne aspero. Si non fundatur grauius, quod est ex defectu cerationis, succurre ei cum oleo: id est, aëre, guttando guttam ad guttam super ignem leuem, donec fundatur, vt cera. Quoniam quando inceras, misces de re calida & humida magis, quam de frigida & sicca: & quando figis, misces magis de re frigida & sicca, quam de calida & humida: Ergo intellige, quæ dico, quoniam huius operis perfectio est naturæ permutatio.

CAPVT XXIV.

De ponderibus obseruandis in fixatione.

OMnia sub termino definito, & dispositione certa consistunt: idcirco unicuique pondus, & omnis mensuræ pondus in omni opere opus est. Caue igitur tibi in cōmistiōne

ne c-

lixiris & operare tibi sapienter, vt scias
matum debes tibi apponere de aqua, de
de terra, & de igne: Alioquin si secus fe-
os, opus non valebit: quia si ponis de ter-
magis, quàm opus fuerit, vel quàm re-
ad elixir: mortificaret animam:
od si minùs poneretur, faceret eas humi-
nimis, & non figerentur. Similiter in a-
ga si magis poneretur, vel minùs, face-
simile damnũ. Si plus esset, faceret humi-
& malè: si minùs, faceret siccũ & durũ: De
de si plus esset vel minus, simile damnum:
plus esset, colorat nimis: si minùs esset non
beret colorem. Ignis etiam lapidis simile
annum faceret: quia si plus esset, combu-
ret: si minus & parum esset, nõ siccaret to-
umiditatẽ, quàm debet deficcare: nec ca-
aceret: tamen ad album non ponas ignẽ,
loquor de omnib. elixiris. Idcirco pondus
piq; notadũ est, ne nimia siccitate, aut hu-
orũ superfluitate magisteriũ corrumpa-
t. Quare fermentum iuxta adæquationis
crementũ est semper apponẽdũ: nã nulla
coris offensa nocebit, si ad illud pondus
in p recurras. Quicquid igitur in elixir est
mũ & stabili p ipsius ponderositatẽ, sibi
mẽ terrẽ usurpat. Non minùs quoq; fer-
mentum: quia cũ sulfur coniungitur, terræ
mẽ assumit. Quæ verò sublimãtur, & etiã
euolant,

euolant, aquæ & aëris sibi nomen apponū
 Cū ergò coniungis talia, vt figatur in te
 ra, si ad album est, fit de terra plus, quàm
 aliquo alio elementorum: alioquin terra n
 figeret spiritum, immò secum euolaret i
 fumum. Verum illud fit plus secundum ra
 tionem iuxta adæquationis mensuram, ve
 bi gratia: si est de aëre vnum pondus, & di
 midium: de aqua duo pondera debent esse
 tria pondera de terra minus quarta. Et ter
 re fermentum sit ter tantum, quantū est sul
 fur album: vt si vnum pondus fuerit de sul
 fure albo, tria pondera erunt de fermento
 Quantum ergo fuerit aër & aqua, tantum
 debet esse de terra, supple, tria pondera de
 terra, minus quarta: de aqua duo, de aëre v
 num, & dimidium de igne. Dicam ego bre
 uiter, vt intelligas: ad Lunam pone tria pō
 dera de terra, scilicet fermentata minus
 quarta, duo de aqua, de aëre vnum & dimi
 dium, & erit elixir completum. Ad Solem
 verò cū ipse sit calidior Luna, debent esse
 duo pondera terræ, tria de aqua, & tot de
 aëre, & vnum pondus & dimidium de igne.
 Nam pondus ignis medium est pondus a
 quæ, nec in hoc additio, nec diminutio;
 quoniam si sit multa aqua, & paruus ignis,
 extinguitur ignis: & si sit similiter multa ter
 ra, & paruus ignis, e contra tamen est de aëre,
 quia

sia aër nutrit ignem, sicut aqua nutrit ter-
 ram. Nam ignis viuit de aëre, & aër de iuu-
 uamento aquæ, & aqua de iuuamento terræ.
 Ergo ergo aquam in terram, vt aër possit figi
 inquam: quoniam si aquam occidisti, o-
 mnes sunt mortui. Veruntamen aqua non
 vitur sine terra: quia confurgit nullus vn-
 quam sine semine fructus. In quo dum mo-
 ur semen, fructum dare fertur. Quoniam
 m terra sit in se fixa, retinet secum, & figit
 ea elementa. Aqua verò cum sit humida &
 rigida, circundat terram & constringit, &
 met eam: quoniam frigidum & humidum
 siccitatis constrictiuum: verum tamen
 pressionem citò recipit, & citò dimittit.
 cum autem grauiter impressionem reci-
 , & difficilè dimittit. Ideò cum humi-
 , & siccum se inuicem temperant, adi-
 scitur siccum ab humido per partium cõ-
 ditionem, vel per continuationem, & fa-
 nem impressionem & acquirit humidum à
 co, vt firmiter teneat impressionem, &
 ciò omnem patiatur ignem. Vnde pro-
 ter hoc humidum prohibet siccum à sua
 paratione, & propter hoc siccum prohi-
 et humidum à sua fluxibilitate. Aër verò
 circundat aquam, & clarificat eam, & rari-
 cat terram, & tingit, vel figit ipsam, vt sit
 apta ad extensionem & fusionem. Ignis au-

tem totum compositum maturat, subtiliat, rubificat, permiscet aërem, cōsolidat, ac terræ & aquæ cōstringit frigidatē, vt ad incolumis redeant æqualitatē complexionis. Elementa ergò graua, vt terra & aqua, plus iuuant ad fixationē, & tincturā. Non comedas iugiter, q̄ non bibas, sed comede vnum, post aliud, secundum rationem: quia caliditas maior facit corpus citius, quàm oportet. Non sis prodigus, non auarus: sed moderata pondera serues secundum æqualem & inæqualem complexionem. Intellige ergò, quæ dixi: quia nihil omisi, quod est verum.

CAPVT XXV.

De fixatione Elixiris in compositione ad album, & de reductione aquæ.

Illumina corpus, antequā imponas animā: quia corpus, nisi sit ablutum, non retinet spiritum: sic ergo potus post comestionē, nō autem comestio post potū. Alioquin facies ventrem humidū, & non recipiet siccitatē, benè ergo fige benè cōmisce, & benè tinge, & sic totū habebis magisteriū. Idcirco cibantes partes purissimæ. Lunæ minutim limata cū duplo sui Mercurii albi terendo totū simul fortiter in mortario porfirico, donec Mercuri⁹ imbibat limaturā, & fiat quasi butyrum, ita vt nihil inueniatur de limatura: hinc

tunc ablue fortiter cū aceto, & sale comuni
 parato, donec acetū inde purū exeat, &
 rū: tunc ablue salē cū aqua dulci, & clara,
 ad ignē siccata. Abhinc verò adde prædicti
 sulfuris sublimati, & cōgelati albi partē vnā,
 terendo insimul totū, donec redeat quasi
 corpus vnū: deinde incera ipsū cū vna parte i-
 gnis, sc. suæ aquæ, & mitte ad sublimandum,
 cogorādo semper ignē paulatim, & paulatim,
 donec sublimetur, quicquid fuerit ex eo vo-
 latile: infrigidatum extrahere: & quod ad latera
 assis supvolatū fuerit, cū aliqua parte suæ a-
 quæ reduc sup fæces suas terēdo, imbibēdo,
 lassando, nec fiat, sicut pasta, & remitte
 ad sublimandū, ita cōtinuè reitera cōtritio-
 nem, imbibitionē, assationē & sublimationē,
 cogorādo semper ignē, donec figatur terra cū
 laplo sui, de aqua, & nihil penit⁹ sublime-
 tur ab ipsa, & reducas semper, quod superius a-
 tendit super illud, quod inferius remanet fixū,
 donec; totū figatur deorsū. Nā sulfur fixū
 si sit coagulatis coagulatiuū, naturaliter cō-
 gelat suū Mercuriū per frequentem sublima-
 tionē, vel sublimationis reiterationē super
 ipsum. Exēplū autē huius est terra & aqua,
 cum aqua commiscetur cum terra, ipsa
 terra adforbit aquam sua siccitate, & in-
 densat eam aquam sua densitate, & eam fa-
 cit sibi similem sua grossitate: quoniam

omne siccum naturaliter appetit suum
 humidum, & in suis partibus fit continua-
 tum. Vnde oportet experimentationem istius
 scientiæ ad plenum cognoscere vires na-
 turæ, & eisdem firmiter adhærere: quoniam
 natura sufficiens est tibi, vel sibi: & similiter
 in omni, quo indiget, pro eadem sui perfe-
 ctione. Ipsa siquidem, cum sit sagax, est soli-
 cita in creatione sui corporis, cuius sollicitu-
 dinis non est finis. Sufficit ergo vobis, cha-
 rissime, naturam sapienter disponere extrin-
 secus: quoniam ipsa sufficienter intrinsece
 disponet ad sui operationem. Motus siqui-
 dem ipsius sint adhærentes sibi viæ vni mo-
 do meliori, & certiori, qui possit excogitari
 vt patet ex creatione cuiuslibet generati. Id
 circo tardamentum & præparamentum de-
 bent esse in magistris Philosophorû, & ope-
 rantium: quia natura motum præterire non
 poterit, nisi per contrarium impedita fue-
 rit. Certum namque tempus est quod ipsa
 habet ad imprægnandum, pariendum, nu-
 triendum, ac operandum. Vnde cum terram
 habueris imprægnatam, exspecta partum
 Cum verò pepererit filium, nutrias eum quo-
 usque possit tolerare omnem ignem, & tunc
 poteris facere projectionem de ipso.

CAP. XXVI.

De reductione aëris super Elixir ad album.

Igitur

igitur cum aqua fuerit fixata, tere & im-
 bibe eam imbibitione rorida, cum vna
 parte aeris sui, & pone ad sublimandum, fa-
 ans sub eo ignem primò lentum, postea
 fortiore, quousque per continuam subli-
 mationis reiterationem totum figatur de-
 mum: tunc per diem ac noctem facies sub
 ignem fortem: secunda die cum sua nocte
 fortiore: Tertia die cum sua nocte fortif-
 simum, sicut est ignis fundendi. Sic enim
 figetur cum aqua & terra: quia natura
 naturatur natura, & natura docet naturam
 meliari contra ignem per se combustibile.
 Nam fugienti, obuiante perit fuga: quoni-
 am quis plumata detinetur ab implumata
 prorsum in terra.

CAP. XXVII.

De inceratione Elixiris albi.

Abhinc ergo extrahe de lamina crystal-
 lina, quàm in fundo reperies lucidam,
 tere, & cera incerationem vltima guttã-
 super ipsam guttam ad guttam in tenui
 cucibulo super ignem leuem, de suo aëre
 iam dicto, donec fundatur, sicut cera
 in fumo. Tunc proba super laminam igni-
 m, si se resoluerit velocissimè sicut cera,
 rata est: si verò non, reduc ipsam ad ceran-

E 3 dum

dam guttā ad guttā de oleo suo albo, donec fundatur, vt cera sine fumo. Et hoc quidem est præceptū omniū Philosophorū, vt cū per sublimationes fixaueris mundissimam terræ partē, reiteres sublimationem residuæ partis non fixæ super eam fixam, donec ipsa similiter figatur: hinc tenta super ignem, si bonam dederit fusionem, tunc sufficienter sublimationem reiterasti. Si verò non, reitera super illam vice post vicem, non fixæ partis sublimationem, donec fundatur citò, sicut cera sine fumo: tunc extrahe & infrigidari permitte: quoniam est elixir completum, impreciable precium, conuertens omne corpus diminutum in infinitum Solificum, & Lunificum verum. Proiice ergo vnum pondus de eo super mille partes Mercurii cum sale & aceto abluti, & fiet pura Luna melior, quàm de minera. Sic etiam, si super imperfectorum corporum, vnumquodque fuerit de eo proiectum, in verissimum transfertur argentum. Modos itaque huiusmodi compositionis verissimi elixiris, tradidi vobis cōpleto sermone, ad quā per illos potestis peruenire indubitāter. Sollicitè ergo ad hos ingeniosos modos regimini te exerceas, & eorum virtutem ad vnguem inuenies. Quod quidem nec per se, nec fortè vt putes, miraculosè si arte

perficitur in operatione. Operare ergò
 quodcumq; volueris, quia ultra consilium
 id non possum aliud dare.

CAPVT XXVIII.

De compositione elixiris rubei.

Ita eodem modo elixir rubeum ad Solem,
 sicut albam ad Lunam : pro qualibet re
 qua ponas rubeam, & loco limaturæ Lunæ
 pone Limaturam Solis, & aquam Mercurii
 tribificatum prius cum igne lapidis. Nam
 opere lapidis ad rubeum non intrabit,
 nisi rubeum, sicut in opere albo, nisi album.
 Solaris namque medicinæ, non vrentis,
 præparatum fit addimentum rubei sulfu-
 ris, per modum figentem, & calcinantem
 triplo fermenti præparati cum astutia in-
 dustria. Administrare perfectè per mo-
 dum solutionis, & sublimationis mul-
 tiplicem, cum reiteratione multa, quous-
 que non fixum cum fixo figatur deorsum:
 quoniã huius solutionis, & fixationis modus
 est per reiterationem partis residuæ, non fixæ
 sublimationis cum fixo ingeniosè coniu-
 nendi per minima, quousq; eleuetur cū ea,
 & iterato figetur cum illa, vt stet. Cū ve-
 rò tres partes aquæ suæ rubæ fuerint se-
 rum, per hunc modum sublimetur vice post
 vicem cum eo, donec figatur deorsum,

E 4

& pone

& pone ipsam per diem ac noctem in igne tepidissimo, vt melius depuretur & figatur in eo, hinc extrahe & cera eum in crucibulo super ignem lentum cum oleo suo rubeo, guttando guttam ad guttam, donec fundatur, vt cera sine fumo cum eo stans & penetrans profundius, tingens & permanens. Proiice ergo vnum pondus de ipso supra mille partes Lunæ vel Mercurii abluti, cum sale & aceto, & fiet Sol verissimus in omni examinatione, & melior valdè, quàm de minera productus, quia aurum & argentum ipsius elixiris excedit aurum & argentum minere in omnibus suis proprietatibus. Vnde dicunt Philosophi, quòd aurum & argentum eorum non sint aurum, nec argentum, quod est vulgi: quoniam additur eis additio magna in tinctura, & perseuerantia in igne, & proprietatibus multarum utilitatum ad omnem infirmitatem expellendam.

CAP. XXIX.

De multiplicatione Medicina.

SI verò medicinas istas, cum fixæ fuerint, & datis oleis suis albis, vel rubeis, donec fluxerint, sicut cera, dissolueris in Mercurio suo albo, vel rubeo, donec fiat aqua clara, & postquam in leui decoctione congelaueris,
 & cum

nam eorum oleis, & sic super ignem de-
ceraueris, quousque fluant, citissimè
applicabitur virtus eorum in projectione:
eas, cum solutæ fuerint, semel ad minùs
distillaueris, in centuplo augmentabuntur
virtutes earum. Modus verò multiplicatio-
nis medicinarum est, vt dissoluas vnumquẽ-
que illorum spirituum in aquam suam, per
distillationem singulariter, postea separa-
tionem earum per destillationem. Primò re-
ducies aquam, postea oleum, deinde ignem,
et remanet terra deorsum: Reduc ergò aquam
per sublimationem super terram, donec bi-
bit eam scilicet aquam totam, & figatur cū
oleo: deinde imbibe eam ex oleo, & tinctura,
donec figatur in ea, & etiam mundatur, sicut
terra. Proiice ergò supra quodvis corpus, &
de eo tantum, quantum vis: quoniam in du-
cto multiplicabitur tinctura eius. Et si
ma pars sui primò conuertit cum suis cor-
poribus centum partes, secundò conuertit
in mille, tertiò decem millia, quartò centum
millia, quintò mille millia in solificum &
magnificum verum. Vnde est notandum, quòd
quantò plus soluitur medicina, & sublima-
tur & congelatur, tantò meliùs & abundan-
tius operatur: quoniam in omni sua imbibi-
tione, & sublimatione acquirit sibi decem
partes a projectione. Non ergò est fastidium in

reiteratione solutionis, sublimationis & coagulationis: quoniam per eas medicina melius digeritur, vnitur, figitur ac perfectius operatur.

CAP. XXX.

Quomodo debemus intelligere solutionem, sublimationem & coagulationem.

Verumtamen non putes, me docere solutionem hinc, vt elixir reducatur in aquam, sed vt subtilies ipsum, in quantum potes, & diuidas suas partes in fixatione coniunctas, suumque siccum conuertas in humidum, & grossum in simplum: quoniam opus solutionis inuentum fuit ad sublimandum, & non propter aliud. Vnde coniunctio corporum cum spiritibus, fit cum dissolutione, & non cum sublimatione: quia corpora non indigent, nisi sublimatione, vt melius cum spiritibus coniungantur. Eorum verò sublimatio est in aquam dissolutio: quia destillatio trahit lapidem de potentia ad actum, eo quòd facit omninò eum subtilem: vnde cum corpus totaliter subtiliatur, spiritus vniuersaliter cum eo coniungitur, & non per aliquod ingeniorum genus ab inuicem separatur. Quoniam confirmatio spirituum cum corporibus fit, cum corpora sunt subtilia, vt retinere possint spiritus.

Et

Sicut dicitur, qui corpora poterit separare cum
 maxima sublimatione, finem consequitur o-
 ptimum, quoniam in coniunctione spirituum
 cum corporibus. tota debet esse intentio ope-
 rantis. Et coniunctio eorum, sc. spirituum, fit,
 ut corpora subtiliantur, ut spiritus, & cor-
 pora fiunt subtilia per dissolutionem, contri-
 tionem, & affationem eorum cum spiritibus. Intelli-
 gere ergo, quæ dixi, quoniam utile est totum,
 nihil superfluum est in dictis meis. Si verò
 non intellexeris, itera lectionem multoties, ut
 totum intelliges. Vide ergo & intellige, & se-
 ruius videndum ea operare: quoniam quicquid diximus, ve-
 ritate statim deprehendes esse consentanea. Quare ni-
 hil despicias, nec labor priuabitur fructu. Id-
 circo, si verò scripta non intellexeris, non me
 reprehendas, sed tuam ignorantiam calumnies:
 quoniam infortunatus es, sicut ille; cui
 nunquam aliquid tribuit, vel concedit boni.

CAPVT XXXI.

De modo faciendi projectionem.

Sed quia graue est, mille milliū partes si-
 mul fundere: Cūm volueris projectionem
 facere, hoc modo facies: Recipe ceterū partes
 Mercurii, cum sale & aceto abluti, & pone
 in crucibulo super ignem. Cūm autē cœperit
 feruere, pone vnam partem tui elixiris, dicto
 modo præparati, super centum partes illius
Mercurii

Mercurii abluti, & fiet totum medicina super
 alium Mercurium ablutum. Deinde
 proiice primam partem medicinæ istius cō-
 gelatæ super 100. partes Mercurii abluti, in
 crucibulo feruentis ad ignem, & fiet adhuc
 totum medicina. Postea pone vnā partem
 istius medicinæ vltimò cōgelatæ super 100.
 partes Mercurii abluti, & fiet totum aurum,
 vel argentum in omni iudicio, secundū
 quod primum fuerit elixir rubeum, vel al-
 bum supple, præparatum, &, vt dictum est,
 compositum. Et hoc quidem est rosarius
 Philosophorum, ferens odoriferas rosas tā
 rubeas, quā albas extractas breuiter è li-
 bris ipsorum, nil habens superfluum vel di-
 minutum: in infinitum perficiendum in so-
 lificum, & lunificum verum, secundū quòd
 elixir fuerit præparatum. Sic etiam habet
 virtutem efficacem super omnes alias Me-
 dicorum medicinas, omnem sanandi infir-
 mitatem, tam in calidis, quā in frigidis æ-
 gritudinibus, eò quòd est occultæ & subtilis
 naturæ: conseruat sanitatem, roborat firmi-
 tatem, virtutem, & ex sene facit iuuenem, &
 omnem eorum expellit ægritudinem, ve-
 nenum declinat à corde, arterias humectat,
 contenta in pulmone dissoluit, & vlceratū
 consolidat, sanguinem mundificat, conten-
 ta in spiritualibus purgat, & ea munda con-
 seruat.

suat. Et si ægrotudo fuerit vnius mensis, sanatur vna die: si vnius anni, in duodecim diebus: si verò fuerit aliqua ex longo tempore, sanat in vno mense, & non immediatè. hæc medicina super omnes alias medicinas, mundi diuitias est sanè perquirenda: quia qui habet ipsam, habet incorporabilem mensuram.

CAPVT XXXII.

De Recapitulatione totius magisterij.

Extractatis igitur regiminibus totius huius summi operis, secundùm exigentiam sui sermonis, cum causis omnibus sufficientibus; restat breuiter, vt teneatur memoriale, totum recapitulare sub completa breuitate sermonis. Dico ergò, quoniam totius operis intentionis finis est, vt sumatur lapis in capitulis notus: & cum operis instatia aspiduetur super ipsum opus sublimationis primi gradus, vt à corruptibilitate mundetur, & impuritate purgetur. Demum cum co soluto per ipsius additamentum album, vel rubeum reducatur, donec in vltima sublimitatis materia perueniat, & vltimò volatile fiat. Ab hinc verò cum fixationis modis sigatur, donec in ignis asperitatem quiescat. Demum

Demū verò fixū lapidē, cum non fixa parte
seruata p̄ modum solutionis, & sublimatio
nis volatilē facias, & volatilem fixū, & fixum
solutū, & iterato volatilē, ac iterato volati
lem fixum, quousq; fluat, & atteret in com
plemento solifico, & lunifico certo. Et in
hoc cōpletur arcanū preciosissimū, quod est
super omne hui⁹ mundi arcanum incompa
rabilis precii, & omnium Philosophorum
thesaurus. Idcirco charissimi Domini, exer
ceamini ad illud cum laboris instantia, ma
ximè in diuturnitate meditationis immēsa:
quoniā cū illa elixir cōpletū inuenietis, & si
ne illa vnquā. Modos verò ipsius completo
sermone vobis superiùs dedi: non sub eni
gmate, sed sub plena sermonis serie. Discre
tionem vestram lucidè alloquendo: quoniā
teste Deo sic libris Philosophantib. omni
bus, & cunctis scientib. nihil in hac arte in
uenimus melius, nec perfectius, quàm in ista
breuitate supra scripta: tamen truncata,
quamuis intelligentibus satis sit prolixa. Et
quia habetis istum librum in sinibus vestris
recondite, nulliq; ipsum reueletis, nec ma
nibus impiorum offeratis, quia secretum se
cretorum omnium Philosophorum plena
rè comprehendit: talis siquidem, & tanta
margarita non est porcis, & indigna largi
endis, quoniam est donum Dei magnum, &

Deus

is cui vult largiter ipsum, & aufert. Quapropter charissimi, qui habetis istum librum, vitis compescite labellum, filii existentes philosophorum, secretè reseruantes rosam Philosophorum, vt meritò mireariis & esse de numero sapientum antiquo-

*Arnaldi de Villa Noua, liber dictus,
nouum Lumen.*

Prooemium.

Ater & Domine reuerende, licet liberaliū existā scientiarū ignar⁹, studio quòd nō sim assidu⁹, neo statu maneam Clericali, voluit tamen Deus, sicut vult inspirat, mihi, quamuis immeritò, secretum reexcellens Philosophorum reuelare. Et quoniam vigunt vestra nobilitas, probitas, prudentia, larga manus, vt quemadmodum assiduè profunda scientiæ scrutando non recusastis labores, sumtus & studeat diuturn. sic & vberem fructum. Ex qua in agro philosophia, funditūs arbore consequamini Dei donata. Ea propter vestra prudentiæ desideratum lapidē, & elixir, occulta fide per virum probum, mihi à eo institutum, ostensum, eiusq; regimen, vt vidi, se- & tenui, reserabo, sciens quòd visis & intellectis, qua scribo, liquidè erit vestro ingenio perspicaci, quod ego nutu Dei secretum noui vulgariter igno-

ratum.

Hic

Hic incipit tractatus, in quo nominat Lapidem Philosophorum.

CAPVT I.

Intellige ergò dictum Philosophi, quòd factus actiuorum in patientis sunt dispositione, per quod intelligitur elixir fieri non posse, nisi ex materia ad hanc perfectam dispositionem habente. Testificor autem vobis, huiusmodi habilitatem inesse materiei ex qua meis manibus, testibus oculis, per alienam tamen, vt prædixi, doctrinam factum fuit elixir. Saturnum conuertens in Solem: quam quidem materiam iam vobis nominavi, quòd est Philosophorum magnesies, de qua Philosophi extraxerunt aurum in corpore eius occultum. Et in qua argentum viuum de argento viuo & sulfure de sulfure inuenerunt, quæ est lapis in similitudine & actu: sed in natura non imitatur naturas lapidis. Quare dicitur Lapis non lapis, & est mista tabesci, dictum argentum viuum nostrum, non argentum viuum in propria natura, nec adhuc in natura, ad quã deductum est per mineram. Sed arg. viuum nostrum in natura, ad quam deducit illud artificium nostrum, istud est æs nostrum, ex quo fit tinctura vera; ex quo fit chabrichim, & veye

eyæ coniugium, in quo est rex cum sua
 are: & hæc, quæ ipsos emendant, in ipso
 sunt, vt per operationis documentum
 patet. Iste est spiritus, quo tingi-
 tur, & est corpus de quo in Turba dicitur:
 ista via, quæ dicitur argentum viuum, nõ
 detur ex corporibus liquefactis liquefa-
 ctione vulgari: sed ex illa, quæ durat, quam
 coniuges vero matrimonio vniuntur:
 et cet vsque ad albedinem. Hic est lapis,
 in vertice montium inuenitur, & di-
 citur merito Mineralis. Animalis etiam fer-
 esse, quoniam animam habet. Quare
 tur in Turba, Æs, vt homo corpus habet
 animam. Item omne, quod habet spiri-
 tum, habet & sanguinem. Item dicitur spi-
 ritus, id est, argentum viuum, lator virtutũ
 mæ: id est, sulfur, per corpus & æs, id est,
 agnesies, siue terra, quæ spiritualis facta,
 tur aurũ, quod erat in corpore magne-
 occultatum. Quare dicitur, Fili extra-
radio suam vmbra. Patet etiam, quod
 licari sibi potest anima, cum quædam
 endat animæ virtutes. Mouet enim, &
 auetur: agit & patitur. Quare in Turba:
 natura, qualiter omnibus immines, ac o-
 ia superas, & est acetum acerrimũ, quod
 it aurum esse merum spiritum, & cum
 epori admiscetur, fiet vnum cum eo, &

vertit ipsum in spiritum. Cùm enim dicatur animal, ergò vegetabile quid dicetur & meritò: nam in operatione vegetabitur de virtute in virtutem, subtiliando, depurando se, & colores in se meliorando, vsq; què optatum assumat ruborem, in quo est perfectio, virtutem què penetrandi capiat, & tingendi. Hoc autem animal herbel crocos, ve croceum lapidem vegetabilem, nutritum in montibus, errantes plurimi non cognoscunt: venditur autem palàm minimo pretio.

Sequitur Lapidis mundificatio, antequam ponatur in decoctione.

CAPVT II.

HOc opus, quod vestro intellectui demonstravi purum, mundum, amcenù sincerum, rectum in tenues laminas coaptatum se ostendit, quòd per ignis liquefactionem à minerali grossitie expurgatum, elevationum modis subtile fit in relictis quibusdam sulfureitatibus adustionis, & terre streitatibus, & tenui fortique vnione permistis, & quibusdam humiditatibus corruptibus exhalatis: cuius subtiliationis signa sunt duo: vnum quidem, quòd eleuatum est spiritus citrinus, minùs durus, lapis factus

is, aliquantulum perspicuitatis habens.
 Ad verò, quod remansit in vasis fundo,
 terra tenuis, & nigra. Aduertatur autem ad
 id, quod in hac eleuatione, si rectè fiat,
 addam permanens inuenitur, quod debet
 vim adduci, & superabundanter vola-
 eleuari, & parti, quæ residet, ex eodem,
 eleuatum est, reddi debet, donec fu-
 as totum fiat. Et tunc terra nigra prædi-
 remanet ex ambobus in lapidem prædi-
 m durum citrinissimum iam cõuersum.
 in autem contentemini de volatilitate
 dicta, donec inueniatur, quod tota mas-
 lapidis prædicti igne eleuati reddita in suo
 e per eundem continua: cum ignis prædi-
 gradus continuè ascendat, sic quod nihil in
 mundo mundum, nec sordidum resideat ex
 em. Dum verò sic perfectissimè eleuabi-
 , adimplebitur in operis Philosophici
 fectione, quam iubet scriptura, dicens:
 uiter cum magno ingenio ascendit à ter-
 in cœlum. Item scito te, quod cum corpo-
 id miscetur, fit vnum cum eo, & vertit i-
 in spiritum. Et Geber idem præcipit
 scapitulo de Tertii ordinis medicina, &
 omnes Philosophi idem clamant: & hoc o-
 à Philosophis nominatur Ablutio, per
 am Achilesæ: quoniam in eleuatione v-
 q; ascendit in fumum, seu fumi speciem:

& quia etiã liquatur hæc materia dum a-
scendit, patet eam esse de natura aquæ cali-
dæ. Namque liquatur, & frigido coagula-
tur, & cum à superfluitatibus denudatur,
abluitur, imbibitur, & aqua sua, scilicet spi-
ritu prædicto pro eodem germinẽ præce-
dente. Hæc est ergo Philosophica dissolutio,
quæ fit igne.

*Sequitur decoctio primi gradus, usq̃
ad albedinem.*

CAP. III.

Istud igitur rotundum spirituale factum,
quod æs vertit in quatuor, balneum tem-
peratum ingreditur, per quod corpus fit
suave, atque continens ignem leuem, qui
humiditatum est corruptentium consum-
tius. Fieri ergò debet furnus talis disposi-
tionis, quod in eo lentus ministretur ignis,
qui augmentari non possit, & vas materiam
capiens, vitreum debet esse, cooperatũ ter-
ro, vase eiusdem formæ, scisso per medium:
& debet esse vas longum cubito vno, strictũ
in sũmitate, vt strictura nihil permittat ex-
halare de spiritu, & longitudo fumos præ-
cipitet, si quos eleuari contingat, & humi-
ditates corruptentes infra se consumat.
Quorum furni & vasis quærenda est lili vi-
sio.

non scriptura: & debet calor vas vndiq;
 circuire, ita vt æqualitas vndique sit caloris,
 alius frustra balneum diceretur. Et in furni
 immitate debet esse foramen, per quod
 calore debet frustum vnum vitri rotundum,
 conongum, claudens orificum dicti vasis, in
 traus frusti tactu cognoscitur, si calore con-
 cocto materia decoquatur. Et si fortè aliquis
 cinus infra vas iam dictum ascendere vi-
 uatur, non permittit ipsum dofis disposi-
 tionem exhalare, quantumcunque vas etiam
 haberetur apertum. Quare dicitur à Gebe-
 rati: Nunquam vnum ab alio verè separatur,
 nec quò ad visum segregari, vel separari su-
 perificialiter videantur, nec vnum sine alio
 esse potest: nam sui spiritus temperati sunt
 per viam naturæ perfectæ, in tantum, quòd
 inuicem non separantur. In hoc autem
 gradu caloris materia nigra efficitur, quo-
 niam nigredinem efficit in humido calor a-
 gens. Quare in Turba dicitur: Videns autem
 nigredinem illi aquæ imminere, scito iam
 corpus liquefactum esse: primo in opere o-
 mnia denigrantur. Iste verò fructus ideò fit,
 et caueatur ab igne nimio, quoniam intru-
 sus calor perire facit, & compositum segre-
 gari: & ideò temperato debet igne prosequi.
 Decoquitur sicut puer lacte nutritur, & in
 hoc omnes conueniunt, & hoc etiam osten-

ditur in practica de diuersis caloribus, sub nigro colore contentis.

De Gradu ignis cum apparuerit nigredo.

CAPVT III.

Cum verò totum est nigrum, continue-
tur ignis eiusdem gradus, donec albedo
in ventre ipsius occulta appareat: nam sic
approximat fixum. Notandum autem, quòd
in ipsa nigredine multi calores apparent, de
quibus non faciunt Philosophi mentionem.
Nam quandoque totum fit viride, quando-
que liuidum, quandoque violacei coloris,
quandoque etiam ex vno latere vasis est vi-
ride, ex alio nigrum, vel liuidum intus & vi-
ride extra: hi tamen colores omnes sub ni-
gro comprehenduntur. Et quoniam in eis
nulla profectio essentialis existit, ideò Phi-
losophi principaliter tantum inter ceteros
colores nominant tres: videlicet quæ virtu-
tes dicuntur animæ: scilicet nigrum, album
& rubrum. Quare in Turba veneramini re-
gem, & suam vxorem, & nolite eos combu-
rere, ne fugetis eos nimio igne, quoniã ne-
scitis, quando indigetis his, qui regem & suam
vxorem emendant. Coquite eos, vt fiant ni-
gri, deinde albi, post rubei: tandem tingens

venenum. Item fiat lapis albus combu-
 sione, & humore, seu liquefactione. Per
 quam dicitur sequi mortificatio, quæ ap-
 paret in nigredine: primò apparentiæ, in
 mortificatione vniuntur spiritus; id est,
 desiccantur, quia nisi corpora desiccantur,
 quæ apparent colores animæ, quæ nigredo
 nubes appellantur. Item magnesies, cùm
 dealbatur, non permittit spiritum fugere:
 quia natura naturã continet: humiditas er-
 uat, quæ curabat in decoctione nigredinem,
 desiccata ostendit, dum color albus in-
 terit apparere. Nam in transmutatione ni-
 gredinis vidi, a tequam perfecta dealbare-
 re, fuscã albedinem, quæ brunus color
 vulgariter dicitur, quæ brunities vera albe-
 do postea efficitur. Tunc autem durate
 unitie Magister meus fregit vas, & lapidẽ,
 inspexit eum intus & extrã, & iuenit
 unum extrã: intus autem erat adhuc ni-
 gredo. Cuius causam mihi assignauit, quòd
 scilicet partes materiæ vasis lateribus ad-
 herentes, magis senserant calorem sibi pro-
 pinquam, quàm materia mediana: ideoque
 citius in colore cœperant transmutari. Et
 dixit mihi, quòd ista brunitas ascendebat,
 quòd albedo extrahebatur à nigredinis eius
 centre, sicut in Turba dicitur. Cùm enim
 videris ipsum natum, scito quòd albedo i-

Pfius in ventre nigredinis, primò apparen-
tis, occulta est : & tunc te oportet illam ni-
gredinem extrahere ab illa nigredine subti-
lissima eius: non autem miremini, quia ad
huc materiam hanc voco Lapidem. Nan-
sciatis, quòd quamdiu durat albedo, & etian
assumta rubedine per longum tempus sta-
durus, & in massæ fortis speciem residet
quousque decoctionis continuatione per
se ipsam incipit dirui, & aliquantulum ele-
uari.

*Sequitur decoctio secundi gradus, usq̃
ad rubedinem.*

CAPVT V.

Cùm igitur sic dimiserit hic lapis nigredi-
nem, mutatur gradus ignis, & ponitur
in alio furno subtilis dispositionis, in quo
fortior adhibeatur decoctio. Calefacientes
vas, & materiam circumquaque, & ibi deco-
qui debet: nam tunc suscipit veram albedi-
nem, cum qua ibidem decoquitur tandiu,
donec albedine transmutata ruborem assu-
mere videatur. Cauendum est autem, quòd
iste ignis non sit intensior, quàm ad suum
gradum spectet: nam in illo albo colore cor-
pus & spiritus sunt verè coniuncti. Et si da-
retur decoctio in excessum, ultra debitum
sui

gradus, separentur vñta. Quare in Tur-
 oporri indicitur, Coquite, & cautè, ne in fumum
 egrediantur, & procreent. Citrinantur autem,
 quando de albo colore in rubeum transmu-
 tur. Citrinus autem color est medius inter
 album & rubeum. Oportet ergò eum præ-
 di ante rubedinem veram, & de hac præ-
 locuti sunt Philosophi dicentes: spiri-
 & anima non vniuntur, nisi in albo co-
 re, quia tunc omnes colores, qui in mun-
 excogitari possunt, apparent, & firman-
 ar: & tunc in vnum colorem, scilicet albe-
 nis, conueniunt, dealbatio enim est totius
 peris fundamentum, nec inde variatur in
 uersos colores: videlicet veros, præterquã
 rubeum, in quo est finis vltimus. Citrina-
 co enim, quæ fit inter album & rubeum, nõ
 debet dici color in perfectione. Approban-
 tur autem per hæc omnia, quæ prædixi, quæ
 tiam vera esse mihi facti experientia de-
 monstrauit.

*Sequitur Decoctio tertij gradus, vsq̃
 ad calcinationem.*

CAP. VI.

DVm rubescere incipit, ponitur ad de-
 coquendum in alio furno, fortiorem
 perhibendo ignis gradum, donec intus &

extrâ vera rubedine perfruatur. Cuius signum est dirutio & eleuatio supradicta, de quibus in Turba dicitur. Post albedinem autem non potes errare: nam igne augmentato post albedinem, ante rubedinem ad cinerationem peruenitur. Item, videns autem illam albedinem supereminentem, esto rarus, quòd rubor in albedine illa occultatus est, & tunc oportet illud extrahere: verùm coquendo quousque totum rubeum fiat. Et si vobis dubium relinquatur, quare albedo à nigredinis vêtre extrahatur, rubedo autē nō extrahitur ab albedine, licet sit rubeū decoquendo, declaro vobis hoc modo: quoniã durante nigredine, materia remanet, & est humida in natura, quæ humiditas se ostendit, appARENTE albedine, deficcari. Et nunquam etiam apparet albedo, donec humiditates corrumpentes sint omninò consumptæ. His ergò duabus de causis dici potest, quòd albedo à nigredine extrahitur: dum autem rubescit, nihil deuastatur, sed tantùm coquitur, & decoctione forti color rubeus incommutabilis apparet, in quo est pfectio. Quare in Turba dicitur, ex composito in spiritũ rubeum verso, fit mundi principium. Item, spiritus tingens & viuificans intromittitur: postquam recessit humiditas corrumpens, non alitur, quòd est peruentum ad dealbationem,

...nem, seu ad albedinem: hoc ergo colore
...eo apparente, natura sui perfectionem
...endit occultam.

*sequitur Calcinatio, in qua ultimus gradus
...gendi complectitur, & tunc spiritus
...corpus est verè fractus, verè perma-
...nens, & fugitivum fu-
...giens.*

CAP. VII.

Postquam hæc materia rubeum habens
...colorem, dirui & eleuari incipit, ponitur
...d calcinandum per flammam fortem re-
...bereriorum iam in terreo vase, in quo ignis
...gradu fixo completur, & permanēs efficitur
...vera, atque perfectissima fixatione. Quare
...Geber ait in cap. de Calcinatione, quòd spi-
...ritus calcinantur, vt fixationes fiant, & meliùs
...dissoluantur, & in cap. etiam de Tertii ordi-
...nis medicina, ipsam incipit calcinari. Et
...debet ignis calcinantis in rigore permane-
...re, donec pulvis tactu impalpabilis fiat, in-
...tentissimum habens ruborem. Quare in
...Turba sic dicitur: Scitote quòd cum cinis
...est, optimè miscetur, eò quòd cinis ille reci-
...pit spiritum, & inclusus est ille humor per
...inte-

interiorem ignem, quousque croci, sicci vel combusti sanguinis, vel syrupi granati colorem assumat. Item, cum aqua introiuit in corpore, vertit ipsam in terram, deinde in puluerem, siue cinerem, si vultis perfectionem experiri, manu accipite: si enim impalpabilem aquam inueniatis, bene est, sin minus, iterate. Hic autem cinis rubicundissimus impalpabilis in seipso eleuatur, etiam crescit in modum fermenti, & separatur ab eo in calcinatione prædicta terra nigra subtilissima, & perlucida, quæ infûdo vasis est, sub dicto puluere rubeo reperitur: vnde dicebat mihi Magister meus, apparet perfectionem fixationis in hoc existere duabus de causis: vna quidem, quia per fixationem, & per calcinationis ignem, introducitur parua quantitas huius elixir super multas quantitates non permanentes corporis, quæ proiecta, confirmat in eis auri fixationem: quod nõ faceret, nisi fixio in ea superabundaret: alia verò, quia terra nigra prædicta in calcinatione separatur à commisto, quæ aliàs fuerat in toto opere inseparabilis, propter fortissimã vnionem: & ideò necesse fuit per fortissimũ artificium separari. Et si remaneret commista, propter sui impuritatem impediret puræ materiæ ingressum.

Sequitur

uitur cinis per calcinationem factus fusibilis & iterabilis lapis, qui est elixir completum.

CAP. VIII.

CINIS verò iste caret fusione: qualiter autem ingrediatur, vt tingat, certè liquefactio illi redditur, siue sudor, per modum à Philosophis traditum. Quis ergo modus est? est ne in aquam soluendo? certè non, quia Philosophi non curant de aquis tangenti adhærentibus, & id humectantibus.quare dicitur in Turba: Incipientes autem, indidentes aquam, putauerunt eam aquam esse vulgi: quòd si nostros libros legissent, viderent vtique aquam esse permanentem, quomodo ergo aqua est verè, quæ tangenti non adhæret, sed superficiem discurrit, nihil humectans, sicut argentum viuum. Quis ergo faciet talem aquam? certè dico, quòd sole, qui nouit facere vitrum. Hæc enim materia nihil aliud est, quàm quæ de seipfa vult sibi adiungi: nam omnia, quibus indiget, in se habet. Et si bene perpendantur, quæ præfixi, scietis ex hoc cinere habere lapidem rubeum in intenso colore parùm perspicuum, inangibilem, cum modico ictu fusibilem, penetrantem, ingredientem, & perpetua calcinatione tingentem: cuius vnum pondus centum

centum millia, & plus Saturni conuertit i Solem. Est autem in proiectionis modo subtilitas, qua ignorata, elixir tenens non proficit ex eodem.

Conclusio totius Epistolae.

CAP. IX.

ERgò Pater, ne mirerimini, si in hoc opere multi errant: quoniam iuro, me nunquam vidisse quenquam, præter Magistrum meum, qui in debita applicaret materia opus suum, sed conantur ad impossibilia in materiis, ac si de cane crederent hominem generare. Quid mirum ergò, si reddant in operibus mendaces? Nam de lapide & in practica operis dubia subtilissima multa restant. Verè autē credatis, quòd in libris suis posuerunt Philosophi veritatem: sed post mortem scribentis cuiuslibet scripta eius, ab aliquib. malè intellecta, quæ tamen ipse, si præsens esset, speculatiuè exponeret, iuxta verbum, & verificaret per operis effectum. Ego autē, vestræ prudētiae per omnia exposui totum opus, & perdicta Philosophorū aliqua approbaui, licet pauca allegare curauerim: nec absre, quoniam præsumo vos scripta Philosophorum omnia in scrinio pectoris inclusisse. Et sic non dubito, quin dicatis

scis meis ea omnia applicaueritis, sicut
 per experientiam, quam vidi, scripta fa-
 tantum intelligo, aliàs non noturus. Pau-
 sitaque scripsi, cùm mihi persuadeam vos
 fundamentum scire, & propterea facile cõ-
 sequemini intentionẽ hui' operis. Et suffi-
 mihi, quòd vobis meus patet intelle-
 sus, & non mecum migrare queat huius-
 modi veritas ab hac luce. Ob paternitatis
 vestræ reuerentiam nouum hoc lumẽ edidi
 per ea: quoniam inter mundi cæteros vos
 regi hac re meo iudicio digniorem, & altis-
 mus vos peruenire faciat ad optatum.

SERNALDI DE VILLA NOVA
 AGISTERIVM ET GAV-
 ium, ad inclytum Regem Aragonum, quod
 videm est Flos florum, Thesaurus omnium
 incomparabilis, & Margarita, in quo ad
 rubeum componendum, videlicet ad
 Solem & Lunam: sub compen-
 dio declaratum.

Scias charissime, quod in omni re, quæ
 sub cælo est creata, sunt quatuor elemen-
 ta, non per visum, sed per virtutem: vnde
 philosophi sub velamine scientiæ elementi,
 istam scientiam tradiderunt, & ad literam
 non intelligentes, operantur ex sanguine,
 capillis,

capillis, ouis, & vrina, nec non multis alii
 & ex illis primò extraxerunt quatuor ele-
 menta, vt cum eis opus perficerent, separa-
 do primò per destillationem ex prædictis
 quam claram, deinde oleum in superfici
 citrinum, quod dicunt ignem & aërem con-
 tinere, & terra nigra in fundo remanet
 Postmodùm cum aqua terram abluunt, &
 dealbant imbibendo ipsam, & decoquendo
 aquam illam toties, donec terra dealbetur
 Deinde reducunt oleum illud ad ignem pa-
 ratum destillando, quousque dicta terra to-
 tum bibat: sc. aquam, oleum, & tincturam: &
 istam terram, siue cinerem proiciunt super
 corpus fusum, videlicet super cuprum, aut
 aliud, & nihil inueniunt. Et tamen faciunt
 & operantur, secundùm quod Philosophi
 dicunt in libris suis, & sic in errorem ceci-
 derunt, non inuenientes introitum. Illorù
 autem error est, quia certum est, quod non
 generatur ex homine, nisi homo, nec ex e-
 quo nisi equus: Similiter nec ex aliis anima-
 libus, nisi sibi similia. Cùm igitur ista sint à
 natura metallorum penitus aliena, impossi-
 bile est ipsis fieri generationem ex metallis:
 quia metalla non generantur, nisi ex sper-
 mate proprio. Argentum autem viuum
 est sperma metallorum, & origo eorum,
 prout dicunt omnes Philosophi, & etiam

vsus

& ratio docet, prout inferiùs declarabo-
 autē prædicta, videlicet sanguis, capilli,
 vrina, & cætera vegetabilia non sunt ar-
 tum viuum: ergò ex ipsis est impossibilis
 generatio, seu transmutatio metallorum: nõ
 igitur prædicta lapis noster, licet sint
 omnia. Sunt alii qui accipiunt 4. spiritus,
 arsenicum, sulfur, arg. viuum, & Salarmo-
 cum: & dicuntur spiritus, quia ab igne fu-
 mant, & euolant in fumum, & ista accipiunt
 4. elementorum, videntes quòd Philo-
 phi dicunt in libris suis, scientiam esse in
 vitibus, & istos subiactes, vt sint naturæ
 æreæ, vel naturæ aëreæ efficiantur, fixant
 modum calcinando, vt sint naturæ ter-
 restres, soluunt, vt sint naturæ aqueæ, destillât,
 sint naturæ igneæ. Et ista componunt iu-
 libros, credentes habere scientiam ele-
 mentorum, & composita simul componunt
 à cuprum, & nihil inueniunt, sed vt pri-
 in errorem sunt lapsi. Et causa errorum
 est multiplex, quarum duo sufficiunt
 ad præsens: vna, quia, vt prædictum est,
 quòd metalla non generantur, nisi ex suo
 termate: ista autem non sunt sperma me-
 tallorũ perfectorũ, excepto arg. viuo, ergò
 eis est impossibile fieri generatio, vel trãs-
 mutatio in metallis. Item quia sulfur & arse-
 nicum cum citò comburuntur in igne, & ab
 ignis

ignis combustionem in carbonem transferuntur: quomodo ergo expectabitur de eo bonum, cum citò comburatur, & in carbonem reducatur, nec aqua expectari debeat? Igitur patet subtiliter intuenti, quod nec ista per se, nec iuncta cum corporibus neque mista cum oleis extractis ab ovis sanguine, capillis, vrina, vel alijs vegetabilibus, nec mista ad inuicem sunt lapis noster, aut medicina nostra: & hoc propter rationes dictas, quia ad generationem hominis non fit alicuius commistio rei, nec ad generationem animalis, nec ad generationem plantæ, nisi suis proprijs seminibus, aut spermatibus. Quare magisterium nostrum commistione alicuius non indiget extranea. Quidam credunt in salibus, seu aluminibus scientiam inuenire, & ea solunt, & calcinant, fundunt & præparant: & aliquid per se solum proiiciunt super corpora imperfecta. Alii simul miscent cum spiritibus, vt dictum est. Præparant autem cum corporibus præparatis, & nihil inueniunt: & causa illorum errorum est similis præcedentibus. Quidam ex solis corporibus credunt medicinam elicere, & præparant ea calcinando, soluendo, congelando & proiiciunt super corpus, & decepti sunt & error illorum est, quia sperma metallorum
ab ini-

ex semina & el:

in initio non acceperunt, sed corpus, ut
in natura sua. Ex rationibus ergò di-
uis apparet, quòd non in sanguine, nec
in ouis, nec in capillis, seu vegetabilibus
apparet, aut habebitur scientia nostra,
nec in spiritibus prædictis per se, aut
in dilibus, atramentis, aut aliis huiusmodi
rebus quibuscunque. Quidam subtiliùs inspi-
cientes, considerauerunt argentum viuum
esse principium metallorum, & ipsorum
in caliginis in caloris fulture inuenitur: deco-
rauerunt & sublimauerunt per se argentum
uiuum & fixauerunt, & præparauerunt, at
nihil inuenerunt. Causa verò erroris il-
lorum est, quia sperma viri non prodest,
nec fructum affert: nisi proiciatur in ma-
tricem mulieris: Sic etiam Mercurius, quia
sperma est, non prodest nisi proiciatur in
matricem corporum, ut ipsum maturent.
Quidam ipsum cum corpore amalgaman-
do miscuerunt, & lauerunt tandiu aqua
dulci, donec in eis apparuit, quod in cor-
pore mundum sit redactum. Illud autem co-
rperauerunt usque in finem, credentes quòd ar-
gentum viuum cum tali corpore misceatur,
sed nihil inuenerunt: quia corpus immun-
dum inuenerunt, & arg. viuum euauit: sed
corp⁹ fuit mundiùs quàm fuisset. Causa er-
gò erroris illorum est: quia sperma non iun-

gitur cum corpore, nisi Luna mediante: quoniam anima est medium inter spiritum & corpus ipsa ad inuicem adiungens. Anima autem fermentum est, quia sicut anima corpus viuificat hominis, sic fermentum corpus mortuum, & à natura sua penitus alteratū vivificat: Vndè anima obtinet principatum, exercens vires suas: sed quid sit fermentum infra dicitur. Quidam miscent corpora imperfecta cum corporibus perfectis, & ponunt in examine credentes, quòd id, quod est bonum & purum in corporibus imperfectis, cum perfectis remaneat, & residuum euanescat. Hæc autem non videntes illusi sunt, & cecidit in eis cogitatio praua. Causa illorum erroris est: quia corruptio corpora imperfecta impedit, ne perficiantur. Et nota, quòd hîc oporteret habere duplicem virtutem, quæ separaret terram sulfuream comburentem à commisto, & quæ conuerteret iam separatam ad naturam suam. Hanc autem virtutem corpus in sua crassitie habere non potest. Hæc omnia tentauerunt communiter operantes, prout & ego tentavi jam, & in stuporem adducti sunt, tanquam de scientia desperati, & intellectus imbecillitate magisterium relinquentes. Nunc autem scire te volo, quod materia omnium metallorum, & eorum
sperma

terra est Mercurius decoctus, & inspissa-
 tus in ventre terræ, calore sulfureo deco-
 quente, & secundum varietatem sulfuris, &
 eius multitudinem in terra, diuersa metal-
 la generantur. Semper tamen eorum mate-
 ria est vna, & eadem essentialiter: solo tamen
 differunt accidente s. decoctione maiori, aut
 minori adurenti, vel non adurenti, seu com-
 paratis: & in hoc omnes Philosophi conue-
 niunt, & adhuc tibi hoc charissime fili, cla-
 rius demonstrabo. Certum enim est, quod
 omnis res est ex eo, vel de eo, in quod resol-
 uitur. exēpli gratia? Glacies vel Nix conuer-
 titur in aquam mediante calore: ergò prius
 fuit aqua, quàm nix, vel glacies: sed omnia
 metalla conuertuntur in argentum viuum:
 ergò prius fuerunt argentum viuum. Mo-
 dum autem conuertendi ipsa in arg. viuum
 inferiùs te docebo. Hoc autem supposito,
 quod metallum possit resolui in arg. viuum
 soluitur opinio illorum, qui dicunt: spiri-
 tus & alias species, in elementa, & naturam
 metallorum transmutari non posse: quia
 hoc verum non est, vt ipsi asserunt, nisi ad
 primam materiam reducantur. Reductio
 ipsius ad primam materiam est facilis, & tibi
 inferiùs ostendam: ergò transmutatio est fa-
 cilis, & possibilis metallis. Item ostendo tibi,
 quod multiplicatio in metallis est possibilis:

nam omne crescens & nascens multiplicatur, vt patet in plantis, & arboribus. Nam ex vno grano mille grana procreantur, ex vna arbore infiniti procedunt ramusculi, ex quibus fiunt diuersæ arbores & infinitæ, & sic suum numerum augent, & multiplicant. Metalla autem in terra nascuntur, & crescunt: ergò possibilis est in eis augmentatio & multiplicatio vsque in infinitum.

Ostendi tibi, charissime fili sapientiæ, si ea quæ dicta sunt, intellexisti, errores omnium operantium communiter cum causis suis, & affirmavi hoc esse verum demonstratione aperta & iucida. Ethæc hætenus benè se habèt, quantũ ad Theoriã: nunc Dei auxilio ad Practicã veniamus. Dico tibi, Charissime, quòd oportet corpora primò ad primam materiam reducere, ad hoc, vt fiat generatio seu multiplicatio in eisdem. Animaduerte ergò in his, quæ tibi describuntur. Accipe cupri libr. i. & fiat ex eo limatura munda, & miscelum quatuor lib. Mercurii terendo, in mortario cum Sale modico, & aceto, quousque simul amalgamentur. Cùm autem Cuprum fuerit optimè coniunctum, adiunge hinc bona quantitate aquæ vitæ, hoc est, 12. partes, vt si massa fuerit
lib. r.

lib. i. aquæ vitæ sint 12. partes, ponetotum
in vrinali super ignem debilis cineris infe-
ræ lentissimè ad ignem per diem natura-
lem: tunc dimitte infrigidari: & cum fri-
gidum fuerit, cola aquam tuam cum omni-
bus, quæ in ea sunt per pannum lineum,
donec exeat & transeat per pannum de
quo id, quod de corpore resolutum, &
non per filtrum: quia non exiret resolutio
corporis per filtrum, & pars quæ poterit
exire, exeat, & pone ad partem: deinde acci-
pe id quod remansit in panno, & iterum
cum noua aqua benedicta, repone ad ignem
in vase prædicto per diem & noctem, vt
prius, & cola, vt suprà dicitur, & aquam
secundam cum prima ad partem pone,
vt suprà, & sic toties reitera, quousque
opus ad aquam reuertatur, hoc est ad pri-
mam materiam, quod est Mercurius. Sed in
his omnibus magna est adhibenda dili-
gentia. Quo facto, totū istud accipe, & pone
in vase vitri super ignem lentem deco-
quens, quousque videris in superficie
nigredinem apparentem, quam remoue
subtiliùs, quàm poteris, & sic reitera co-
quendo, & nigredinem à superficie tol-
lendo, quousque appareat nihil nigredi-
nis, & aqua remaneat clara, nunc ha-
beas aquam, & terram, scilicet duo princi-

palia elementa, Deinde accipe illam terram
& nigredinem, quam collegisti, & pone i
vase vitreo, & superfunde de aqua prædicta
quousque super eam natet, & coque lento
igne per 4. dies: tunc aquam pone, & coque
& sic deinceps, quousque terra alba fiat, &
clara. Et hoc est, quod Philosophi dixerunt
hæc aqua cum terra putrescit, & mundifica
tur, quia cū mundificata fuerit auxilio De
totum Magisterium dirigeretur. Quâ mun
data & clarificata, seu dealbata, vt dictum
est, aqua mediante, quæ cum dicta terra me
diante calore & coagulata & inspissata, ter
ram istam coagulatam cum aqua sua, & in
spissatam sine alia aqua decoquens forti igne
in cucurbita vitrea alembico vitreo super
posito, donec quicquid fuerit de aqua, as
cendar ad alembicum, & terra remaneat cal
cinata. Tunc accipe de fermento, de quo
cunque volueris quartam sui partem, id est
si fuerit vna libra corporis perfecti, accipe
de fermento iij. 3. Fermentum verò aut est
aurum, aut argentum, & istud fermentum
cum terra fermentatur, sic vt de terra factū
est, & eodem modo cum ordine præparatū
sim ul coniunge, & imbue cum aqua prædi
cta, & coque per tres dies, aut plures. Tunc
iterum aqua sua imbue, & coque, vt prius: &
& hoc toties reitera, quoties & donec hæc
duo

o in vnum reducantur, quod perpendes,
 quando color non variabitur in eisdem:
 tunc super eis infunde aquam prædictam
 rtem post partem paulatim, vsque dum
 berit de ipsa, quantum poterit, semper
 quam infundendo. Num in ista
 iunctione spiritus, & corpus cum eisdem
 hiscetur anima, vt vnum fiant, & corpora
 nvertentur in naturam ipsorum: qua ger-
 en coniungitur cum corporibus ipsorum
 rædictis mundatis: quod non poterat ante,
 ropter eorum immunditiam & grossitudi-
 em, sed nunc cum eis coniungitur: & in eis
 refcit, & augmentatur. Nunc reuertar,
 harissime, ad dicta prius, applicans singu-
 ariter super eis verba Philosophorum an-
 piquorum, obscurè in parabolis collocata: vt
 ne in dictis verba Philosophorum intelli-
 gere, cum ipsa verba eos protulisse affirmes.
 Primùm verbum est corporum in argen-
 tum viuum reductio, & istud est, quod
 Philosophi vocauerunt * solutionem,
 quæ est artis fundamentum: sic aiunt: Ni-
 si corpora solueritis, in vanum laborabitis:
 De qua solutione tractans Parmenides in li-
 bro Turbæ dixit. Si hunc librum legissent,
 & intellexissent, scirent vtique aquam esse
 permanentem, quæ absque suo corpore,
 cum quo iuncta est: & vnum facta est, per-

*al. Redu-
ctionem.

manens esse non posset. Non igitur corporum Philosophorum aqua nubis, sed ipsorum conuersio in aquam, ex qua fuerunt creata, scilicet argentum viuum, prout gelu conuertitur in aquam limpidam, ex qua primò fuit. Ecce per Dei gratiam vnum habes elementum, quod est aqua. Nunc, Charissime, ad sequentia attende: vt rectè possis intelligere verba antiquorum Philosophorū. Secundū verbū est, quod sit terra & hoc est, quod Philosophi dixerunt, quòd de grossitudine aquæ terra generatur, quoniam fæces aquæ, quæ remanent in fundo vasis, terram Philosophi dixerunt. Sic habes ergò secundum alios elementum, quod est * terra. Tertium verbum est, quòd est terræ mundificatio, de qua mundificatione Morienus Philosophus dicit: Hæc terra cum aqua putrescit, & mundificatur, quæ cum mundificata fuerit, auxilio Deitatis totum magisterium dirigetur. De qua dixit etiam Pheyrer in libro Turbæ: junge siccum humido, scilicet terram aquæ. Ecce & aquam per se jam habes, & terram dealbatam cum aqua. Quartum verbum est aqua, quam potest evaporare per distillationem, siue sublimationem, per quam sublimationem siue ascensionem efficitur ipsa

*al. aqua

terra aërea, cùm priùs esset spissa-
cùm terra, & coagulatum. Et ha-
terram, aquam & aërem: & hoc est,
dixit Philetas in libro Turbæ: Deal-
m siccum igne comburitur, quous-
ex eo exeat spiritus, qui in eo inuenitur,
dicitur Cinis Hermetis & miseris Philo-
sophis: & remanet terra calcinata in fundo
is, quæ est naturæ igneæ. Et sic habemus in
dictis præparationibus quatuor elemen-
ta. Hæc ergo terra calcinata est illa,
qua ait Miseris Philosophus sic: Nec
erem vilependas in inferiori loco, eo
se existente. In eo enim est diadema
terris, quod permanet. Cinis postmo-
erit cum prædicta terra, cum qua fer-
mentum ponitur, quod Philosophi ani-
mam dicunt. Et hoc ideo, quia sicut cor-
pus humanum absque suo fermento, seu
anima nihil valet, ita est in propo-
sitione. Nam fermentum est corpus, ut di-
ctum est, & ad naturam suam alia conuer-
tuntur. Et scias, quod non est fermentum,
nisi Sol & Luna, hoc est, aurum, & argen-
tum istis Planetis appropriata. Ideo, quia
ut Sol & Luna aliis dominantur Planetis,
quod nemo, nisi omnium rerum in natu-
ra existentium imperitus ignorat) sic ista
corpora aliis dominantur, & ipsa
ad suam

ad suam naturam conuertuntur: & idem
 plurimis fermentum dicuntur. Oportet
 ergò fermentum in corporibus introduci
 quia est eius anima: hoc est, quod dixit M
 rrienus: nisi corpus immundum mundaue
 & eum dealbatum non reddideris, & in
 animam non miseris, nihil huic magister
 direxisti. Igitur fit coniunctio fermenti cum
 corpore mundato, & tunc spiritus cum iu
 gatur, lætatur, & gaudet cum eis: quia mu
 data à sua natura grossa, & subtilia sunt
 & hoc dixit Ascanus in libro Turbæ: spi
 ritus non coniungitur cum corporibus, d
 nec à suis immunditiis fuerit perfectè den
 datus. In hora coniunctionis mirabilia m
 xima apparēt: nam omnes colores de mu
 do apparent in operando, quotquot exci
 gitari possunt, & corpus imperfectum col
 ratur coloratione firma, mediante ferme
 to, quod fermentum est anima: spiritus m
 diante anima cum corpore coniungitur,
 ligatur, & cum eo simul in colore ferme
 conuertitur, & fit vnum cum eis. Ex præ
 ctis apparet subtiliter intuēti, Philosophi
 in suis verbis obscurissimis vera dixisse. Na
 ipsi Philosophi dicunt in libris suis, quod
 lap. s noster est ex quatuor elementis: quod
 ipsum elementis comparauerunt. Et oste
 sum est, primò qualiter sunt 4. elemēta: dix
 ru

etiam, quòd lapis noster compositus
 ex corpore, anima & spiritu, & verum di-
 cant. nam corpus imperfectum corpori
 comparauerunt propter hoc, quia est infir-
 m. Aquam spiritum dixerunt, & verè
 spiritus est: fermentum animam dixe-
 runt, quia, sicut suprà dictum est, corpori
 imperfecto vitam tribuit imperfectam, quã
 animas non habebat: & meliorem formam
 adduxit. Dixerunt etiam quidam Philoso-
 phi: nisi corpora ducatis, vt fiant incorporea
 non corpora, ad corpora operanda re-
 spondere non inuenistis, & verum dicunt.
 primò fit aqua, id est argentum viuum
 sic fit incorporeum: deinde de coniun-
 ctione spiritus, scilicet aquã fit corpus: vnde
 dã dixerunt, conuerte naturas, & quæris
 conuenies, hoc est verum: Nã in nostris magiste-
 ris primò facim⁹ de grosso gracile, id est de
 corpore aquã: & postmodum de huiusmodi
 humidum, id est, de aqua quæ humida est, terrã
 sicca est, siccum. Et sic naturas conuertim⁹, &
 facimus de corporeo, vel corporali spiritua-
 li & de spirituali corporale, vt dictum est,
 facimus id, quod est superi⁹, sicut id quod
 est inferius, & id quod est inferius, sicut id,
 quod est superius: id est, spiritum corpus, &
 corpus spiritum: vt in principio operatio-
 nis, videlicet, in solutione fit, quod est infe-
 rius

rius, est, sicut id quod est superius, & totum
 vertetur in terram. Patet ergo ex prædicto
 quod lapis noster, sunt quatuor elementa
 sunt anima, corpus & spiritus: & lapis noster
 prout dicunt quidam Philosophi, fit ex v
 re cum vno, & certè verum dicunt. Nam ce
 tè totum magisteriū nostrum fit cum aqua
 nostra, & ex ea, & per eam. Nam ipsa corpora
 soluit (vt dictum est superius) non solutio
 ne illa, quàm, prout credunt ignorantes,
 conuertantur in aquam nubis: sed solutio
 vera philosophica, scilicet quod cōuertatur
 in aquam primam, ex qua fuerunt ab initio
 Ipsa enim aqua corpora calcinat, & in terram
 reducit. Ipsa eadem aqua corpora in cin
 nerem transformat, & eam incinerat, de
 albat & mundificat, iuxta verba Morini
 ni, dicentis, quod Azoch & ignis latic
 nem abluunt, atque mundificant, & eius
 obscuritatem ab eo penitus eripiunt
 Latio autem corpus immundum est. Azoch
 zoch autem est argentum viuum, & corpora
 diuersa coniungit, præparato prædicto
 modo coniunctione tali, quam non potest
 terit ignis potentia, nec alia temperatio
 seu probatio separare, & ab ignis combu
 stione defendit, & eorum vnum in aliud
 mittit, & corpora sublimat, non sublima

tionem

one vulgari, quam intendunt idiotæ,
quod sublimare sit superius ascendere per
nem. Et ideò accipiunt corpora calci-
ta, & miscent cum spiritibus sublima-
ta, scilicet cum Mercurio Arsenico & Sa-
& per ignem fortem, & subitaneum cor-
pora ascendere faciunt cum spiritibus, &
teunt, quod tunc corpora sunt sublima-
ta, & his tales falluntur, & delusi sunt:
quia ipsa postmodum inveniunt immun-
ta, quam fuerunt prius. Scias charissime,
quod non est nostrum sublimare supe-
rius ascendere, sed sublimare Philosopho-
rum est, de re bassa & corrupta altam
facere, atque magnam, id est, puram:
cum dicimus: iste homo sublimatus est:
est in dignitate positus. Sic enim di-
cimus corpora sunt sublimata: id est, sub-
limata, & in alteram naturam conuersa.
Meruntamen sublimare apud Philosophos,
nem est, quod subtiliare, & decretare,
quod totum facit aqua nostra benedicta.
Ergò intellige nostram sublimationem,
quia multi sunt in hoc decepti. Aqua
nostra mortificat, viuificat & ap-
parere facit colorem primò nigrum in
mortificatione corporis, dum in terram
vertitur: Postmodum apparent multi co-
lores, & variante dealbationem, quorum
omnia

omnium finis est albedo. In coniunctione
 verò corporis præparati, & fermentati, co-
 lores infiniti apparent tot, quot ab hominibus
 excogitari non possunt: & sic apparet, quòd
 nostrum magisterium est in vno, & cum vno
 fit, & ex quatuor, vt dictum est, & ex tribus
 vt supra dictum est. Vnde scias charissime
 quòd Philosophi nomina nostri lapidi
 multiplicauerunt ab hoc, vt absconderent
 eum, & dixerunt lapidem nostrum corpo-
 reum, & spirituale esse: & in rei veritate
 mentiri non sunt, prout sapientes intelli-
 gere possunt. Nam ibi est corpus & spiritus, &
 corpus factum est spirituale in solutione, vt
 dictum est: & spiritus factus est corporalis in
 coniunctione ipsius cum corpore perfecti
 & fermento. Quidam enim Philosophorum
 ipsum vocantes, prout dixit Exymeus in li-
 bro turbæ. Sic scitote omnes scientiam in-
 quirentes, quòd nulla sit tinctura vera nisi
 cum ære nostro, & infinita nomina impo-
 fuerunt, ne ab incipientibus perciperetur quo-
 quo modo, si ipsum nominarent: tamen
 vnum est, & idem opus omne est. Et idem
 dicit Morienus, quòd cum factio nostri ma-
 gisterii assimilatur in ordinem hominis
 creatione: nam primò est coitus, postmo-
 dum conceptio, deinde imprægnatio, quar-
 tò ortus, & quintò sequitur nutrimentum.

Hæc

hec verba faciam te intelligere, si fueris at-
 tentus corde, atq; sollicitus: sperma nostrū,
 quod est argentum vivum cum terra con-
 iungitur corpori imperfecto, quæ terra no-
 ta dicitur eo, quod terra est mater omniū
 elementorum, tunc secundum Philosophos,
 vitæ appellatur. Dum autem terra incipit
 quantum de argento vivo secum reti-
 nere: tunc dicitur conceptio, & tunc agit
 masculus in fœminam; id est, argentum vi-
 vum in terram. Et hoc est, quod dicunt Phi-
 losophi, quod nostrum magisterium nō est
 nudum, nisi masculus & fœmina, & ipsorum
 coniunctio, dominatur aqua in argentum
 vivum, & terra crescit & multiplicatur. Hoc
 eventum evenit, quando terra dealbatur, tunc
 prægnatio nuncupatur: quoniam iam terra
 est impregnata: deinde fermentum coniun-
 gitur cum corpore imperfecto præparato,
 ut dictum est, quousq; vnum fiant colore, &
 sapore: & tunc dicitur ortus. Tunc enim
 natus est lapis noster, qui natus Rex à Phi-
 losophis nuncupatur. Vnde dicit Philoso-
 phus in libro turbæ: Honorate Regem no-
 strum, ab igne venientem, diademate coro-
 natum, & ipsum alimentate, vsq; dum ad æ-
 tatem perfectam perveniat: eius pater est
 Sol, mater verò Luna. Lunam autē pro cor-
 pore imperfecto accipiunt, Solem verò pro

H

corpo-

corpore perfecto. Ultimò ergo sequitur nutrimentum quousq; augmentetur augmentatione magna: nutrimentum autem est e lacte suo & spermate, ex quo fuit ab initio suo: imbibatur autem argentum vivum sapè & sæpiùs, quousque habet, quòd sufficiat id est, vsque ad perfectionē, quod est finis totius operis nostri. Charissime, per ea, quæ dicta sit, facilè potes intelligere omnia verba Philosophorū obscura, & cognoscas omne in eodem convenire, & nihil est aliud magisterium, nisi id, quod prædixi tibi. Iam habes, charissime, corporis solutronem, & reductionem sui ipsius ad primam materiam deinde habes ipsius in terram conversionē post autem dealbationē, in aereā levigationem, quia tunc distillando humiditatem quæ in eo invenitur, fit aëreum, quod descendit, & terra remanet calcinata, & tunc est igneæ naturæ, & habes etiam istorum conjunctionem ad invicem, & habes commisionem animæ & corporis, & etiam coniunctionem animæ & corporis, & spiritus simul & conversionem ad invicem, & habes augmentationem tantum: Cuius utilitas maior est, quàm possit percipi ratione.

Arnab

*Arnaldi de Villa Nova Epistola su-
per Alchimia ad Regem Nea-
polititanum.*

Cias ô tu Rex, quòd sapientes posuerunt
in opere multas res, & multos modos
operandi, scilicet dissolvere, & congelare, &
sura vasa, & pòdera, quod fecerunt ad ex-
cedendum ignorantes, & ad declarandum in-
sipientibus opus prædictum.

Et nota, ô tu Rex, quòd sapientes denũ-
ciaverunt opus sub breuibus verbis, licet
rara verba alia posuerint, & adiunxerint,
non intelligeretur, nisi per sapientes. Sa-
pientes verò dixerunt, quòd est vnus lapis,
qui ex quatuor naturis est compositus: quæ
quidem naturæ sunt, ignis, aër, aqua & terra.
Quandoquidem lapis, est lapis in similitu-
dine, & in tactu, non autem in natura, & vo-
catur lapis, siue compositum quoddã. Cõ-
positum dum est ductum per viam rectam,
est, id quod queritur, in quo non est aliquid
superfluum, vel aliquid quòd desit: immò
omnia, quæ sunt in lapide, sunt ei necessaria,
& nullo alio indiget, & quòd dictum com-
positum, siue lapis est vnus naturæ, & vna
res, quæ quidem res in decoctione ignis ha-
beret diversos colores, antequã fiat lapis al-
teus perfectus. Et nota, ô tu Rex, quòd vbi

magis dictus lapis statim igne, tanto magis
 augmētatur de virtute, & bonitate, quod in
 aliis rebus non est ita: quia omnes aliæ res in
 igne comburuntur, & amittunt humidita-
 tem radicalem. Dicitur verò lapis totus so-
 lus in igne semper melioratur, & crescit ei-
 us bonitas, & ignis est eiusdem lapidis nutri-
 mentum. Et istud est vnum de evidentibus
 signis ad cognoscendum lapidem ipsū, quod
 intelligebene. Quod compositum, siue la-
 pis dividitur ante operationē duobus mo-
 dis: Prima corporalis, alia spiritualis: & vni-
 exit ab alio, & est vnita, & regatur vnum ex
 alio, & vnum meliorat aliud. Et Philosophi
 nominaverunt vnum masculinum, & aliud
 fœmininum. Et nota, ô tu Rex, quòd quādo
 Philosophi nominaverunt arg. vivum, & ma-
 gnesiā dicentes cōgelare arg. vivū in corpore
 magnesiæ, quòd ipsi non intellexerunt de
 argento viuo vulgari, quod videtur, sed in-
 tellexerunt, quòd arg. vivum est humiditas
 dicti lapidis: & quia magnesia non est illa
 quæ videtur vulgariter, sed magnesiā vo-
 caverunt totum compositum, in quo est to-
 ta dicta humiditas, quæ est arg. vivum, quæ
 quidam humiditas non est, sicut aliæ hu-
 miditates, quæ quidem humiditas cur-
 rit in igne, & in eodem igne totum com-
 positum dissolvit, congelat & denigrat, de-
 albat

at, & finaliter rubefacit, & perficit. Et
 nota, o tu Rex, quòd in opere non ponuntur
 sira, sed vna res duntaxat: nec oportet ali-
 qua fieri trituration manu, nec aliquid
 poni debet cum dicto lapide. Et nota, o
 Rex, quòd terra alba, vocatur lapis albus
 perfectus, & terra rubea, vocatur lapis ru-
 bus perfectus, quæ quidem terra alba per
 regimen dicti operis absque adiutorio al-
 terius rei convertitur in rubedinem: aqua
 vero, siue arg. vivum vocatur humiditas, quæ
 est in dicto lapide. Et nota, quòd aqua, siue
 humiditas, dum exit de compositione, siue
 lapide, versa fuit tota cõpositio nigra in fũ-
 ro vasis, & sic continuando igne, ipsa nigre-
 o, in qua est humiditas, vertitur in diver-
 sos colores, & finaliter in albedinẽ: quæ qui-
 dem humiditas vocatur etiam aer, qui aer
 seu humiditas miscetur cũ terra sua, & cùm
 aliis elementis in ipso lapide existentibus,
 nec fiat vnum quid album. Et nota, o tu
 Rex, quod dicta humiditas aërea, quæ est arg.
 vivum, est vna res cum terra sua prædicta, &
 aliis elementis in dicto lapide persistētibus.
 Quandoquidẽ humiditas, licet sit pauca, est
 sufficiens ad nutriendũ, & ad perficiendum
 eorum lapidem, à quo est ipsa humiditas. Et
 est sciendum, quòd in dicta cõpositione, seu
 lapide, sunt Sol & Luna in virtute, & poten-

tia, ac elementis in natura: quia si hæc non
 essent in ipso composito, non fieret inde Sol
 neque Luna: & tamen non est ipsum Sol, si-
 cut Sol communis, nec ipsa Luna, sicut Luna
 communis: quia ipse Sol & Luna existentes
 in dicta compositione, sunt meliores, quam
 sint in ipsa natura vulgari, eò quòd Sol &
 Luna dicti compositi sunt vivi, & alii vulgares
 sunt mortui: habito tamẽ respectu ad ipsum
 Solem, & Lunam in dicto lapide existentes, v-
 est dictum, licet Philosophi nominaverunt
 ipsum lapidem Solem, & Lunam ad finem
 illum: quia in ipso lapide sunt potentialiter
 non autem visibiliter. Et est sciendum, quòd
 ipse lapis, sive compositum vna est res dun-
 taxat, & vnius naturæ, & in ipso est totum il-
 lud, quod est ei necessarium, & in ipso est id
 quod eum meliorat, & illud, quòd ipsum com-
 plet: & non est istud compositum, quod est
 vnum, videlicet opus aliquorum animantium, seu
 animalium, seu vegetabilium: sed est natura
 munda, & clara de suis propriis mineris, quæ
 transmutatur per regimen ignis, & putrescit,
 & nigrescit & albescit, & rubescit, & ad plu-
 res alios colores devenit. Et nota, ô tu Rex,
 quòd humiditas prædicta, quæ est arg. vivum,
 est corruptio ipsius lapidis quoniam ipsum
 lapidem nigrescere facit, & finaliter ipsum
 lapidem dealbat. Et nota, ô tu Rex, & scias,
 quòd

Quod Philosophi dixerunt, fundatis corpus,
 massetis eum, donec convertatur in aquam:
 quod intelligitur de dicto composito, quod
 fundatur, & congeletur, & tunc vocatur ter-
 ra. Et nota, quod Philosophi vocant aquam,
 cum dictus lapis est liquefactus cum sua a-
 qua, quæ in ipsa lapide est fixa, quæ aqua tunc
 est currens, & alba, sicut aqua. Et nota, o tu
 Rex, quod ipsi dixerunt, quod convertatur
 aqua in aërem: quod est intelligendum, quod
 dicta aqua congeletur, & convertatur in cor-
 pus, quod antea fuerat, quod corpus stet tan-
 diu in regimine ignis, donec convertatur
 in corpus subtile, & in albedinem per-
 fectam redactum, & tunc nominatur per ali-
 quos aer. Sed quando dicitur, quod conver-
 tatur aer in ignem, intelligitur, quod dictum
 compositum, quod vocatur aer, stet in igne
 portiori tandiu, donec rubescat: & tunc erit
 completum ad rubeum, quod vocatur ignis
 sive Sol. Et nota, o tu Rex, quod de vno solo
 composito, & duntaxat de ipso fit opus, &
 non de alio: quod compositum recipe pu-
 tum absque immundicia, quæ sunt in eo, videli-
 cet, quod sit immundum, ut oportet: quod
 compositum, rege ipsum in igne cum suis
 naturis, & istud facies in principio regimi-
 nis ignis, quia in hoc est totus defectus, sive
 periculum. Et dum istud est factum, ulterius

NON

non potest esse aliquis defectus, & tunc igitur
debet esse inter fortem, & lentum, quousque
spiritus fuerit separatus à corpore, & ascen-
derit super terram, & remanebit in fune
vasis corpus mortuum sine spiritu in ipso
existente, & signum est, quòd si ponatur super
per ignem, & non fundit, neque fumat, iam
est completum, quantum ad istum passum
& dum est ita, reducatur ipse spiritus super
ipsum corpus, à quo exiit, qui spiritus est
milis nubibus nigris, quæ portant aquam
Iste namque spiritus vocatur aqua vitæ, per
quæ sustinetur hoc corpus, & cum qua moritur
& post mortem revivificatur. Et nota, quòd
cum dicto composito est illud, quod moritur
tificat, & vivificat ipsum compositum, & cum
ipso eodem dealbatur, & rubescit idem com-
positum sine adiutorio alicuius rei extraneæ
Item nota, quòd ignis debet esse in principio
operis lentus, secundò mediocris, tertio
fortis, videlicet paulativè augmentando
ipsum ignem, donec dictus lapis
albus fiat, & ultimò
rubeus.

F I N I S.

Arnaldi de Villa noua,

MEDICI ET PHILOSOPHI EC-
CELLENTISSIMI,

Speculum Alchimiaë:

QVO VIDELICET AR-
TIS CHIMICAE MYSTERIA ET.

*iam secretissima, luculenter enodantur, &
quàm maxima licet & potest fieri, perspi-
cuitate explicantur;*

LIBER, NVNC PRIMVM
IN LVCEM EDITVS,
operâ & impensis

*Hieronymi Megiseri, Co. P. Ca-
sarij, & Archidd. Austria
Historiographi.*

FRANCOFVRTI,

Ex Officina Typographica Matthiaë
Beckeri.

M. DC. III.

ADM
ERE
SSIN
Richardo
fuz Mog
tali Dini
li

Non om
Sed
sic huma
Sed qu
huic, sup
Corpor
Locus hor
Quem
Qualis es

Quem
Qui, sic
Ment

ADMODVM RE-
VERENDO ET NOBI-
LISSIMO Dn. WOLFGANGO
Eberhardo ab Heussenstam : Cathedralis Ec-
clesiæ Moguntinæ Canonico: & Nobilis Capi-
tuli Diui Albani, ibidem, Decano dignif-
simo : Patrono suo gratio-
so.

Non omnis veluti nobis fert omnia tellus:
Sed quæuis proprio munere terra viget:
Sic homines etiam non omnia possumus omnes
Sed quiuis propriis dotibus auctus ouat.
Huic, Superûm nutu, Fortuna arridet amica:
Corporis hic, Animi possidet alter opes.
Rarus homo in terris, cui præstent omnia Diuis
Quem cumulent unû pleraq;, rarus homo.
Qualis es, Aonidû decus, HEUSSENSTAME,
sororum,
Quem mentis, sortis, corporis, ornat honos.
Qui, licet antiquo Proauûm sis stēmate cretus,
Mente tamen superas nobiliore genus.

4
*In te certat enim virtus Heroica, lingua
Gratia, & Ingenii, Iudiciiq; lepos.
Hunc felix cælo Maguntia tollit honorem,
Qua; angusta tuos Austria iactat avos.
Tempus erit, nomenq; tuum, laudesq; canendi,
Condo quod, historia, mi modo surgat opus.
Interea læto præsentis suscipe vultu,
Quas tibi, ne pereant, offero reliquias.*

**Hieronimus Megiserus,
P. Co. Cæsarius, & Sere-
niss. Austriae Archidd.
Historiographus.**

Vita

V I T A

ARNALDI DE
VILLA NOVA.

ARnaldus Villanova-
nus, Philosophus in-
signis & Medicus ex-
cellens, & si cultus literarum ac-
cessisset humaniorum, etiã an-
tiquis conferendus: fuit natio-
ne Gallus, vt testatur Sympho-
rianus Campegius. Natus est n.
in Prouincia Narbonēsi, in op-
pido quodam, appellato Villa
Nova, circa annū Christi 1300.
eo ferè tempore, quo Petrus A-
ponensis, dictus Conciliator, &
Raimundus Lullius claruerūt.
Reliquit multa opera in Theo-
logia & Philosophia, plura au-

tem in arte Medica. In Alchimia
 tantus fuit Artifex, vt Raimun-
 di Lullii in ea arte Magister ex-
 stiterit, & laminas quoq; fecerit
 aureas, non cedentes perfectif-
 simo auro. Secreta n. naturæ ad-
 eò rimat⁹ est, vt altiùs post ipsi⁹
 ætatē ferè nemo penetrauerit.
 Vnde à Rege Siciliae Friderico in
 magno habit⁹ est honore: à quo
 cum ad R. Pontificē sanandum
 esset missus, in eo tandem itine-
 re diem obiit, & Genuæ fuit se-
 pul⁹. Opera Arnaldi Chimica,
 quæ ad nostram ætatem per-
 uenere, hæc ferè sunt: Rosarius
 Philosophorum: Lumen no-
 uum: Flos Florum: & Specu-
 lum Alchimia: quorum hoc
 postremum nunquam antè in
 lucem fuit editum,

Speculum Alchimia,
ARNALDI DE VIL-
L A N O V A.

T ad perfectam scientiam
 peruenire possimus, pri-
 mum oportet scire, quòd
 tres Lapides, & tres Sales
 sunt: è quib. totum nostrum
 consistit magisterium, videlicet minera-
 lis, plantalis & animalis. Sunt item tres
 aquæ: scilicet, Mercurij, Solis & Lunæ,
 & Mercurius est minera; Luna plāta: quia
 non recipit nisi duas virtutes, nimirum
 albedinem & constrictionem; Et Sol est
 animal, quia recipit tria, scilicet, albedi-
 nem, constrictionem & rubedinem.
 Quapropter Sol vocatur animal magnū:
 & Sal & argentum fit de eo: & Luna vo-
 catur planta, & Sal alchali fit de ea: &
 Mercurius vocatur lapis mineralis, & fit
 Sal minerale de eo: id est, Sal commune.
 Scias igitur, Carissime Fili, quòd ista sci-
 entia nihil aliud est, quàm perfecta in-
 spiratio DEI: quia totum magisterium
 ex vna sola re consistit: & ita tibi osten-

¶ SPECVLVM ALCHIMIÆ.

demus per dicta Philosophorum : Et si-
militer, secundum quod nos vidimus &
tetigimus cum magnis laboribus, & cū
magna industria, illam solam rem co-
gnouimus perfectam esse, ad album &
ad rubeum. Et nullam aliam rem inue-
nire potuimus, vbi consisteret perfectio,
quantum ad veram transmutationem
corporum, vel perfectam præparationē,
& quam non contingeret ex toto cor-
rumpi & denigrari penitus. Sed illam so-
lam perfectam inuenimus, quæ postquā
per nostrum magisterium est ad veram
fusionem deducta : omnia quæ tangit,
ducit ad verissimum complementum,
sine aliqua diminutione, secundū quod
materia fuit præparata; quia quando per-
fecta est ad album, adhuc non est com-
pleta, quantum ad veram perfectionem.
Ducit tamen omnia, quæ tangit in com-
plemento Lunari : sed quia Luna non est
omninò perfecta, in omni iudicio, dici-
mus, quod medicina quando præparata
est ad album, non est perfecta in verissi-
mo complemenro : sed quando præpa-
rata est ad rubeum, tunc ipsam dicimus

esse

SPECVLVM ALCHIMIAE.

se perfectam in omni iudicio: & non
conuersificatur alba medicina, & medici-
na rubea, nisi quòd huius generis medi-
cinæ præparationi non adurentis fit ad-
ditamentum sulphuris nostri, per modum
magentem, & calcinantem cum astutiæ
industria: & cum multa reiteratione ad-
ministranti perfectè, atque per modum
ablutionis multiplicem, quousq; munda-
tur. Et scias, quòd ista administratio per
sublimationem perficitur: vt in hoc libro
nostro satis apertè mōstrabimus. Et quia
multi sunt deceptores, per vniuersum
mundum euntes, decipientes homines:
quia & ipsi imaginibus suis sunt decepti:
& ideo, vt tales noscantur, hanc scien-
tiam nostram aptè & clarè omnibus in-
telligentibus facere volumus.

Vnde, qui non habent ingenium na-
turale, & animam perscrutantem subti-
liter, & principia naturalia, & naturæ fun-
damenta & artificia: quæ consequi natu-
ram possunt in suæ actionis proprietati-
bus: non inuenient huius pretiosæ sci-
entiæ radicem veram. Quapropter inue-
nimus multos habere animam facilem,
opi

opinantem phantasiam quamlibet: & quando verum inuenisse credunt, est totum phantasticum, & à principiis naturalib. semotū. Sed vide, quid dicat Magistorum Magister: *Est lapis vnus, medicina vna, in qua totum magisterium consistit, cui non addimus rem extraneam aliquam, nec minuimus: nisi quia in preparatione superflua remouemus. Sapientes autem multa nomina nominauerunt: vt vos, qui non estis de filiis philosophorum non intelligatis, quod sit res vna: imò ex diuersis reb. conficiatur; scilicet, ex quatuor Elementis. Et hoc totum est verum: quia lapis noster ex diuersis rebus conficitur: id est, ex quatuor Elementis, vel ex quatuor substantiis. Prima substantia est calida & humida: Secunda, calida & sicca: tertia frigida & sicca: quarta, frigida & humida. Et hoc totum est in lapide nostro: & ex rebus istis omnes res huius mundi fuerunt creatæ per potentiam DEI. Et quia lapis noster habet in se, & continet in se omnes istas qualitates: propter hoc Philosophi omnia nomina huius mundi Lapidis nostro tribuerunt: & secundum intentiones eorum diuersas opera-*

ieber, Magistorum Magister.

apis Phil. x quibus inflet.

apidi cur or nomina tribuatur.

CHIMIA
 SPECVLVM ALCHIMIAE. II

operationes posuerunt, & in diuersis re-
 cedunt, & secundum eorum intellectu eum
 principis dixerunt. Quare, Carissimi Filij, eorum in-
 tentio fuit perfecta, & clara intelligentib,
 contrario verò cōtrarijs. Vnde dicit Ma-
 gister Magistrorū Geber, in vlt. capitulo
 de perfectione. *Quoniam nobis solis artem p*
nos solos inuestigatā tradidimus, & nō alijs, ve-
issimā tamen & omnino certam: & etiā solum
prudentes ad artem elicimus. Quamobrem
 Philosophi nō scripserunt libros suos, nisi
 filiis eorum, & filios eorum voco illos,
 qui perfectè dicta eorū intelligunt. Sed
 pauci sunt, qui bene intelligunt: quia in-
 tentio secundum literam nihil prodest:
 & operari secundum intentionem lite-
 rarum, est diuitiarum dissipatio. Ideo Ge-
 ber ait: *Si in operando scientiam a vestrum*
amiseritis, nos non iniquè corrodati, neq; bla-
sphemias inferatis, sed vestra imputetis igno-
rantia, & temeritati. Nunc a. ad cognitio-
 nem Lapidis transeamus. Dico igitur, q̄
 scientia vera ex vna sola re fieri cōsuevit:
 nec aliquid sibi addunt, vel minuunt: &
 vocatur illa res Adrop, vel Lapis altior *Adro*
 huius mundi. Et, per D E V M, suum
 pro-

proprium determinavi, quod Philosophi
 facere noluerunt. DISCIPVLVS. O bo-
 ne Magister, obsecro te, vt apertius expla-
 nationem mihi non taceas: & in quo lo-
 co inuenitur, & num vilis sit, an verò ca-
 ra, veritatem dicas. MAGISTER. Non
 ne dixi tibi, fili Sapientiæ, quòd ex vna so-
 la re, sine aliquo adiuncto, totum magi-
 sterium perficitur. Tu quæris, in quo lo-
 co inueniri possit: & libenter tibi dicam.
 In duobus montibus inuenitur: & si per-
 fectissimè inuenire desideras, ascende in
 montem altiorem huius mundi: quia ibi
 lapis noster est absconditus, & scias, quod
 in alio loco non inuenitur. Quæstisti, vilis
 ne sit, an cara. Ego autem dico tibi, quod
 eam pauperes & diuites habere possunt,
 & in viis proiicitur: & certissimè scias,
 quòd omnis res, quæ emitur magno pre-
 tio, in huius operis artificio mendax est,
 & inutilis inuenitur. DISCIPVLVS.
 Paulò antè dixisti, quòd si volebam per-
 fectè inuenire Lapidem, quod ascendis-
 sem in montem altiorem huius mundi:
 quia ibi Lapis noster erat absconditus,
 quem Argentum viuum vocasti. Ego
 nun-

14.

*Lapis Phil.
 ubi inue-
 niatur.*

nunquam audiui, quòd Argentum viuũ
 in montibus inueniretur. Imò in cauer-
 nis terræ subtus terram inuenitur: & hoc
 multis expertum est. Vnde miror, quòd
 tu dixisti. **MAGISTER.** Video, quòd
 nea dicta, Fili, non intelligis. Scias au-
 tem, quod Philosophi non dixerunt,
 neq; intellexerunt, quòd argentum vi-
 uum vulgare sit lapis eorum, non est e-
 nim hoc credere, nisi vanum. Vnde vi-
 de, quid dicat Magister Magistrorum Ge-
 ber, in capitulo de principiis nostri Ma-
 gisterij. Sic enim dicit: *Consideratio verò*
rei, quæ perficit, est consideratio electionis pu-
ra substantiæ argenti viui. Est n. Medicina,
quæ ex materia argenti viui sumpsit originem.
Non est a. ista materia argenti viui in sua na-
tura, neq; in tota substantia sua, sed fuit pars il-
lius. Non est autē nunc Lapis noster, sicut est:
sed cū factus est pars eius, ipse enim illustrat,
& ab adustione conseruat: quod perfectionis si-
gnificatio est. Ergo argentum viuum Phi-
 losophorum, nō est tale, quale inuenitur
 in cauernis terræ, & propter hoc multi
 sunt decepti, in operando illud argentũ
 viuum. Nos verò non nominamus argē-
 tum

Lapis Phil.
 quale sit
 Argentum
 viuum.

tu n viuum, sed fugitiuum : quia sempe
in igne fugit, nisi cū argento viuo nostro
constringatur. Et quando cū eo vnitur

+

quiescit in igne, amicabiliter eo gaudens
Gaudet n. natura sua, & non extranea
Propterea dixit Geber, qui fuit Magister

“ Magistorum. Et nota verbum. *Cui non*

“ *addimus rem extraneam aliquam : imò quod*

“ *est superfluum remouemus* : Et sic sufficit in-

Sciētia hac
in vna sola
re consistit.

telligenti : Dico ergo, quod tota scientia
in vna sola re consistit, sicut iam docui-

12

mus. Hoc autem dico, secundum nostrū

47

intellectum, ista sola res facit totam per-

72

fectionem, quando præparata est per no-

strum magisterium, & ducit corpora im-

perfecta ad verissimam perfectionem, &

coagulat Mercurium in verissimam Lu-

nam, & verissimum Solem. Secundū

quod medicina exstiterit, præparata per

nostrum magisterium. Et ista præpara-

tio fit cum maximo ingenio, & cum

magna cautela : non autem secundū

vt multi fatui putauerunt. Quare scias,

+

Fili, quòd tota perfectio consistit in re-

gimine ignis, & ibi iacet totum arca-

num. Lapis noster inuenitur in pluri-

bus

us locis: & est vilissima res: & pauci sunt
 qui non habeant, & nullus ipsum co-
 nouit: & nominatur diuersis nomini-
 bus: & propter hoc multi sunt decepti:
 philosophi autem multis nominibus
 lapidem nominauerunt, vt scientia ma-
 gis fuisset obscura: quia quando Lapis
 noster positus est in vase philosophico:
 & quanto magis colores innouat, tantò
 etiam plura nomina imposuerunt. Et
 propter hoc dicit Geber: *Solam Scientiam*
nam nobis scripsimus. Fuerunt autem similiter a-
 liqui philosophi, qui eam in corporibus
 posuerunt, & diuersas habuerunt inten-
 tiones, secundùm quod vos creditis:
 sed secundùm nostram intentionem v-
 nam solam rem, ac vnã viam linearẽ
 ostenderunt. Dixerunt enim quod ex nobi-
 liori materia vel substantia, & ex meliori
 corpore Lapis Philosophicus debeat eli-
 ci: Et ita fuit opinio eorum, quòd perfe-
 cta materia erat in Sole, & alter in Lu-
 na, alter verò in Marte: & alter in Mer-
 curio, & alter in Ioue: & alter in Saturno:
 & alter in Venere. Nos autem responde-
 mus secundùm intentionem nostram,
 quòd

quòd omnes supradicti secundùm partem benè , & secundum partem malè , secundum verò totum malè & pessimè intelligunt. Cùm præsertim putant Magistrum Magistrorum in hoc intelligere, videlicet: *Cõsideratio vera rei, quæ perficit, est consideratio electionis puræ substantiæ argenti viui.* Sed ex quib. hæc substantia argenti viui eliciatur, quæri solet: quibus respondemus, quòd de his, in quib. est, elicitur. Ergò, Fili, considera, & vide, vbi sit ista substantia, & illam accipe, & non aliam, si venire desideras ad verum intellectum; quia in rerum multitudine ars non perficitur: & hoc est certũ. Quare nolite operari secundùm istos deceptores: ne vestra bona in his rebus vanis amittatis. Vnde sapiens Geber ait: *Si in operando aliter, secundùm istos phantasticos, bona vestra amiseritis, non propter hoc putetis, scientiam esse non veram. Quoniam si estis decepti propter vacuã intentionem, non est culpa nostra, sed vestra.* Præterea scias, Carissime Fili, quod ipse valde fuit obscurus, quia secundum suum librum, tota sua intentio fuit in argento viuo. Et propter hoc dixit:

dixit: *Vbi magis aperte locuti fuimus, ibi ma-*
gis occultè, & vbi magis occultè, ibi magis a-
pertere: Vadamus ad illud verbum, in quo
 totam scientiam declarauit secundum
 suam intentionem. Dixit enim in capitu-
 lo de medicinis tertii ordinis: *Est tamen*
additamentum citrinantis coloris, quod à sul-
phure fixo mundissima perficitur substãtia: &
est argentum viuum philosophicum: & est
huius generis medicina, qua maximè argento
viuo & corporibus adheret. Ecce totum ar-
 canum. Ergo cõsidera illam solam rem,
 quæ argento viuo & corporibus adhæret,
 & habebis scientiam, per DEVM viuum
 & verum: & clarè locutus sum intelligen-
 tibus. Sunt aliqui qui putant argentum
 viuum adherere corporibus, & Gebrum
 intelligere in illo loco, in quo ait: *Cum in*
rebus ceteris exquirentes, non inuenerimus
inuentione nostra rem aliquam; magis quàm
argentum viuum corporum naturis amicari.
 Non enim dixit, quod adheret in cor-
 poribus: & nota sua dicta: propter hoc o-
 pus nostrum in illo impendentes, ipsum
 esse verè sine aliqua fallacia reperimus
 veram alterabilium corporum medici-

Num argẽ
tum viuum
adhereat
corporibus.

nam in complemento Solari, vel Lunari, secundum quod medicina fuerit cum vera alteratione. Hoc autem dicimus, de argento viuo philosophico: ipsum enim solum adhæret corporibus, & nullam aliam rem inuenire potuerunt philosophi antiqui, quæ corporibus adhæreret, nisi argentum viuum philosophicum. Nam argentum viuum vulgare non adhæret corporibus: imò corpora adhærent ipsi Mercurio. Et hoc est certum per experientiam: quia si iungitur argentum viuum vulgare, cum aliquo corpore argentum viuum remanet in propria natura, aut recedit, & vertitur corpus ad suam naturam. Et ideò argentum viuum vulgare non adhæret corporibus: & propter hoc multi sunt decepti in operando illud. Lapis enim noster, scilicet, argētum viuum occidentale, quod prætulit se auro, vincit argentum viuum vulgare: & illud quod occidit, viuere facit. Et scias, quod argentum viuum coagulatum est pater mirabilem omnium huius magisterii, & est corpus & Spiritus. Nonne audisti, quod ego posui argentum viuum inter corpo-

Lapis Phil.
est Argen-
tum viuum
occidentale.

73.
Est pater
omnium
mirabilium.

ra; quando dixi, sunt aliqui philosophi, qui eum in corporibus posuerunt, sicut in Sole, alter in Luna, alter in Marte, alter in argento viuo. iam igitur satis clare demonstraui, quod argentum viuum vulgare, quod inuenitur, non est Lapis Philosophorum. Sed quare nostrum argentum viuum, & habebis, quod desideras. DISCIPVLVS. Magister: tu dicis, quod Lapis Philosophorum scilicet, argentum viuum Philosophicum est corpus, & Spiritus, modo intellexi dicta tua: & non est mirum, si multi errant in operando istam scientiam, & bene cognosco totam veritatem: & bene possum nominare Magnesium. MAGISTER. Fili Carissime, veritatem dixisti: & bene nominasti suum proprium nomen. Videlicet, quando Lapis in prima operatione est, quod tunc post putrefactionem vocatur Magnesia. Et quando est in putrefactione, tunc vocauerunt ipsum philosophi antiqui Saturnum. DISCIPVLVS.

Magister, rogo & deprecor, vt principium huius magisterii nos docere velis.

*Argentum
vium vul
gare, non e
Lapis Phi*

*Lapis vo
catur Ma
gnesia, po
putrefacti
ne: Satur
nus in pu
trefactione*

PRIMA DISPOSITIO
SPECVLI.

prima dis-
positio, seu
sublimatio.

Accipite corpus, quod vobis superius demonstravi, & tabellas tenues coaptate: deinde ponite in vase nostro philosophico, & claudite bene os vasis, vt respirare non possit: & affate igne leui, donec confringatur: & ita teneatis in igne more solito, quousq; tota substantia sit fixa, & quòd nihil ascendat, quod conspici possit: tunc completa erit putrefactio vera. Et sciatis quòd hæc est prima dispositio, quæ vocatur Sublimatio: sicut dixit Geber. Quoniam totius operis intentionis summa est, vt summatur in capitulis notus: deinde verò cum operis instantia assiduetur super ipsum opus sublimationis primi gradus: & per hoc mundetur à corrumpente impuritate: & est scilicet sublimationis perfectio: & cum ea sublimetur perfectissimè Lapis, donec in ultimam sublimationis puritatem deueniat. Vnde scias, Fili: quod in sola sublimatione completur totum magisteriũ. Igitur sublima subtile à spisso suaviter, cum

cum magno ingenio, ascendit à terra in
 coelum: & iterum descendit in terram: &
 secundum quod nostram materiam mū-
 daueris puram vel impuram, ita inue-
 nies in fine. Nam si fuerit argentum vi-
 uum bonæ substantiæ, & sulfur non pu-
 rum & adurens, vbi iacet tota perfectio,
 conuertet corpus imperfectum. Et ex-
 emplum tibi dabo. Si autem fuerit argē-
 tum viuum bonæ substantiæ, & sulfur
 non purum & adurens, conuertet ipsum
 in æs. Et si fuerit argentum viuum ma-
 lum, porosum, immundum, terreum: &
 sulfur non mundum, & omnino imper-
 fectum, fiet ex eo ferrum. Stannum autē
 videtur habere bonum argentum viuū:
 sulfur verò malum, & non bene fixum,
 neq; bene mixtum. Plumbum autem
 malum argentum viuum, & grossum,
 ponderosum & terreum: sulfur etiam
 malum, mali saporis & foetidi, & debilis.
 Vnde non bene congelatur. Vnde scias,
 Fili, quod tota perfectio, consistit in sul-
 fure philosophico. Quia sulfur Philoso-
 phicum est omnium metallorum perfe-
 ctio: Sulfur verò extraneum, corruptio.

*Sulfur Phi-
 losophicum.*

Hæc est tota veritas huius scientiæ. qua dicti Philosophi verbis est enucleanda: eo quod manifestè relinquatur per ipsam duplicem fore in corporibus imperfectis sulfureitatem. Vnam quidem in profunditate argenti viui inclusam, vbi consistit tota perfectio metallorum: & ista sulfureitas fuit in principio suæ mixtionis supereminenter: Alteram verò extraneam suæ naturæ incorruptibilem, quia ista cum labore tollitur: alterum vero tolli nullo artificiorum ingenio est possibile quia sulfureitas combustilis vel extranea, quæ idem sunt, calcinatione ignis deletur. Hoc autem scit, qui expertus est. Sulfureitas vero radicalis minimè, quoniam est de eorum perfectione. Nam secundum Philosophum, argentum viuū si fuerit purum, coagulabit illud, vi sulfuris Philosophici in verissimum argentum: & istud est res optima, vt Alchimistæ per artificium faciant Elyxir ad argentum. Si vero fuerit sulfur optimum cum robore, clarum, purum & mundum coagulabit illud; si in eo vis igneicitatis non vrentis fuerit, & argentum viuum

In verissimum aurum: & istud est res optima, vt ex eo fiat Elyxir ad aurum. Vnde scias, Fili: quod philosophus primò tradidit sulfur album, ad argentum: & postea sulfur rubeum, ad aurum: quia nihil potest fieri aurum, nisi primò fuerit argentum. Eò quòd nulla res potest ad tertium transire de primo, nisi priùs fuerit in secundo. Quoniam non est transitus de extremo ad extremum, nisi per medium. Non ergo potest fieri de nigro ad perfectum citrinum, nisi priùs fuerit album: quia citrinum ex multo albo, & paucissimo rubeo est compositum. Nec potest etiam fieri de citrino transitus ad album, nisi priùs fuerit nigrum. Quoniam aurum non potest fieri argentum, nisi priùs fuerit destructum, corruptum & nigrum: quia melius non potest fieri deterius, nisi per sui corruptionem. Nam corruptio vnius est generatio alterius. Et vt melius possis intelligere dicta philosophorum tibi dicimus: quòd qui scit aurum conuertere in argentum, scit argentum conuertere in aurum: quia sulfur eorum

non vtens, album ad argentum, per maiorem ignis digestionem potest fieri sulphur rubeum ad aurum. Quoniam citrinatio nihil aliud est, quàm completa digestio, & nigredinis ablatio. Calor namq; agens in humido, generat primò nigredinem: & in citrino albedinem: & in albo citrinantem: & in citrino rubedinem: & hoc quidē in decoctione plumbis: quia primò vertitur in cinerem nigrum, postea in album, deinde in citrinum: vltimò in minium rubeum. Ecce, per Deū, quòd te, Fili, docui totam operationem. Et sic sulfur album & rubeum habetur tantum ex vna metallorum materia ad plenum depurata, modo tamen diuerso decocta & digesta. Idcirco dicit Plato, quòd omni argento inest sulfur album, sicut in omni auro inest sulfur rubeum. Sed tale sulfur non reperitur super terram, vt dicit Auicenna, nisi quod in istis corporibus consistit. Et ideo ista corpora subtiliter præparamus, vt sulfur & argentum viuū de illa materia habeamus. Qui habet aures audiendi, audiat. DISCIPVLVS. Verè, bone Magister, ego sum deceptus in meo

meo intellectu, secundum quod paulò
ante à te audiui, quando dixisti: Accipite
corpus quod vobis demonstraui, & in ta-
bellas tenues coaptate. Ego non crede-
bam, quòd ex Lapide nostro possent fieri
tabellæ. Quare ignoro quid sit Lapis: quia
modò dicis, quòd sulfur Philosophorum
est perfecta materia. M A G I S T E R. Scias
Fili, quòd verum est totum, quod dixi:
quòd Lapis noster est corpus indolabile,
& insonabile: & est toxicum mortificans
omnia corpora: & est plumbicum, & coa-
gulat Venerem odore suo: & est medici-
na omnium corporum, tam solutorum,
quàm mortuorum, & est examinatio eo-
rum. Intellexisti modò? Etiam apertius
tibi dicere volo. Carmellus noster albus,
septimus est in numero apud Philoso-
phos magnos: primò Sol cum Luna, lu-
piter, Mars & Venus nostra in Mercurio
nostro, & Saturnus septimus, in quo sunt
omnes coniuncti simul. Hic est spata,
gladius, & cultellus, & incisorium super
ædificium, & inimicus ad manum, & vas
cum adiutorio vini: & est Lapis triangu-
lus in esse, & quadrangulus in qualitate.

*Quomodo
Lapis Phil.
fit toxicum
mortificans
omnia cor-
pora.*

DISCIPVLVS. Magister, non bene intelligo verba tua: quia tu dicis: quòd Lapis noster est toxicum mortificans omnia corpora: & si omnia corpora mortificat quomodo postea potest dare vitam, vnde ad perfectam sanitatem deueniant? MAGISTER. Scias Fili, quòd Lapis noster ante nostram operationem est toxicum, sicut superius diximus: & occidit omnia corpora imperfecta, & destruit, & dissipat: sed per nostrum magisterium fit tyriaca, quæ omnia corpora sanat imperfecta, & omnem leprositatem & ægritudinem perfectissimè curat: & propter hoc vocatur ab antiquis Philosophis medicina perfecta, quæ dat perfectionem corporibus imperfectis, per nostrum artificium. DISCIPVLVS. Verè Magister, modò intelligo, quid sit Lapis, & ex quibus eliciatur. Quare rogo, vt mihi secundam dispositionem ostendas.

SECUNDA DISPOSITIO
SPECVLI.

Accipe Latonem, quem superius di-
 misimus, benè cribratum: & si non *Secund*
 est, ipsum cribra: & ipsum in vase Philo- *Dispositio*
 sophiæ ad ignem Philosophicum pone: *seu Calco-*
 non autem more solito, sed more Phi- *natio.*
 losophorum: & coque ipsum leuiter as-
 fando, donec tota materia sit fixa, &
 color eius mutetur in violaceum. Et
 scias, quòd antè apparebunt multi co-
 lores. Vnde oportet te custodire i-
 gnem, ne sit violentus, sed suavis se-
 cundum quod decet. Ignis enim fortis
 destruit, & dissipat; sed ignis lentus ad
 sanitatem perducit, & bonam substan-
 tiam generat. Vnde certissimè scias,
 quòd totum regimen in igne & in vase
 est. Quia si os vasis non est bene clau-
 sum: fumi qui sunt subtilissimi euadunt,
 & totum magisterium annullabitur. **D I-**
S C I P V L V S. Magister totum intelli-
 go: sed obsecro, vt mihi dicas, quot
 sint dispositiones huius magisterii,
 &

*Septem dis-
positionum
nomina.*

AB.

Distillatio.

Descensio.

*Aqua vita
& aqua
perpetua.*

& quomodo vocentur. MAGISTER
Septem sunt dispositiones huius magi-
sterii: & prima vocatur Sublimatio, & se-
cunda Calcinatio, & tertia Solutio, &
quarta Ablutio, & quinta Cæratio, & sex-
ta Coagulatio, & septima Fixio: & hæc
sunt operationes nostræ. Fuerunt multi
Philosophi, qui de ablutione dixerunt di-
stillationem & descensionem: & ego di-
co, quòd isti duo modi sunt in sola ablu-
tione. Quia quando aqua nostra in ablu-
tione terræ ascendit in altum: dixerunt
tunc distillationem: & quando descendit
super terram, tunc dixerunt descensio-
nem: & ita posuerunt nouem operatio-
nes, vt scientia magis esset obscura. Fuit
etiam quidam qui dixit, aqua nostra ab-
luit sordes de terra nostra: & Sol noster
est adiutor: & paullatim cum istis muta-
bis omnem nigredinem. DISCIPVLVS.
Rogo Magister, vt istius aquæ proprium
nomen mihi dicas: & si tangerem eam,
num meum digitum balnearē. MAGI-
STER. Ista aqua vocatur aqua vitæ, & a-
qua serena, & aqua perpetua, & multis a-
liis nominibus: aqua igitur vitæ vocatur,
quia

quia dat vitam corporibus mortuis, & illuminat omnem rem sordidam. Aqua perpetua vocatur, quia perpetuat omnia, quæ tangit & ducit ad perfectionem: & propter hoc dicit Geber in suo libro: *Lautetur DEVS gloriosus, qui creauit illud: & illi creauit substantiam: & substantia proprietates, quas non contingit ullam ex rebus in natura possidere.* Quæsiuisti, si tangeres eam, num balneareres tuum digitum: dico quòd non: neq; quando aqua nostra facta est, potest tangi sine damno. Item, si balneareres intus hominem, vel dares ei ad potandum, statim moreretur: & propter hoc multi Philosophi vocauerunt eam aquam venenosam, & aquam foetidam: & dixerunt, quòd erat toxicum: & veritatem dixerunt intelligentib. DISCIPVLVS. Magister, video quòd dixisti veritatem. Sed iam ad tertiam dispositionem transeamus.

TERTIA DISPOSITIO
SPECVL I.

A Ccipe Azoch, quem superius dimisimus, & vide, vt sit bene cribratum, & calcinatum: & pone ad ignem nostrum:

Tertis dispositio & solutio.

NON

non autem more solito: sed more Philosophorum in vase Philosophiæ bene a firmiter clauso: postea fac, vt totum solvatur, leuiter affando: & cum solutum fuerit, vocatur aqua vitæ, & serenas perpetua: & multis aliis nominibus. DISCIPVLVS. Rogo Magister, vt mihi ostendas, quid sit Azoch? MAGISTER. Filius Azoch est Lapis Philosophorum: & Philosophi ipsum multis nominibus nominauerunt. Coque ergò ipsum igne leuiter ita vt terra nostra bene abluatur, & in colorem cinericum vertatur, quasi tendens ad citrinitatem, cum multis guttibus rubeis: & tunc scias per rectam viam ambulasse: & hoc totum consistit in tertiam dispositione. DISCIPVLVS. Magister rogo te per DEVM verum, vt mihi dicas modò, quid sit Azoch. MAGISTER. Azoch est rubeum in fine nostri operis, vt quasi, tendens ad rubedinem, & multi Philosophi dixerunt, quòd Azoch debemus nominare in nostris libris Lapidem, quia abluit sordes à Latone: & Laton & Azoch sunt in simul, & nunquam separantur: imò coniuncti manent

*Azoch
quid sit.*

SPECVLVM ALENIMIAE. ST

ent semper : sed propter diuersitatem colorum, qui separantur, Philosophi nominauerunt multis nominibus : & secundum quod colotes variantur, & mutantur, tanta nomina imposuerunt: quia Azoch, apud Indos est aurum: & apud Hermianos est argentum : & apud Alexandrinos & Macedonenses est ferrum: apud Græcos Mercurius, apud Hebraicos, Stannum: apud Tartaros æs: apud Arabicos, Saturnus: apud Latinos, & maximè apud Romanos, Ogniuidon. Sed vt nullus erret, dico quòd habet vnum proprium nomen : & vulgariter ab hominibus nominatur: & quilibet cognoscit Lapidem. DISCIPVLVS. Sat dixisti, bone Magister. Sed ad quartam Dispositionem, si placet, transeas.

QVARTA DISPOSITIO S P E C V L I.

Accipe Azoch Philosophorum, & *Quarta dispositio*
mitte ipsum in Leone nostro firmiter clauso: & dimitte in Sole nostro, scilicet, in diebus Maii: & fac, quòd totum

Zernich
Auripig-
mentum.

totum soluatur: & cum solutum fuerit
permitte ad Solem supradictum, donec
congeletur totum in Lapidem, vel pul-
uerem rubeum: Et tam diu tene ipsum ad
Solem prædictum, donec tota materia sit
fixa: & vt nihil accendat, & cum fixa fue-
rit, vocatur Zernich Philosophorum: Et
Zernich Arabicè, & Auripigmentum La-
tinè. Propter hoc dixit Plato, quòd nisi es-
set virtus in eo in constringendo Mercu-
rium, quòd nunquam perficeretur opus
nostrum. Vnde scias, quòd Auripigmen-
tum est clavis huius scientiæ, & multas
virtutes habet: quare illud debemus ho-
norare. DISCIPVLVS. Miror, Magister:
quòd si Auripigmentum habet tantam
virtutem in se, quòd Philosophi nomina-
uerunt eum tam vulgariter. MAGISTER.
Credebam Fili, quòd tu intelligeres dicta
Philosophorum, & mea: sed video nunc
quòd nihil intelligis: sed volo ostendere
tibi veritatem: ideò attende. Certissimè
scias, quòd Auripigmentum vulgare nõ est
nostra materia, nec intrat in toto nostro
magisterio: & Philosophi intellexerunt
de suo Auripigmento, & non de vulgari.

Verum

Verum est quòd est bonum ad faciendas
 solbationes, & res Sophisticas, de quibus
 non curamus: nec aliquis bonus curare
 debet: quia res imperfectæ nihil valent.
 Nam igitur tibi sufficienter demonstraui,
 quòd Zernich, id est, Auripigmentum
 Philosophorum non est Auripigmentũ
 vulgare: & similiter ostendi, quòd Philo-
 sophi propter diuersitatem colorum di-
 uersa nomina imponebant: sed quantũ
 ad eorum intentionem vnum proprium
 nomen habuerunt: sc. aurum Romanũ,
 vel Adrop, vel Lapis superior omnium
 Lapidum huius mundi. DISCIPVLVS.
 Rogo Magister, vt me doceas iam quin-
 tam Dispositionem.

QVINTA DISPOSITIO SPECVLI.

Accipe Zernich Philosophorum, quẽ
 superius dimisimus, & pone in Leo-
 nem viridem ad Solem nostrum, scil. in
 diebus Iunii: & fac, vt totum soluatur, si
 possibile est: & abluere terram, separando
 partes subtilissimas: quas caue ne fugiãt,
 propter violentiam Solis: quia totũ ma-
 gisterium perderetur: quia sunt in eo ali-

*Quinta
 Dispositio.*

qui venti, quos oportet custodire ne fugiant, quia si fugient, totum opus annullabitur: & sic dimitte stare in dictum Solem nostrum, donec totum figatur, & nihil ascendat: & quòd in Lapidem vel puluerem rubicundissimū vertatur. Et totū hoc fac, leniter affando: & tunc vocatur Chibrit, Ebraicè, i. e. Sulfur, Latinè: & nostrum Sulfur nunquam inuenitur sine sua uxore. Et etiam dico, & iuro per DEVM viuum, quod non est, nisi vna sola perfectio: & vna sola res quæ perficit corpora imperfecta. DISCIPVLVS. Satis dixisti: sed iam rogo, vt ad sextā Dispositionem transeas.

Chibrit,
sulfur.

SEXTA DISPOSITIO SPECVLI.

Sexta Dispositio, coagulatio. **A**ccipe Chibrit Philosophorum, quæ superius dimisimus, & caue quòd sit bene cribratum, sine aliqua difficultate: & mitte ipsum in Leone viridi: & claude bene os vasis. Deinde, pone ad Solem nostrum in diebus Iulij, & sic permitte donec totum soluatur: & cum solutum fuerit, permitte stare ad dictū solem, donec

SPECVLVM ALCHIMIAE. 35

nec tota materia sit fixa: & quod nihil ascendat, & vertatur in Lapidem albū, vel quasi tendens ad albedinem: & tunc vocatur Heutarit, Arabicè, quod est Latinè, Calx. Propter hoc dixit Dauidis Philosophus, calcem crios videbis prope finem, & eris tunc securus, quòd benè & perfectè fecisti tuam operationē. DISCIPVLVS. Magister, intellexi totū quod dixisti. Sed dic mihi, quando Chibrit est in Leone solutū, si debemus ignem augmentare in eius coagulatione, vel diminuerē. MAGISTER. Fili, scias, quòd quando materia nostra est soluta, & debemus coagulare, oportet nos calorem Solis diminuerē, vt iterato melius soluatur. Et scias, quòd in hoc sunt decepti multi Laborantes istam scientiam: quia facta solutione Lapidis coagulant cum fortiore calore solis, & sic in omni decoctione faciunt. Quamobrem efficitur, quòd materia induratur in fine: & dum est necessarium, non potest solui, nisi cum magno labore: & ita vitrificatur.

*Heutarit's
Calx.*

*De regimine
ne ignis.*

Idcirco vt nullus me blasphemare possit, dico, quòd tota operatio in regimine

ignis consistit: quia, qui scit ignem regere, veniet ad perfectionem. Quapropter ille qui suam regit materiam cum lento igne, ad perfectionem sine aliquo dubio deuenire potest: quia non oportet dubitare, quòd materia vitrificetur: nec quòd spiritus, qui est subtilissimus recedat. Propter hoc dixit Philosophus, *propinquū fuge, & animalia noli fatigare: spiritus autem promptus est ad fugiendum, quoniam verberatus est indoctè.* O Laborantes indomiti quare tantum cupitis calorem ignis? quia cum igne violento materia destruitur & vitrificatur. Propter hoc dixerunt omnes Philosophi: *Caueatis vobis à vitrificatione: quoniam natura Lapidis nostri non est ut vitrificetur:* quare leniter affate in omnibus suis decoctionibus, & habebitis scientiā & si aliter feceritis, non gaudebitis de opere vestro. Quapropter Geber totā perfectionem in sola sublimatione posuit: sed pauci sunt, qui bene intelligant: quid sit sublimatio. Sublimatio nihil aliud est, nisi separare partes subtiles à partib. grossis: & hoc cum igne lento facere oportet. Nam si faceremus separationem cū igne

Sublimatio
quid. †

violento, ascenderent partes grossæ cum subtilibus partibus: & ideò non esset sublimatio, imò esset destructio. Vide quid dicat Geber in ultimo Capitulo. *Et per separationis illius modum, purissimam partem diuidas.* Item Geber: *Quoniam intentionis summa non est, nisi ut sumatur Lapis in Capitulis notus: deinde verò cum operis instantia assiduetur super ipsum opus sublimationis primi gradus: & per hoc mundetur à corrumpente impuritate: & est scil. sublimationis perfectio: & cum ea sine aliquo additamento, intellige verbum: *Sublimetur Lapis, donec in ultima sublimatione ad puritatem deueniat.* Iam igitur, Fili, sufficienter demonstratum est, quòd in sola sublimatione, & in solo igne est tota perfectio huius magisterii: ne sis ergo duræ cervicis, nec fantasticus ad intelligendum. Ego volo, ut ita facias, quod imagineris, quomodo corpora in visceribus terræ generantur, & ex quo calore eorum fit decoctio: & si est suavis, vel violenta. Vnde dicimus, quòd corpora metallica generantur ex quatuor substantiis: videlicet, ex duabus argenti viui, & ex duabus Sulfuris. Prima est ex ar-*

gento viuo bono, puro & claro, mundo
 acetiam fixo: Secunda est, ex sulfure fi
 xo, puro, mundo & claro: & sic generan
 tur corpora perfecta. Corpora autem
 imperfecta, ex argento viuo bono in ali
 qua quantitate, & argento viuo malo &
 terreo in magna quantitate: & ex sulfure
 bono in aliqua quantitate: & ex malo
 terreo & vtriusque in magna quantitate
 generantur: & ita generantur corpora
 imperfecta: secundum verò plus, secun
 dum verò minus. Iam igitur ostendimus
 principium naturæ, & ex qua re generan
 tur: & idè potes cognoscere, ex qua caus
 sa materia nostra debeat elici. De deco
 ctione autem dico, quòd natura facit su
 am decoctionem planè & paulatim, &
 non cum violentia: quia totam deco
 ctionem facit natura per temperatissi
 mum calorem Solis in visceribus terræ.
 Calor Solis non est violentus, imò est
 temperatus. Vnde vide, & cogita, an tu
 debeas facere tuam decoctionem violè
 tam. Et ego dico, quòd non: quia calor
 ignis fortior est quam Solis. Et propter
 hoc dixerunt Philosophi *suauiter cum igne*
lento.

lento. Vnde scias, quod omnes qui operantur istam scientiam, sunt decepti in regimine ignis, plus quàm in alia re: quia nesciunt temperantiam. Multi sunt qui sciunt Lapidem, sed regimen ignis ignorant. Quapropter Fili, ne sis negligens ad addiscendum regimen Solis: quia ibi iacet totum arcanum. iam iam sufficienter diximus: sed nunc transeamus ad septimam Dispositionem.

SEPTIMA DISPOSITIO S P E C V L I .

Septima Dispositio vocatur Saturnus, *Septim.
Dispositio*
 in quo conficitur totum opus. Quare primò volumus ostendere, quid sit Lapis: & secundò, quomodo eliciatur ex ipso Lapide purissima substantia: & de decoctione tertio, cum suis caussis: & quartò de vase, qui vocatur Leo. Primò, Lapis noster vocatur Adrop, quod est Latine, Saturnus: & secundùm Troianos Draco, vel Topum, i. e. venenum. Quapropter accipite eum Lapidem, & ponite in vase philosophiæ ad sublimandum: & cū eo sublimetur lapis, donec in vltima sublimatione ad puritatem deueniat: & in

hac sublimatione totum opus perficitur: sicut tibi apertè demonstrabo. Nā primò efficitur putrefactio, vt purissimam substantiam & subtilissimam elicias. Secundo, fit solutio, vt materia tota solvatur in aquam: tertio, fit etiam putrefactio; sicut dixit Morigenes Philosophus: *Numquā fuit aliquid animatum, aut à natiuitate educitum, neq; crescens, nisi post putredinem, & visu permutationem.* Vnde ait sapiens: *Si putredo non fuerit, fundi aut solui non poterit. & si solutum non fuerit, ad nihilum reuertetur.* Item Philosophus: *Corruptio vnius est generatio alterius.* Quarta est ablutio, quia oportet, vt ista res putrefacta & sordida abluatur, & per abluitionem mundetur à corrumpeute impuritate. Quare scias, qd ablutio est quasi tota perfectio huius magisterii: & multi Philosophi dixerunt de abluitione & ceratione, & bene dixerūt: quia quamdiu aqua manet super terram, tantò magis terra ceratur & abluitur: ita vt ceratio & ablutio sit quasi tota perfectio huius magisterii: & vnum, & idem sunt. Quinta est Coagulatio: quia oportet, vt aqua suauiter desiccando ad Solem nostrum

putrefactio.

solutio.

ablutio.

coagulatio.

nostrum cum terra vniatur, & desiccetur,
 & coagulentur in simul, ac in Lapidem
 vertantur. Et si ita erit factum, perfecta e-
 rit operatio, & aliter non. Sexta est *Calcinatio*
Calcinatio. Vnde scias, Fili, quòd res calcinata
 magis est apta ad soluendum, quàm si nō
 esset calcinata, & similiter magis prope ad
 fixationem. Vnde multi Philosophi appel- *Fixio.*
 lauerunt calcinationem, fixationem. Intel-
 lige modò bene, si scientiam habere de-
 sideras. Et est, vt accipias Lapidem omni-
 bus sapientibus notum: & per separatio-
 nis illius modum purissimam partem
 diuidas, & seorsim ponas: & ecce prima
 dispositio. Dehinc verò eius, quæ est pu-
 rissima, partis aliquid figas, & aliquid ex
 illa relinquant, & cum fixa fuerit, solue ex
 ea, quod solubile fuerit: & ecce secundam
 dispositionem. Quod verò non est solu-
 bile, mitte ad calcinationem, & ecce ter-
 tiam dispositionem. Et postea super illud
 solutionem reitera, donec quod ex ea ite-
 rum solubile soluatur omnimodè. Sic i-
 gitur iste modus reiterando seruetur quo-
 usq; illius maior soluatur quantitas: & ec-
 ce quartam dispositionem. Post hoc ve-

1.

2.

3.

4.

5. rō omnes solutiones simul misce, & coagula: ecce quintam dispositionem. Deinde vero leniter affando, in ignis temperamento cōuerfa: quousq; ille maior igni ad eius exigentiam administrari possit. Post hoc vero prædictū solutionis ordinē serua, quousq; iterato, totum soluatur, quod ex eo solubile est, & coagula: & iterato in ignis tēperamento cōserua: quousq; possit illi ignis maior ad eius perfectionem administrari. Omnes igitur hos ordines præparationis, solutionis super illa quater reitera: & vltimo calcina per modum suum, non autem per modum extraneū: & sic preciosissimā Lapidis terram administrando sufficienter rexiisti: & ecce sextā Dispositionem. Omnes a. istæ operationes, dicimus, q̄ sunt in sola sublimatione. Vnde dico, qui scit perfecte sublimationem facere, scit totū magisterium: Et scias, q̄ omnes istæ operationes in vno vase, & non in plurib. vasis: in vno furno, & non in pluribus furnis conficiuntur. Quoniam in sola sublimatione sunt septem operationes: & propter hoc nos ponimus septem Dispositiones

riones in nostro libro, per quas sicut sa-
 piens, ac etiã intelligens venire potest ad
 veram perfectionem. Igitur ne sis negli-
 gens ad addiscendum mundationẽ quæ
 fit per sublimationem. Quoniam qualis
 erit mundatio, talis erit perfectio. Dicim⁹
 a. quod sublimatio est eleuatio partium
 subtilissimarum, & diuisio partiũ subtilis-
 simarum à partib. grossis: & similiter se-
 paratio partium non fixarum à partib. fi-
 xis. Partes non fixæ eleuantur per fu-
 mum, id est, ventum; quia, sicut diximus
 antè, oportet eas custodire ne fugiant: i-
 mo cum partibus fixis figantur, & rema-
 neant in pugna ignis, vt velociorem fu-
 sionem præstent partibus magis grossis,
 & custodiant à vitrificatione. Non intel-
 ligas, cùm facimus nostrã sublimationẽ,
 q̃ faciamus separationẽ à partib. quæ su-
 periùs eleuantur, ab his quæ inferiùs re-
 manent: imo volumus, q̃ simul & semel
 remaneant: & q̃ materia, quæ ascēdit, de-
 scendat, donec totũ inferiùs remaneat.
 Postea vero cum parte non fixa eleuetur;
 & iterato figatur: & quãto plus iteraueris,
 tantò etiam maioris perfectionis erit. Et

caue,

caue, quod nihil addas, vel diminuās: quia in Lapide nostro post primam purificationem, quæ per solutionem perficitur, non inuenimus aliquid superfluum, nec diminutum. Propter hoc dixit Geber in vltimo Capitulo, *Et cum ea sublimetur Lapis, donec vltima sublimatione in puritatem deueniat.* Dixit enim cum ea: quia sine aliquo adiuncto, sine aliqua re extranea debemus facere nostram sublimationem. Propter hoc decepti sunt isti, qui faciunt sublimationes vulgares: quia faciunt suas sublimationes vulgares cum fæcib. Nostra autem sublimatio est sine fæcibus: quia argentum viuum nostrum est aqua clarissima: & arsenicum nostrum est argentum purum: & sulfur nostrum est aurum purum: & in istis tribus consistit tota perfectio. Item, Lapis noster est vnus, sine aliquo adiumento, medicina vera, cui non addimus rem extraneam aliquam, nec minuimus, nisi quod superfluum est remouemus. Et hoc est verum, quòd Lapis Philosophorū nihil habet superfluū, neq; diminutum: quia argentum viuum Philosophicum, quod est aqua perpetua,

quæ

Sublimatio
est sine fæ-
cibus.

quæ perpetuat omnia quæ tangit, & ducit ad perfectionem: & aurum nostrum, quod est pater: & argentum, quod est mater. Vnde dixit Hermes: *Pater eius est Sol, & mater eius est Luna*, per Solem, intelligimus, aurum: & per Lunam, argentum. Iam igitur tibi sufficienter demonstraui, quòd antequam volueris facere nostram sublimationem, quòd in Lapide nostro nihil addas, vel diminuas: imò cum tota sui substantia in vasa ponas, & sicut docuimus in prima Dispositione, rege: *Lapis noster cum positus est in vase nostro, & sentit calorem Solis, statim soluitur in aquam: & quando ascendit in capite vasis in altum, & postea descendit vsq; in fundum vasis: & ascendit per ventum, id est, per fumum.* Videntes Philosophi istam ascensionem, quòd ascendebat per fumum, vocauerunt primam sublimationem: & postea videntes materiã descendere in fundum vasis: & quòd hæc materia vertebat se in aquam, vocauerunt solutionem. Item, videntes talem ascensionem, & descensionem vertere in aquam, dixerunt, quòd hæc erat perfecta distillatione:

1. Sublimatio.

2. Solutio.

3. Distillatio.

Descensio. tio: quæ est tertius modus: & descensio, quæ est quartus modus. Itē, videntes materiā inspissare, & conuertere ad terrā: & ista inspissatio in principio stabat super aquam: & sic dimittendo, paulatim inspissando, viderunt terram submergere in aquam, & stare in fundo vasis subter aqua, quæ erat terra crocea, nigra & fæculenta, dixerunt hanc operationem, quæ vocatur *Corruptio* quintus modus, corruptionem. Item, videntes istam terram fæculentam stantem subter aquam, per longam decoctionem in Sole nostro: & mutare colorē, & amittere foetorē malum, dixerunt istam operationem, quæ est sextus modus, ablutionem. Itē, videntes terram stantem subter aquam crescere, & aquam diminuere per decoctionē temperatam, dixerunt hanc operationem, quæ est septimus modus, *Ceratio.* Cerationem. Item, videntes quod tota materia veniebat ad terram, & quod reducebat se ad solitam substantiā, & quod non fluebat, neq; ascendebat, imo stabat stricta, dixerunt hanc operationem, quæ vocatur octauus modus, perfectā Congelationem. Vnde scias, Fili Doctrinæ, quod

quod nostrum magisterium nihil aliud
 est, quàm facere rectam solutionem, &
perfectam congelationem. Vnde Geber,
iluite Lapidem nostrum, & postea congelate, 12. 14.
sine aliqua diminutione, & nihil plus quæra-
is, quia habebitis totum magisterium. Item,
 videntes materiam nostram congelatam
 & inspissatam, propter maiorē decoctio-
 nem Solis, deuenire ad albedinem, dix-
 erunt istam operationem: quæ est etiam
 octauus modus, perfectam calcinationē.
 Dicimus ergo quod istæ operationes, in
 vna sola operatione perficiuntur: quam
 operationem vocauimus sublimationē:
 & vt facilius intelligatur, dicimus, quod
 tota scientia Philosophica ex Sole, & Lu-
 na, & Mercurio consistit. Vnde scias, quod
 dicit Auicenna, quod in magisterio nostro
non intrat, nisi sola substantia Argenti viui: 12. 14.
vel, quod sit exortum ab eo: Quoniam argen-
 tum viuum in omnibus suis operibus
 manifestè est perfectissimum: quoniam
 adustionis est saluatium, & fusionis ef-
 fectiuum, cum figitur. Est enim tinctura
 rubedinis vberimæ refectionis: fulgidi
 splendoris: & non recedit à mixto donec
 est.

est. Est enim amicabile, & metallis placabile: ac medium coniungendi tincturas quoniam miscetur cum ipsis per minima: & in profundo naturaliter adhæret eis, quia est de natura ipsorum. Verum tamen cum Patre, & Matre miscetur facilius, quàm aliis fratribus, vel parentibus: eò quòd ipsi contiguet, & suam puram participat naturam: attamen non submergitur aliquid in ipso, nisi eius Pater.

OCTAVA DISPOSITIO

SPECVL I.

EX hoc utiq; maximū, Fili Carissime, elicias secretum, quòd argentum viuum in se recipit, quod suæ naturæ fuit: alienum verò respuit: eò quòd sua natura magis gaudet, quàm extranea. Ex hoc enim manifestè cognoscitur ex quib. materia eliciatur: quoniam corpora magis relucet, & maioris perfectionis esse dicimus, quæ maioris quantitatis argenti viui contētiua, & quæ minùs minoris. Sed quia diximus antè, quòd sulfur est materia Philosophorum, volumus demonstrare ex qua re extrahatur, vt scias, quòd

*Vnde sulfur
extrahatur.*

Iosophum argentum viuum, si fuerit pu-
 rum, coagulabit illud vis sulfuris albi per-
 fekti in argentū : si verò fuerit sulfur cla-
 rum, purum, rubeum, fixum & perfectū:
 & fuerit in eo vis igneitis simplicis, nō
 vrenris, coagulabit argentum viuum in
 verissimum Solem: & sic sulphur album,
 & rubeum habetur tantūm ex vna me-
 tallorum materia ad plenum depurata,
 modo tamen diuerso decocta & digesta.
 Idcirco dicit Plato, *quod in omni argento in-
 est sulfur album, sicut in omni auro inest sulfur
 rubeum* : & tamen non omne sulfur, albū
 est aut rubeū. Item, *tale sulfur non reperitur
 super terram*, vt dicit Auicenna: *nisi, quod in
 istis corporib. consistit*. Et ideò ista corpora
 subtiliter præparamus, vt de illa materia
 sulfur album vel rubeum habeamus su-
 per terram, de qua aurum vel argentum
 efficiebatur subtus terram. Ipsa namque
 corpora lucentia, in quib. sunt tingentes
 radii, tingunt cætera corpora albedine &
 rubedine vera, secundūm quod fuerint
 præparata. Nam per nostrum magisteriū
 corpus perfectum perficit imperfectum,
 sine administratione alicuius rei extra-

neæ. Omne a. sulfur bituminosum argē-
 ti viui extraneum est; eò quod sui ipsius
 est corruptum. è contra verò illud nō est
 sibi extraneum, in quo ipsum habet con-
 uerti per nostrum magisterium: sc. in au-
 rum & argentum. Venerabili ergò vtimi-
 ni natura: quoniam non emendatur, nisi
 in sui natura: cui alienū introducere no-
lite, nec puluerem, nec aliā rem: quia di-
 uersæ naturæ non emendant lapidē no-
 strum: nec intrat in eo nisi quod sit ortū
 ab eo. Ex reb. ergò corporalib. necesse est,
 corporum medicinam colligere: quoniā
 oportet, quod ipsi illa in natura conueni-
 at. Ideò quia non est corpus dignius, aut
 purius Sole, aut eius vmbra: sine quibus
 nullum argentum viuum generatur tin-
 gens: & qui absque argento viuo tingere
 nititur, cæcus procedit ad practicam, sic-
 ut asinus ad cænam. Nam aurum aureū,
 & argentum argenteum, tribuunt colo-
 rem: & etiam qui nouit argentum viuū
 cum Sole & Luna tingere, venit ad arca-
 num, quod dicitur sulfur album: & cū
 rubeum efficitur, erit sulphur ad aurum.
 Ex istis ergò duobus corporibus præpara-
 tis,

SPECVLVM ALCHIMIAE. 51

tis, medicina nostra cum suo sulfure, & arsenico, elicitur: & quod necesse est, quod lapis philosophorum elici possit, de natura duorum corporum, antequam fiat de eo Elyxir completum: quoniam est necessarium, quod Elyxir magis sit depuratum, & digestum, quam aurum & argentum: eò quod ipsum habeat omnino conuertere à perfectione diminuta in aurum, vel argentum, quod ipsa minimè perficere possunt: quia, si de perfectione sua alteri darent, ipsa imperfecta existerent: eò quod non possunt tingere, nisi in quantum se extendunt: quoniam nulla res dealbat, nisi secundum suam albedinem: nec vlla res rubificat, nisi secundum suam rubedinem. Et ideò in Lapide nostro facimus opera nostra, vt melioretur eius tinctura, multò magis quàm sit in sui natura. Dicimus ergò, quod opus Philosophorum nihil aliud est, nisi dissoluere Lapidem nostrum in argentum viuum nostrum: vt in suam primam materiam redigatur. Vnde Philosophus in quarto metheororum huius artis deridet Sophisticos, dicens: *Sciunt artifices Alchimie, species transmutari non*

Species posse tr.
posse

vi, sed posse: & postea subdit: nisi in suam primam
idua materiam redigantur: quæ quidem materia
rum. prima est argentū viuum: cū ipsum sit
 elementū omnium ductibilium: tunc n.
 in aliam formam, q̄ prius erāt, bene per-
 mutantur: non quidem species, sed indi-
 uida specierum: quoniā ipsa indiuidua
 actionib. sensibilib. sunt subiecta: eò q̄ in
 se sint conuertibilia. Species v. cū sint
 Vniuersales, actionib. sensibilib. non sunt
 subiectæ: & ideò in se sunt incorruptibi-
 les. Species v. argenti viui, quæ est argen-
 teitas, non permutatur in speciem auri,
 quæ est aureitas: nec è conuerso: quia spe-
 cies verè permutari non possunt, sed indi-
 uida specierum benè: cū in suā ma-
 teriam primam reducuntur. Quia cū
 forma istius indiuidui sit corrupta, & in
 primam materiam resoluta, bene & etiā
 necessariò introducitur alia forma. Quia
 corruptio vnius est generatio alterius. Itē,
 materia ita nullo modo potest destrui,
 quin sub aliqua remaneat forma. Vnde
 destructa vna forma, immediatè intro-
 ducitur alia, ad hanc operationem, vel ad
 aliā disposita. Et ideò dicit Philosophus:

Indi-

Indiges quòd primò in solutione, & sublimatione duorum Luminarium labores. Quoniam primus gradus operationis est, vt fiat argentū viuum: & in hoc opere declarat, quid sit Lapis: cūm principium sui operis sit dissolutio ipsius: & solutio corporis est cum congelatione Spiritus: & congelatio Spiritus est cū solutione corporis: & tunc corpus cū Spiritu, & Spiritus cum corpore miscetur: & nunq̄ separantur in æternum, quoniam agit vtrumq; eorum in socium suum sibi similem. Non ergo hoc oberres: quoniam quæ seminauerit homo, hæc metet. Nam si quis est sapiens, semper est perfici appetens: quoniam in se semper continet semen suum. Idcirco dicit Auicenna, *si aurum & argentum non viderem: pro certo dicerem, quod Alchimia nõ esset vera. Sed cūm aurum & argentum video,* B
certissimè scio, quòd scientia est vera. Igitur, Lapis
 quamuis hic Lapis noster, iam in se tin- habet m
 cturam naturaliter continet, quoniam in per se v
 corpore terræ perfectè creatus est: attamē Elyxir.
 per se motum non habet, vt sit Elyxir cō-
 pletum: nisi moueatur arte & operatio-
 ne. Et ideò artes diuersæ à diuersis Philo-
 sophis

sophis sunt inuentæ, vt compleas per ar-
 tificium, q̄ est à natura relictū. Igitur non
 sis fatuus ad intelligendum nostram ma-
 teriam: quia non inuenitur in re, quod in
 ea non est: & aliquis dare nō potest, quod
 non habet. Tibi igitur dico, vt nos bla-
 sphemare non possis, quod aliter nun-
 quam fiet, donec Sol & Luna in vno cor-
 pore iuncta, super corpora diminuta pro-
 iiciantur. Si n. iunguntur cum plumbo,
 plumbum erit: & si cum ferro, ferrum e-
 rit: & si cum aliis corporibus, erit confi-
 simile eis. O Fili, tuas aures hūc inclina: q̄
 si cum istis duob. radiis iungatur, fit Ely-
 xir perfectum. Non est ergò operandum,
 nisi de ista nobiliori materia: quia res non
 fiunt, nisi secundū eorum naturam: &
 qui querit à natura, quod in ipsa non est,
 fatuitas est & perditio tēporis. Tibi a. di-
 co, quòd nō comedas de filio cuius ma-
 ter patitur menstruum, quia leprosus e-
 rit: & tu, & tuū opus frustrabitur; de pin-
 guiori carne comede, & habebis, quod
 desideras. Igitur fac vnguentum de sulfu-
 re, & arsenico, & Mercurio, & habebis
 quod desideras. Quoniam cuius caput est
 rubeum,

rubeum, pedes albi, oculi verò nigri, est magisteriū. Medicina nostra est composita solūm ex natura: & hoc est verum: & tibi subiungam exemplum. Certū quippe est omnē rem esse de eo in quod resoluitur: nam gelu, mediante calore, cōuertitur in aquā: ergò, prius fuit aqua. Sic etiā Lapis noster resoluitur in argentum viuū nostrum, per magisterium philosophicum: ergò, prius fuit argentum viuum. Modus a. conuertendi ipsum in argentū viuum, est conuersio naturarum ad suā primam radicem. Naturam autem conuertere, est Elementa circulariter rotare. Sunt autem Elementa de aptitudine sua ad inuicem conuersa: ideò generantur & corrumpuntur, ac ad inuicem alterantur. Conuerte ergo Elementa, & quod quæris inuenies: quia nostra operatio non est, nisi naturarum mutatio: & eorum calidi cum frigido, & humidi cū sicco admirabilis connexio. Verumtamē non conuertitur siccum in humidum, nisi prius frigidum: neq; frigidum conuertitur in calidum, nisi prius fuerit humidum: cū non sit transitus de extre-

Lapis q
modo c
uertatu
argenti
vium.

mo ad extremum, nisi per mediū. Terra non vertitur in aerē, nisi primò vertatur in aquam: neque ignis conuertitur in aquam, nisi prius vertatur in aerem. Aqua quippe & aer sunt Elementa media: ignis v. & terra sunt Elementa extrema. Aer ergò est iuxta ignē, sicut aqua iuxta terram: ideò aqua contrariatur igni, & terra aeri. Quia aqua est frigida & humida: & ignis est calidus & siccus: terra v. frigida & sicca: aer calidus & humidus. Aer ergò & aqua cōueniunt cum humiditate: & ideò vtrumq; istorum immediatè in alterum conuertitur. Et sic ignis & terra conueniunt in siccitate: & ideò ad inuicē immediatè conuertuntur, ac tardiùs ab inuicē separantur. E contra a. aer & terra, ignis & aqua, ad inuicem non vertūtur, nisi ignis in aerem, & terra in aquā, primò conuertatur. Sic ergò siccū conuertitur in frigidum: & frigidum in humidum: & humidum in calidū: tunc habebis magisteriū. Modi regiminis conuertendi Elementa ad inuicem sunt quatuor principales: putà soluere grossum in simplū: abluere obscurum in lucidū: reducere humidum in sic.

Quatuor
modi con-
uertendi in
se Ele-
menta.

ficcum: figere violatium super corpus
 suum. Iam igitur demonstraui tibi, Fili,
 totam operationem, totam doctrinam.
 Sed quia ipsam magis claram volumus
 ostendere tibi: dicimus, quod tota perfectio
 est in solutione. Sic dixit Morigines, qui i-
 ta inquit: *Hoc a. magisterium nihil aliud est,*
nisi extractio aquæ ex terra: & huius aquæ su-
per terram dimissio: donec ipsa terra putrescat.
 Hæc terra cum aqua putrescit, & mundi-
 ficatur: quæ cum mundificata fuerit, au-
 xilio DEI totum magisterium erit com-
 pletum: Nam si putredo non fuerit, fun-
 di aut solui non poterit: & si solutum non
 fuerit, ad nihilum reuertetur. Vnde oportet
 te solutionis modum acquirere, quod
 hoc totum consistit in sublimatione. Qua-
 propter intelligas bene hanc sublimatio-
 nem: & spiritus qui ascendit, custodi ne
 fugiat: & quod facis in albo, facias in ru-
 beo. Quonia hęc medicina est in essentia
 vna: & in modo agendi similiter. Est tamẽ
 additamentum Citrinitatis coloris, quæ
 à mundissima substantia sulfuris nostri
 fixi perficitur. Differentia a. est inter Lu-
 narem medicinam, & Solarem, eò quod

Different
inter Lun

gem & So-
larem me-
dicinam.

hoc quidem illud in se continet: illa ver-
non: quoniam indiget mundissimo su-
fure albo, sicut hic rubeo indiget. Suffi-
ciant tibi hæc duo corpora, eò quod affi-
milantur quæsito: sed indiges quòd in
solutione & sublimatione & subtiliatio-
ne labores, vt soluas totam materiam.
Postea congela, & calcina, & iterum sol-
ue: & sic reiterando, donec compleas fu-
sionē perfectā. Idcirco cum istud sit grau-
pfficere, expedit omnino corpora dissol-
uere per aquā solùm, sine calcinatione.
quoniam istud est securius, quàm sit tardius
in operatione. Esto ergò longanimis sua-
uiter, & non festinanter extrahens tinctu-
rā: ne quæras velociter perficere: quia cõ-
burit omnia, & perducit ad regionem re-
motam. Nam ignē si multum feceris, in
principio mixtionis eius, scias, quòd eue-
niet corruptio in tincturis: quoniam cõ-
buruntur medicinæ per nimias calidita-
tes. Ergo, leniter coque, donec album v-
rinæ omnia membra vrinæ disponat. Pa-
tienter ergò sustine: & per contritionem
& affationē, quæ idē sunt, & igne diuidā-
tur partes ligatæ à viscositate aquæ, quæ est in

corporibus. Corpora verò soluta ad natu-
 ram spiritus sunt redacta : & nunq̄ sepa-
 rantur: sicut nec aqua mixta aquæ. Ideò,
 Carissime Fili, indiges, quòd in solutione
 Lapidis labores: & suas partes puriores ab
 impuris & grauioribus separe: & opus
 cum leuionib. abiectis partibus grauiori-
 bus, perficias. Vnde soluta primò corpo-
 rum forma in Mercurium nostrū, imme-
 diatè introducitur noua forma: corrupta
 ipsorum forma, quæ quidē forma est pri-
 mò in colore nigra, in odore foetida, & in
 tactu subtilis, & discontinuata. Nunc ad
 alia transeamus. Fuerunt aliqui Philoso-
 phi, qui posuerunt scientiam in septem
 Planetis: & Primus Planeta noster voca-
 tur Venus: Secundus, Saturnus, Tertius,
 Mercurius, Quartus, Mars, Quintus, Iupi-
 ter, Sext^o, Luna, Septim^o, Sol. Vnde scias
 fideliter, quod ex ipsis corporibus metal-
 licis cum spiritibus, scilicet, Sulfure, arse-
 nico, & argento viuo hæc medicina eli-
 citur. Accipe ergo corpus, quod tibi su-
 perius demonstraui, scilicet, æs: & verte
 ipsum in plumbum, postea in ære, vt pri-
 us erat: quia oportet nos ipsum ad su-
 am

am primam reducere naturā: quia spec
 non mutatur in speciem, nisi indiuid
 speciei. Ad primam ergo naturam red
 catur, id est, ad primum colorem: & ab
 lo extrahatis argentum viuum, & q̄
 manserit in fundo vasis, vertatis in ferr
 & tam diu decoquatur, donec totū ve
 tatur in stannum: & adhuc non cesset de
 coctio, donec vertatur in verum argen
 tum: & tunc habebis lapidem ad album
 Adhuc coquatur, donec vertatur in Sc
 lem: & sic habebit complementū. Et pro
 pter hoc dixit Arist. *Æs nostrum est aurum
 nostrum.* Et dixit similiter vir perfecti ma
 gisterii: *Et in ære similiter est argentum potē
 tialiter, & non visibiliter: & in eisdem, sun
 ferrum, plumbum, stannum, & cetera metalla*

DISCIP. Miror, Præceptor bone, quò
 tantum laudasti æs: nescio, an in eo sit tã
 tum secretum. Ego putabam, quòd esset
 corpus leprosum, propter illam viridita
 tem, quam habet in se. Vnde non desino
 mirari, quod dixisti, quod de hoc corpore
 argentum viuum debemus extrahere.

*Æs Philoso
 phorum est
 aurum i-
 pforum.*

MAG. Fili, scias, quòd æs Philosophorum
 est aurum ipforum. Vnde Aristot. ait, in

libro

oro suo: *Aurum nostrum, non aurum vulgi:* *Viriditas in*
 illa illa viriditas, quæ est in eo corpore, *are, eius est*
 tota perfectio eius. Quia illa viriditas, *perfectio.*
 nostrum magisterium cito vertitur
 aurum verissimum. Et de hoc experti
 mus: & si vis probare, tibi regulam da-
 mus. Accipe ergo æs vstum bene, & per-
 è rubificatum, & imbibe ipsum cum
 eo duenech, septem vicibus, quantum
 bibere poterit, semper affando & redu-
 cendo: postea fac ipsum descendere: de-
 scendet enim aurum purum: eius viride
 et rubeum, sicut crana clarum. Et scias,
 quod tanta rubedo descendit cum ipso,
 quod tingit argentum in aliqua quanti-
 tate, verissimo colore. Et totum hoc nos
 probauimus de his, quæ operantur ope-
 rationes magnas, quod est viride de au-
 ro, & ei⁹ sulfure, & hoc in libro de septua-
 ginta inuenies. Vide quid dicat Lumen
 Luminum, & nota: *Nullum tamen genus*
Lapidum poteris preparare, absq; duenech vi-
ridi & liquido: quod videlicet nascitur in mi-
neris nostris. O benedicta viriditas, quæ *Viriditatis*
 cunctas res generas: neq; vllq; arbores aut *commen-*
 fructus apparent sine viriditate. Quare *datio.*
 Phi-

Philosophi eā germini, & aquæ suæ, caui
 putrefactionis & purificationis, cōpara
 uerunt: & veritatem dixerunt: quia eun
 sua aqua purificatur: & à sua nigredin
 abluitur: & albū reddit ipsum, postea ru
 bēū. **D I S C I P.** Præceptor care, exponi
 mihi quæso hunc Lapidem: quia nō be
 ne intelligo. **M A G I S T E R.** Lapis est, &
 non Lapis, spiritus, anima & corpus: qui
 si dissoluis: & si coagules, coagulatur: & si
 volare facis, volat. Est a. volatilis albus, v
 lacrima oculi: postea efficitur citrinus
 salsus, pilis carens: quem nemo lingua
 sua tangere potest. Ecce ipsum iam sua
 demonstraui descriptione. Non tamen
 nominaui, quo omnis eger locuples &
 pauper, & omnes habere possunt: & in
 manib. suis est, ac pro eo caussantur. Mo
 do volo ipsum nominare: & dico, q̄ si di
 xeris, eum aquam esse, verum dicis: & si
 dicis, eum aquam non esse, mentiris. Ne
 igitur decipiaris pluribus descriptionib.
 & operationibus. Vnum n. quid est, cui
 nihil alieni infertur. Hoc autem teneas,
 & alia dimitte: necesse n. est, nomina La
 pidis multiplicare: quia si non multipli
 caren-

*Lapidis de
 scriptio.*

SPECVLVM ALCHIMIAE. 63

arentur, pueri nostram scientiam deri-
 erent. Certissimè ipsum descripsi tibi. E-
 as igitur locum inuestiga. & alienum ei
 non inferas. & noscas corrumpens & e-
 diendans & mortificans, & viuificans.
 bluens, & coagulans: album & rubeum:
 paciens in vno esse, & in vno loco. Et quia
 nostra administratio non potest fieri, nisi
 occidendo, & postea viuificando: oportet
 et omnino vt corpus moriatur, & postea
 viuificetur. Et sic complebitur totum ar-
 canum. DISCIPVLVS. Amantissime
 Præceptor, quis est ille, qui sciat interfice-
 re, & postea viuificare? MAGISTER. Fi-
 li, hoc totū per putrefactionem perfici-
 tur: quia corruptio vnius est generatio alteri? *Quomodo*
 & tibi subiungam Exemplū. Materia nul- *occidendo*
 lo modo potest destrui, quin sub aliqua *uiuificetur.*
 remaneat forma. Vnde destructa vna
 forma: immediatè introducitur alia ad
 hanc operationē, vel ad aliā disposita. Et
 hoc totum per solutionē perficitur. Igi-
 tur oportet primo dissoluere, secūdo pu-
 trefacere: tertio abluere, & ecce totum
 magisterium. DISCIP. Præceptor, bene
 video, quod est veritas, quod tu dicis: &
 rogo

*Ablutio,
quomodo
fiat.*

rogote, si placet, vt de ista ablutione aliquantulum mihi dicas: & similiter quot sint colores principales. MAGIST. Fili, ablutio est principium, medium & finis huius nostri operis. Aqua nostra abluit sordes de terra nostra: & Sol noster est adiutor: & operatio fit paulatim. cum istis mundabis omnem obscuritatem: Aqua nostra abluit seipsam, & abluit suum corpus: & si corpus anima caruerit, tenebrosus & obscurus reperitur: & si animam ei reddideris, formosior apparebit. Corpus nostrum est terra nostra: & anima nostra, est aqua nostra: & hoc totum nihil aliud est, nisi extractio aquæ ex terra: & ipsam reducere super terram: & hæc terra cū aqua sua putrescit primò: postea mundificatur & nutritur. Nam omnes res aquam appetunt: quoniam ipsa tam igni quam reb. aliis alimentum præstat: & dignum administratione complectitur arcanum. Aqua in vite est vinum: & in oliua, oleum: in arborem quoq; diuersis generibus fructus transformatur: quæ quidem omnia ab aquæ beneficio sumunt exordium. Colores, ex quib. omnes alii

*Omnes res
aquam appetunt.*

*Colores
principales
sunt tres.*

habent

habent principium, sunt tres: primus est, *Colores principale: sunt tres.*
 niger: secundus, albus: tertius rubeus. Citrinus color & glaucus, ex albo & rubeo nascuntur: quod citrinitas & glaucitas, nihil sunt, nisi rubei & albi proportio determinata. Cœlestis ab albo & nigro, proportione debita generantur: viridis, violaceus & camelinus, à nigro, albo & rubeo simul coniunctis, proportione debita, secundum magis & minus procreantur, & sic de aliis. Et omnes isti colores, qui non sunt perfecti, per aquam perficiuntur, & per ipsam abluuntur & mundificantur. Igitur, charissime Fili, cum in opere fueris, fac ut primo habeas colorem nigrum: quia tunc eris certus, quod putrefacis, & via recta procedis. Si autem laboraueris sine putrefactione, videbis oleum rubicundum, quasi frustum superius natare: & hoc est signum, quod in vanum labores. Si autem cum putrefactione solueris materiam tuam, videbis ipsam nigram: postea viridem, deinde croceam & rubicundam, & varicolores. Hoc autem totum perficitur per decoctionem veram. Oportet igitur nos venenū aptare, prout oportet: deinde multiplici

ter coquere: &, ne tædeat vos decoctio-
 nis, imbibite, decoquite, terite, quousq;
 vnum fiant. Sunt enim duo, vnus qui a-
 scēdit, alter vero non. Hoc autem totum
 factum est per melancholiam. Melan-
 cholia est res non stabilis, & est fumus q̄
 citò ascendit: videlicet, in altiori loco,
 in quo est, scilicet, in capite: & si euaporat,
 facit hominem tristem, tenebrosū &
 obscurum, per totam suam vitam. Et si il-
 la melancholia, id est, ille fumus remāse-
 rit, & reuertitur ad suum propriū locum:
 reddit hominē humilem atq; pacificum:
 quia ipsemet cognoscit se. Propter hoc
 mons in quo est tabernaculum, clamat,
 dicens: Ego sum, qui sum: & sum nigram
 albi, & album nigri: meus proprius color.
 Per Deum veritatem dico, & non men-
 tior. O natura benedicta: & benedicta est
 operatio tua: quia de imperfecto facis
 perfectum, cum vera putrefactione, quæ
 est nigra & obscura. Postea facis germina-
 re nouas res, cum tua viriditate, & facis
 diuersi colores apparere, & sine preciosis-
 sima viriditate nullum vegetabile, neque
 fructus vllus germinando potest appare-
 re. Quare, moneo te, Fili, vt totus tuus in-
 telle-

Melancho-
 lia.

intellectus sit in rebus viridibus coquen-
 dis: si vis habere fructum, coque, tere, rei-
 tera, nec tædeat quamuis opus sit longin-
 quum: quia seipsum dissoluit, & copulat:
 seipsum dealbat, & rubore decorat: sei-
 psum croceum facit, & nigrum. Præterea
 seipsum desponsat, & à seipso concipit:
 quia ibi est masculus & foemina. Similiter
 ibi est frigus, id est, aqua: & calor, id est, i-
 gnis: & humor, id est, aër: & siccitas, id est,
 terra. Et similiter ibi sunt diuersi colores:
 propter quod Philosophi diuersa nomi-
 na imposuerunt: quia aqua est clara & lu-
 cida: ignis verò rubeus & lucidus: aër quo-
 que albus & lucidus: terra nigra, faeculen-
 ta & obscura. Scias tamen, Fili: quod o- *Spes Philo*
 mnium spes & existimatio Philosopho- *sopherum*
 rum in duobus consistit: eam tamē radix
 triplex persequitur: aquæ videlicet exal-
 tatio, quæ liquida procedens si cessauerit:
 olei deinceps patebit egressus: & hæc sunt
 duo signa. Propter hoc dicit Philoso-
 phus: qui dealbavit me, ille faciet me ru-
 beum. Philosophi autē multis nomini-
 bus nominauerunt Lapidē nostrum, &
 multa ostenderunt ad album & rubeum
 faciendum. Vnde tibi dico, quod nō eges

illis nominibus: nec illas res diuersas, nisi vno nomine, & vna re, scilicet, aqua, quæ administratur: & vna actione, scil. coquere. Quare, moneo te, Fili: vt non accedas ad operandum, nisi incipias tentare: & aquas coquere, quæ putrefaciendo inspissantur: & putrefaciendi humiditatem & siccitatē ipsius notare. Cuius genus duo sunt Lapides de genere Lapidum. Extractum enim est ex Lapidibus, qui in quolibet anni generantur tempore, & vnus habet alas, & alter non. Vnde Fili, si verum magisterium habere desideras, oportet te comburere illas alas. Item, scito, quod non cādidatur sine combustione. Combustio autem humor est: quia nisi esset, nunquam dealbaretur. Quare oportet, vt humiditate coquatur quousq; areseat & desiccetur: deinde aqua tetatur sublimata & iterū coquatur, quousq; iterum siccetur: & per vices hoc reiteretur, quousq; Deo fauente, cādidetur. Et est notandum quod omnibus rationib. à te perceptis, si dealbationem ignores, separatam amittis letitiam: nam ex trituratione & sale attenuatur: facem eiicit, & turpitudinem amittit: deinde, auri colorem recipit, & ordi-

ordine spiritali figitur. DISCIP. Præceptor suauissime, obsecro te, vt mihi exponas hanc siccitatem & combustionem: quæ mihi bis superius reiterasti: & vtrum sit vnum, an duo? MAGIST. Necessè est enim, vt animæ ex suis corporibus priuentur, & hoc combustionem fit, post mortificationem. DISCIP. Magister, narra mihi, quæ differentia est inter combustionem & mortificationem: & vtrum sint vnum, an duo: & cui cōbustio procedit. MAGIST. Fili, iam tibi narraui, quod oportet totum Elyxir comburi & mortificari: eo, q̄ Azoch, vel Zericon, vel aqua diuina, non rubet, nisi mortificatione & assatione: dealbatio a. nō fit nisi combustionem. Ecce iam, Fili, quod tibi ostendi, & mortificationem & dealbationē, & ruberum discriminando à se inuicem demonstraui. Vnde scias, quod vnūquodq; eorū primo dealbatur, postea rubet: & hoc totum ex beneficio aquæ procedit. Aqua illa res est, quæ dealbat, & rubere facit. Aqua est, quæ dissoluit & congelat: aqua est quæ putrefacit, & postea facit germinare diuersas res & nouas. Vnde, Fili, moneo te, vt tota tua intentio sit, in decoctione

*Quana
sit differe
tia inter
combustio
nē & mo
rtificatio
nem.*

aquæ: & te non tædeat, & non cures de aliis rebus, nisi de aqua. Coque ipsam paulatim, donec mutetur de colore ad colorem perfectum: & caue, ne in principio comburas eius flores: nec eius viriditatē: & noli citò perficere opus tuum. Item vide vt ianua tua sit bene clausa, ne ille qui est intus, possit euolare. & ita, Deo cōcedente, venies ad effectum. Item, nota Fili, quod soluere, calcinare, sublimare, tingere, abluere, infrigidare, rigare, extrahere, coagulare humectare, imbibere, abluere, coquere, fixare, terere, siccare, distillare, vnum sunt: scilicet, animam vel spiritum extrahere à corpore denotant, & appositionem veris significāt, id est, quòd ignis sit suauis. Hic enim ignis sequestrat Elementa, & iterum componit. Quapropter tota ars consistit in cōuertendo elementa, id est, faciēdo humidum siccum, & fugiens fixum. Etiam dico tibi, quod Elementa in partes quatuor diuiduntur: quorum duo terram habent, & aspectum apud visum largientia, quæ sunt terra & aqua. Alia a. nec videntur, nec tanguntur, nec quicquam largiuntur, nec locus eorum videtur, nec opus, nec vis, nisi in

prio-

prioribus elementis, terra scilicet & aqua. Quare multi decipiuntur circa Elementa: quia non est necessarium, vt diuidamus Elementa: quia omne Ens est compositum: & omne compositum diuidi non possibile. Ideo non est nobis necessarium talem facere diuisionem. Et similiter in creatione, non est necesse diuidere, imo coniungere, & sequi naturam. Idcirco oportet nos coniungere elementa, scil. terram & aquam, ita, vt vnum fiant: & vt diuidi non possint: & in istis duobus alia duo consistunt, sicut est aër & ignis. Cum autem quatuor Elementa non cōiunguntur, ita vt siccum cum humido, & frigidum cum calido, sine aliqua diuisione, vnum fiant: nil huius artificii hominibus perficitur. Et ideo Philosophi antiqui docuerunt, coquere aquam permanentem, donec inspissaretur cū suo corpore, & fieret vnum. Hoc a. totum in nostro ære cōsistit: & scias, q̄ nulla fit tinctura, sine ære nostro. Item, scias Fili, q̄ tingens cui ea sunt mixta, ea quæ necessaria sunt, oportet vos diruere ipsum. Nam ea quæ ei miscetur superat. Item, scias, quòd si vnum sit fugiens: alterum vero ignem

*Nulla est
tinctura sine
aere Philosophico.*

patiens: vtrumq; iunctum ignem patitur.
 Vnde si superficies dealbatur, & intima
 dealbabuntur. Etsi .n. superficiem nubes
 dealbauerint, proculdubio intima deal-
 babuntur: quoniam nostrum solutum o-
 mnia cōburit corpora sulphur. Item, sci-
 to, q̄ Solis flos est Lapis de Lapide. Assate
 ergo ipsum per dies, donec fiat marmor
 coruscans. Item, scias, quod vna sola res
 facit, q̄ & plures operantur: pluribus a. re-
 bus non indiges, nisi vna sola re: & illa so-
 la res in vnoquoq; gradu operum nostro-
 rum in aliam vertitur naturam. Hoc .n.
 regimine spiritus incorporatur, & corpus
 vertitur in spiritum. Conserua ergo vas,
 ne compositum fugiat, & fumiget: & ha-
 bebis intentum. Nunc a. hęc verba in tuo
 animo fige: scili. quod eo combusto fiat
 sanguis simul ad latera vasis. Leo a. viridis
 semper in medio manet, quousq; ex toto
 sit interfectus. Quapropter nihil aliud ti-
 bi commendo, Fili: nisi aquam nostram,
 & æs nostrum coquere, donec paulatim
 comburendo interficiatur: quousq; eius
 color mutetur, & à sua nigredine priue-
 tur. Nonne vides, Fili, quod ex sanguine
 sperma nō fit, nisi diligenter coquatur in
 hepa-

solis flos.

A.

*eo viri-
is.*

hepate, quousque intensum habeat colorem? Eriã scias, Fili, quod si color rubeus tibi apparuerit post nigredinem, propter hoc nō cures, dū modo vas sit bene clausum: quia de necessitate oportet, vt ad suam perueniat naturam. Hoc est argētum viuum occidentale, quod pretulit se auro & vincit illud; & illud quod occidit viuere facit: quia est pater mirabilium omnium. Propterea dixit Morigenes: *Ignis & Azoch tibi sufficiunt*. Iubeo ergo te, accipere es nostrum, & ponere in vas bene clausum, & coquere paulatim: deinde extrahere, & aspicere, nū factus sit Lapis niger: tunc oprime rexisti. Et scias, quod dicta nigredo permanet per quadraginta dies: & postea in diuersos colores variatur, donec veniat ad perfectam albedinem: & posteaquam album habueris, non variabitur, donec veniat ad rubeū perfectum.

R E C A P I T V L A T I O T O T I V S O P E R I S .

PERtractis igitur sermonibus huius magisterii nostri, secundum exigētiam sui ordinis, cum caussis suis sufficientibus: restat nunc, vt breuiter teneatur memoria totum nostrum magisterium, sub ser-

Argentum
vium Oc
cidentale.

18.

monis breuis completa recapitulatione?

Disposi-
o.

Dicimus ergo, quod tota intentio, huius nostri operis summa, nihil aliud est, nisi vt sumatur Lapis Philosophicus: & cum operis instantia assiduetur super ipsum opus sublimationis, solutionis atq; distillationis primi gradus: vt mūdetur à cor-

Disposi-
o.

rumpente impuritate: Deinde figatur, vt nihil ascendat: & cum fixa fuerit, solue q̄ in ea erit solubile, & in ignis temperamēto conserua, quousq; per modum sublimationis, solutionis atq; distillationis eleuetur, q̄ eleuari potest: cum eleuatum fuerit, in ignis temperamento conserua, quousq; totū figatur, & in asperitate ignis quiescat. Et hic secundus præparationis appellatur gradus, & in hoc quidem vna præparationis & perfectionis meta consi-

Disposi-
o.

stit. Tertio similiter gradu Lapis administratur: q̄ per totum principiū, medium & finem consistit præparationis complemento. Et est, vt iam fixum lapidem, cum modis sublimationis, per administrationē ignis volatilē facias: & volatilē fixum: donec in ignis asperitate quiescat, & q̄ nihil videatur ascendere, & hic modus tertius est completus. Quarta verò admini-

Disposi-
o.

stratio

ratio est, vt Lapidem dissoluas, per mo-
 dum distillationis volatilē facias, & cum
 fuerit ita, fixa totā igne appropriato sibi,
 donec quiescat, sine materiā cum aliqua
 separatione. Quinta administratio est, vt *5. Disposi-*
 Lapidem congelatū dissoluas: & q̄ iam fi- *tio.*
 xasti cū ignis administratione volatilē fa-
 cias: & iterato volatile fixū, quousq; ma-
 neat in pugna ignis: & cū ita fuerit, serua:
 donec illi maior ignis quantitas admini-
 strari possit: & sic vidisti quintū circulū. *6. Disposi-*
 Sexta separatio est, vt Lapidē nostrum ita *tio.*
 solutū, sublimatū, cōgelatum, calcinatū,
 inceratum, distillatum, & fixum, cū par-
 te seruata non fixa, per ingenium subtile
 coniugatum: & per modum solutionis,
 sublimationis, distillationis volatilē faci-
 as, cum maximo ignis ingenio. Et cū ita
 factum fuerit, fixa totum, donec in ignis
 asperitate quiescat: & q̄ nihil videatur a-
 scendere. Et sic rexisti sextam dispositio-
 nem. Sed, quia in septima præparatione *7. Disposi-*
 cōsistit totum arcanum, dicimus tibi, Fili *tio.*
 carissime, quod hoc arcanū sparsimus in
 diuersis locis, & similiter occultauimus.
 Vbi magis apertè ac clarè locuti fuimus,
 ibi magis obscure: & vbi magis occultè
 locuti

locuti fuimus, ibi magis aperte ostendimus illud. Quoniã nobis solis scripsimus ac eĩ tradidimus, & non aliis, nisi filiis nostris. Ne ergo desperes, Fili doctrine: quoniam, si illam quæres, inuenies: non doctrinæ, sed propriæ motus indagatione naturæ. Qui vero librorum insecutionẽ insequitur: tardissime ad hãc artẽ perueniet preciosissimã. Dicimus igitur, q̃ septima operatio est, Lapidem benedictũ primò soluere, postea distillare: tertio sublimare: quartò incerare: quinto descẽdere: Sexto calcinare: septimo figere. Ecce totum magisterium, & hoc q̃ diximus, nihil aliud est: nisi soluere & congelare; fixare & volatile facere, & volatile fixum, & fixum iteratò volatile, quousque fluat, & alteret in complemento Lunifico, vel Solifico certò. Ex reiteratione igitur p̃parationis in medicina resultat bonitas, & alterationis multiplicatio. Ex diuersitate igitur reiterationis super Lapidem, in gradibus suis, resultat multiplicationis bonitas, alterationis diuersitas, vt ex medicinis quædam sui duplum, quædam decuplum, quædã septuplum, quædam centuplum, quædam millesimum,

quæ-

quædam in infinitum Solificium: & ve-
 tum perfectionis Lunificium trāsmutat
 corpus. Vnde notifico tibi, quod nisi La-
 pis noster in initio coquēdi absq; manuū
 contritione aqua fiat, nondum opus in-
 uenisti. Quapropter hoc magisterium ni-
 hil aliud est, quam coquere argētum vi-
 uum & sulfur, donec vnum fiant. Argen-
 tum viuum defendit sulfur à combusti-
 one, si vas fuerit bene clausum: ita vt argē-
 tum viuum non possit euanescere: & co-
 modo nō potest sulfur comburi, nec de-
 uastari. Quare argentum viuum est aqua
 nostra: & videmus per exēplum in aqua
 communi, quod omne, quod cum ea co-
 quitur, non comburitur, donec ipsa est,
 quantumcunq; ignis sit fortis: & quando
 aqua consumta est, hoc quod est in vase
 comburitur. Et ideo Philosophi iusserūt
 claudere os vasis, vt aqua benedicta non
 exhalaret: & defenderet à cōbustione hoc
 q̄ in vase est. Aqua verò cū illis rebus po-
 sita, prohibuit, ne ignis cōbureret: & fa-
 ctę sunt illę res, quantò magis ignis flam-
 ma occupantur, tanto magis in aqua ab-
 sconduntur, ne ignis calore lædantur. A-
 qua autē in suo ventre recipit eas: & ignis
 flam-

*Codis ar-
 genti viuū
 & sulfuris.*

*Cui argen-
 tum viuū
 dicatur esse
 aqua.*

flammam repellit ab eis. lubeo autem in principio facere ignem leuem, donec facta sit patientia inter ignem & aquam. Et postquam videbis aquam fixam, sine ascensione aliqua, nō cures qualis sit ignis. Sed bonum est regere cum patientia, donec spiritus & corpus fiant vnum: ita vt corporea fiant incorporea, & incorporea corporea. Amplius tibi dico, q̄ nullo modo inuenire potuimus, nec similiter inuenire potuerunt Philosophi, aliquam rem perseuerantem in igne, nisi solā vntuosam humiditatem. Aqueã videmus de facili euaporare, & arida remanent: & ideo separentur quia non sunt naturales. Si a. eas humiditates consideremus, quæ difficulter separantur ab his, quæ sunt naturales, non inuenimus aliquas nisi vntuosas & viscosas. Quare sicut in Libro Metheororum determinatur, harū partes cōiunguntur, sicut cathenæ: & vna earum ex alia de facili euelli nō potest. Quare omnibus sapientibus scire facio, quod de nulla re de mundo, nec nullo modo meliori, possibile est fieri Elyxir citrinum quam per sulfur Philosophicum. In ipso autem vidim⁹ vntuositatem perfectam,

non cremabilē: & idem per ipsum quando est præparatum, vt oportet: omnia corpora, quæ tangit, ducit ad verissimum solaris complementum: & super omnia corpora Lunam.

Finis Speculi Alchimia, Arnaldi de Villanova.

ARNALDI DE VILLA NOVA Carmen.

Mercurium retinens exstat Lapis iste citrinus:
In rubeum tingens velut est splendore rubinus.
Doctus seruat eum, sed stultus proicit illum.
Hunc oleo iungas, super ignem postea ponas:
Et mane cum spatula remouens ab eo liquefacta:
Quando calor cessat, mox in fundo lapidescit,
Effundas oleum tingens sulfure mixtum:
Trans succum tendit in eo tinctura manebit.
Hoc toties repetas, dum tincturam sibi tollas:
Hanc tu siccabis, aridis panniq; locabis:
Tunc genus hoc tingens completur: & est apparens.
Sic primam partem debes complere per artem.
Vstio tollatur: in aceto sæpe coquatur:
Vt non uratur, super ignem quando locatur:
Cum gelidis rebus hanc præparare solemus.
Sic aliam partem poteris complere per artem.
Semina multa q; infert in aquam, si solus adheret:
Sal, cinis & fumus: hanc rem dissoluere scimus.
Quam dum corrumpunt, post hac dare præmia possunt,
Si stant per numerum centum triginta dierum:

Crebro

Crebrò distillas, proprio cum corpore iungas:
 Si terram tundis istis pluuialibus undis:
 Excrescet fructus, qui scit depellere luctus,
 Sic tertiam partem poteris complere per artem.

ALIVD.

In speciem Solis Lunam conuertere si vis,
 Has quinq; partes lectioni iunge per artes:
 Fert aris viridis, tantum de puluere nitri.
 Alu. Iameni, mediam salis ar. mediam vi.
 Hac est vera via Solis mente tuchia.

ALIVD.

Maria, mira sonat, breuiter qua talia sonat
 Gumi cum binis fugitiuum figit in imis:
 Horis in trinis tria vincula fortia finis:
 Maria lux roris legem ligat in tribus horis:
 Filia Platonis consortia iungit amoris:
 Gaudet massata, quando tria sunt sociata.

Iohannis Ticinensis Heptastichon.

Hac ars est rara, & leuis, & breuis: hinc quoq; carã
 Et res est sola, & vas solum; coctio sola.
 Candida sic rubeo mulier fit nupta marito:
 Sic complectuntur se, sic quoq; concipiuntur.
 Mercurius Solem foliatum destruit omnem:
 Hunc soluit, molit, atq; animam de corpore tollit:
 Hunc partitur, diuidit, hunc componere nouit.

F I N I S.

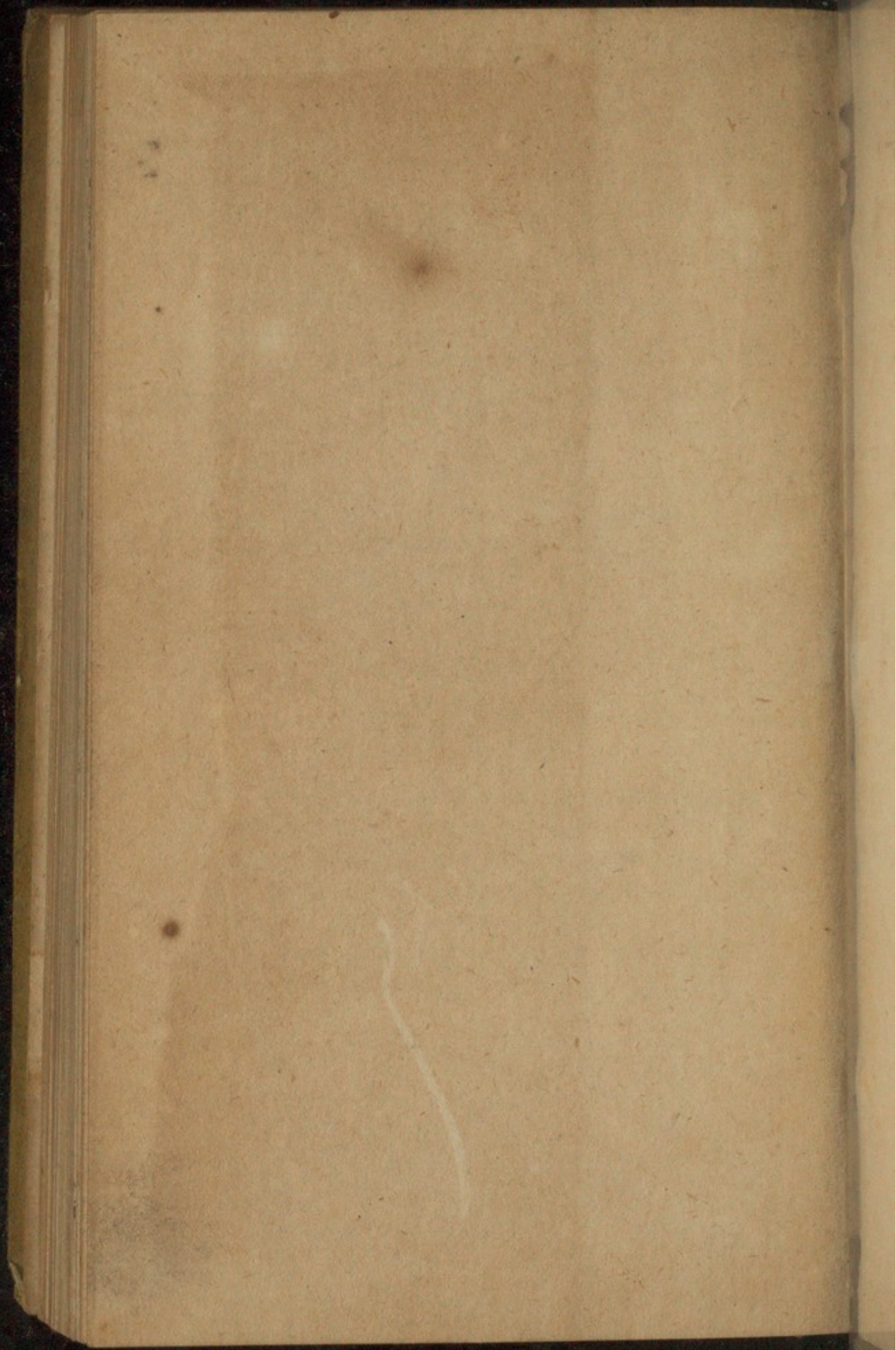
MIA.

on

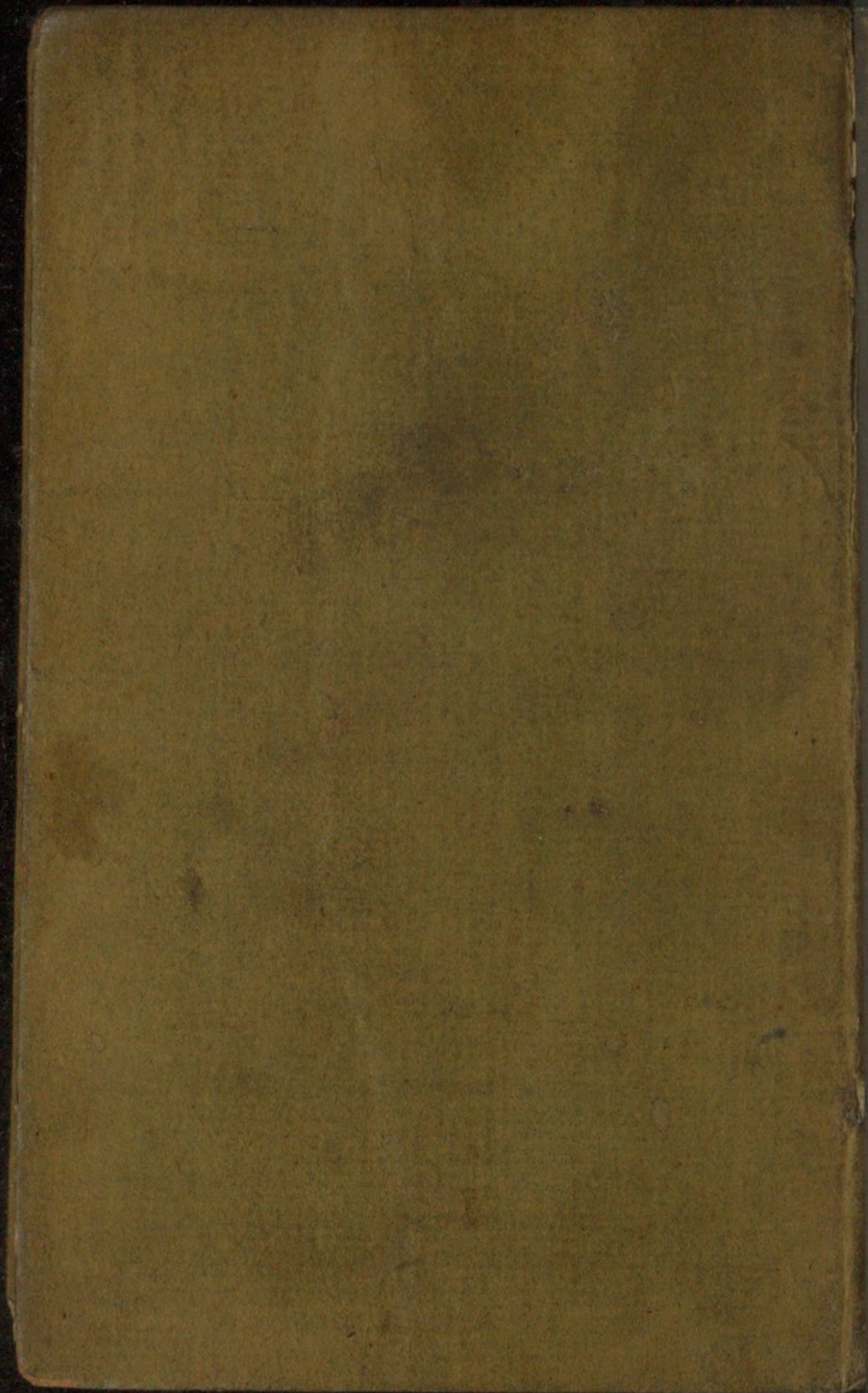
and

to

1815

41
J. L.

R

THE

SAURLE

